

***Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou CLLD
Verejno - súkromného partnerstva***

**Združenie obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu
Bošáčka**

**Verzia: 2.1
V znení dodatkov č. 1**

Vo Štvrtku, dňa 26.09.2022

.....
*Pavol Habdák
Predseda združenia*

Abstrakt

Oficiálne formovanie partnerstva začalo v druhej polovici roku 2014, kedy starostovia susediacich obcí začali uvažovať o spolupráci a spoločnom postupe pri formovaní mikroregiónu. Dňa 24.2.2015 sa v obci Ivanovce uskutočnilo stretnutie už deviatich starostov, aby vytvorili zaregistrované občianske združenie na budovanie verejno - súkromného partnerstva. Tento svoj cieľ potvrdili registráciou na Ministerstve vnútra SR dňa 8.4.2015 kedy vytvorili Združenie obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka.

Vypracovanie Stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou predstavuje dokument zameriavajúci sa na jednotlivé obce tvoriace združenie, na ich ciele, zámery a plány. Stratégia je zameraná na verejný aj súkromný sektor, aby bola zabezpečená rovnosť príležitostí na dosiahnutie cieľov a zabezpečenie optimálneho rozvoja územia. Združenie združuje obce Adamovské Kochanovce, Drietoma, Chocholná - Velčice, Ivanovce, Kostolná - Záriečie, Melčice - Lieskové a Štvrtok, ktoré spadajú pod Trenčiansky okres a obce Nová Bošáca a Zemianske Podhradie, ktoré spadajú pod okres Nové Mesto nad Váhom.

Prioritou združenia je teda za pomoci miestneho a regionálneho rozvoja zvýšiť životný štandard a kvalitu života obyvateľov jednotlivých obcí tvoriacich združenie.

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou je zameraná na spoločné znaky a ciele územia.

Zameriava sa na postupný vznik partnerstva, na analýzu územia, histórie, prírodných zdrojov, zaujímavostí jednotlivých obcí ako aj možností cestovného ruchu.

Spracovanie SWOT analýzy má poukázať na silné stránky územia a príležitosti rozvoja, zároveň však poukazuje aj na nedostatky a ohrozenia čím má napomôcť ich eliminácii a viesť k vytvoreniu cieľov a priorít pre Združenie obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka.

Dodatok č. 1 sa vypracoval v nadväznosti na pridelenú dodatočnú alokáciu v zmysle kapitoly 6.4 Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014-2020.

Dodatok č.1 bol schválený najvyšším orgánom MAS dňa

Obsah

1. Základné informácie o MAS	6
1.1. Identifikačné údaje MAS	6
1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje	6
2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD	7
2.1. Vznik a história partnerstva	7
2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD	8
3. Analytický rámec	10
3.1. Analýza zdrojov územia	10
3.2. SWOT analýza	78
3.3. Identifikácia potrieb	84
4. Strategický rámec	89
4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa	90
4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení	92
4.3. Súhrnná tabuľka strategického rámca	100
4.4. Integrované znaky stratégie CLLD	104
4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD	104
5. Implementačný rámec	105
5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu	105
5.1.1. Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS	105
5.1.2. Implementačný proces	112
5.2. Akčný plán	124
5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD	187
5.3.1. Opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie CLLD	187
5.3.2. Monitorovacie ukazovatele	192
6. Finančný rámec	196
6.1. Financovanie stratégie CLLD	196
6.2. Finančný plán pre opatrenia	199
7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť	202
7.1. Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia	202
7.2. Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV	204
7.3. Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP	207
7.4. Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD.....	208
7.4.1 Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať.....	208
7.4.2 Synergie a komplementarity.....	209
7.5 Popis multiplikačných efektov.....	210

ZOZNAM TABULIEK

<i>Tabuľka 1: Identifikačné údaje MAS.....</i>	4
<i>Tabuľka 2: Vymedzenie oblasti a obyvateľstva</i>	4
<i>Tabuľka 3: Zoznam obcí</i>	9
<i>Tabuľka 4: Zoznam členov súkromného partnerstva</i>	9
<i>Tabuľka 5: Výmera územia združenia obcí Bielokarpatsko- trenčianskeho mikroregiónu</i>	17
<i>Tabuľka 6: Výmera územia združenia obcí Bielokarpatsko- trenčianskeho mikroregiónu a mikroregiónu Bošáčka - Nepoľnohospodárska pôda v m²</i>	18
<i>Tabuľka 7: Počet obyvateľov žijúcich na území regiónu k 31.12.</i>	48
<i>Tabuľka 8: Počet obyvateľov podľa pohlavia k 31.12.2020</i>	49
<i>Tabuľka 9: Vekové skupiny obyvateľov územia k 31.12.2020.....</i>	50
<i>Tabuľka 10: Počet obyvateľov podľa rozdelenia do kategórií.....</i>	52
<i>Tabuľka 11: Vývoj počtu obyvateľstva prirodzenou výmenou a migráciou za rok 2020</i>	52
<i>Tabuľka 12 : Národnostné rozdelenie obcí.....</i>	54
<i>Tabuľka 13: Vierovyznanie</i>	55
<i>Tabuľka 14 : Počet detí v materských školách15.9.2021</i>	56
<i>Tabuľka 15: Počet žiakov na základných školách 15.9.2021</i>	57
<i>Tabuľka 16: Obyvateľstvo z pohľadu ekonomickej aktivity v roku 2011</i>	58
<i>Tabuľka 17: Počet uchádzačov o zamestnanie za december 2021</i>	58
<i>Tabuľka 18: Služby v rámci združenia</i>	59
<i>Tabuľka 19: Majetok obcí, príjmy a výdavky rozpočtu obcí za rok 2014</i>	82
<i>Tabuľka 20: Súhrn strategického rámca.....</i>	111
<i>Tabuľka 21: Zakladanie nových mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev</i>	130
<i>Tabuľka 22: Opatrenie stratégie CLLD.....</i>	132
<i>Tabuľka 23: Opatrenie stratégie CLLD.....</i>	135
<i>Tabuľka 24: Opatrenie stratégie CLLD.....</i>	138
<i>Tabuľka 25: Opatrenie stratégie CLLD.....</i>	141

1. Základné informácie o MAS

1.1. Identifikačné údaje MAS

Tabuľka 1: Identifikačné údaje MAS

Údaje o MAS	Názov MAS	Združenie obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka
	Dátum registrácie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov	08.04.2015
	Sídlo	Štvrtok 1, 913 05 Melčice - Lieskové
	IČO	42377200
	DIČ (ak relevantné)	2120082052
	Údaje o banke	Názov banky
Číslo účtu		7215674001/5600
IBAN		
SWIFT		
Údaje o štatutárovi	Meno a priezvisko	Pavol Habdák
	E-mail	pavol.habdak@stvrtoke.com.sk
	Telefón	0905 613 465
Údaje o kontaktnej osobe	Meno a priezvisko	Mgr. Branislav Bernátek
	E-mail	manazer@btmmb.sk
	Telefón	0949 753 165

1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

Tabuľka 2: Vymedzenie oblasti a obyvateľstva

Rozloha územia (v km ²):		194,50				
Počet obyvateľov (spolu):		12 712				
Hustota obyvateľstva (obyv./km ²):		65,36				
Priemerná nezamestnanosť (za MAS):		3,35				
Počet obcí (spolu):		11				
	Zoznam obcí:	mesto	mesto nad 20 000 obyv.	Administratívne zaradenie:		Priemerná nezamestnanosť (za okres)
	Názov			okres:	kraj:	
1.	Adamovské Kochanovce			Trenčín	TN	3,12
2.	Drietoma			Trenčín	TN	3,12
3.	Chocholná - Velčice			Trenčín	TN	3,12
4.	Ivanovce			Trenčín	TN	3,12
5.	Kostolná - Záriečie			Trenčín	TN	3,12
6.	Melčice - Lieskové			Trenčín	TN	3,12
7.	Štvrtok			Trenčín	TN	3,12
8.	Nová Bošáca			Nové Mesto nad Váhom	TN	3,58

9.	Zemianske Podhradie			Nové Mesto nad Váhom	TN	3,58
10.	Beckov			Nové Mesto nad Váhom	TN	3,58
11.	Trenčianske Bohuslavice			Nové Mesto nad Váhom	TN	3,58

Združenie obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka spĺňa všetky podmienky stanovené stratégiou:

- Počet obyvateľov partnerstva je vyšší ako 10 000 obyvateľov, vid'. tabuľka teda presahuje kritický množstvo potrebné na uskutočnenie stratégie
- územie MAS je tvorené 11 obcami
- celková hustota obyvateľstva celého územia MAS nepresahuje 150 obyv./km²;
- ide o súvislé územie

Povinné prílohy:

- Príloha č. 1 tohto Metodického pokynu – Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS
- Príloha č. 2 tohto Metodického pokynu – Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS
- Mapa územia MAS

2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD

2.1. Vznik a história partnerstva

Ustanovujúce zasadnutie partnerstva sa uskutočnilo 24.3.2015 v obci Ivanovce. Zasadnutiu predchádzali dve stretnutia budúcich členov partnerstva. Oficiálne formovanie partnerstva začalo v druhej polovici roku 2014, kedy starostovia susediacich obcí začali uvažovať o spolupráci a spoločnom postupe pri formovaní mikroregiónu. Prvého zasadnutia sa zúčastnilo spolu jedenásť starostov obcí, z toho štyria starostovia obcí združených v Mikroregióne Bošáčka a sedem starostov obcí z Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu. Na tomto stretnutí sa starostovia obcí Nová Bošáca a Zemianske Podhradie (Mikroregión Bošáčka) a obcí Štvrtok, Ivanovce, Melčice – Lieskové, Adamovské Kochanovce, Chocholná – Velčice, Kostolná – Záriečie a Drietoma (Bielokarpatsko – trenčiansky mikroregión) dohodli na vytvorení a zaregistrovaní občianskeho združenia Združenie obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka / ZO BTMaMB / za účelom budovania verejno – súkromného partnerstva a zabezpečenia integrovaného rozvoja územia katastrov združených obcí.

Na ustanovujúcom zasadnutí ZO BTMaMB boli schválené stanovy združenia, zvolení členovia správnej rady a revízná komisia. Stanovy združenia boli dňa 8.4.2015 zaregistrované Ministerstvom vnútra SR. Okrem hore uvedených deviatich členských obcí, boli za členov a partnerov združenia prijatí: Stolárstvo Mego - FO podnikateľ so sídlom v obci Drietoma, Jozef Lipták - FO podnikateľ z obce Chocholná – Velčice a so sídlom firmy v Kostolnej – Záríečí, Hurtoň – farma Rybníky Ivanovce z obce Melčice – Lieskové, Statok, s.r.o. a Gazdovstvo, s.r.o. so sídlom v obci Štvrtok;

Občianske združenie Rozvoj Novej Bošáče so sídlom v Novej Bošáci a Občianske združenie Jozefa Ľudovíta Holubyho so sídlom v Zemianskom podhradí;

Zo spoločenských a záujmových združení podali žiadosť o vstup a boli prijatí Jednota Sokol Chocholná – Velčice, Nohejbalový klub Adamovské Kochanovce a Telovýchovná jednota POVAŽAN Ivanovce.

Prijatím uvedených členov združenia je docielená vyváženosť partnerstva jednak zo strany geografického a sektorového, ako aj z inštitucionálneho, sociálneho a ekonomického hľadiska.

Jednou z posledných aktivít združenia je vypracovanie a podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok z programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre opatrenie 19 – Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER, podopatrenie – 19.1. Prípravná podpora.

2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

Združenie začalo prácu na príprave stratégie CLLD od svojho založenia. Na pravidelných zasadnutiach členov združenia. Zhromaždenie podkladov z už spracovaných dokumentov ako sú PHSR jednotlivých obcí ale aj PHSR Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu, plánov činností spoločenských organizácií a záujmových združení a investičných a rozvojových plánov podnikateľských subjektov na území jednotlivých obcí združenia bola prvá úloha garantov – starostov jednotlivých členských obcí. V polovici mája 2015 ZO BTMaMB reálne začalo práce na tvorbe stratégie CLLD.

Partnerstvo má vytvorenú internetovú stránku združenia a mailovú komunikačnú schránku. Jednotliví starostovia obcí majú vytvorené svoje pracovné skupiny zložené z poslancov obecných zastupiteľstiev a zástupcov verejnosti, ktorých úlohou je zapojiť jednotlivé skupiny obyvateľstva do tvorby partnerstva aj stratégie CLLD a projektov z nej vyplývajúcich.

Pre dosiahnutie maximálnej zapojenosti občanov do tvorby partnerstva, členovia obecných zastupiteľstiev všetkých partnerských obcí informujú cestou jednoduchých informačných kampaní na plánovaných verejných stretnutiach a podujatiach obyvateľov svojich obcí o úlohách partnerstva, o možnostiach navrhovania stratégie a jej následného procesu vykonávania. Stratégia CLLD a projekty z nej vyplývajúce vychádzajú z PHSR jednotlivých obcí. Starostami obcí a ostatnými členmi súkromného sektoru partnerstva na základe informácií o potrebách komunity získaných z informačných kampaní uskutočnených v uplynulom období pomáhajú s analýzou získaných údajov pri vypracovaní stratégie CLLD.

Pri príprave stratégie CLLD prebehol proces zapájania verejnosti vo viacerých fázach. Na určenie silných stránok, slabých stránok, príležitostí a hrozieb boli využité predovšetkým poznatky starostov obcí a vedenia oboch mikroregionálnych združení obcí na území MAS z prípravy PHSR a ich nedávnych aktualizácií. Hlavné potreby a možnosti rozvoja záujmového územia, ako aj následný výber hlavných cieľov, konkrétnych cieľov, požadovaných výsledkov a priorít, ktoré im boli priradené, sú výsledkom viacerých sedení a rokovaní zástupcov súkromného a verejného sektoru združenia MAS. Tieto sedenia zorganizovali zástupcovia obcí, predovšetkým členovia obecných zastupiteľstiev spolu so starostami obcí. Najčastejšie sa jednalo o neformálne stretnutia so zástupcami jednotlivých kategórií obyvateľstva ako športovci, kluby dôchodcov, zástupcovia vedenia škôl a rodičovských združení, kultúrnych a spoločenských organizácií, cirkevných spoločenstiev atď. Z výsledkov rozhovorov bol spracovaný a navrhnutý výber typov činností, ktoré povedú k plneniu zadaných cieľov a požadovaných výsledkov a priorít. Návrh rozdelenia rozpočtu je výsledkom niekoľkých sedení valnej hromady združenia, na ktorých sa viac krát návrh upravoval a prispôboval. Prezentačné analýzy spracovávané a predkladané na zasadnutiach valnej hromady združenia, ich zobrazovanie prerokovávanej problematiky a vypracované scenáre nakoniec pomohli partnerstvu pripraviť rozpočet odrážajúci formu, spôsob, možnosti a reálnu schopnosť naplniť ciele stratégie CLLD. Spracovaná stratégia je skutočnou mobilizáciou nápadov a energie iniciatívy občanov žijúcich na území celej MAS. Cestou diskusie k problematike, s ktorou sa mal každý záujemca možnosť veľmi jasne a zrozumiteľne oboznámiť, sa nášmu verejno-súkromnému partnerstvu podarilo identifikovať otázky, ktoré sú pre obyvateľov na miestnej úrovni ZO BTMaMB významné a určiť si priority, spôsoby, časovú postupnosť a zdroje potrebné na riešenie tých, ktoré riešiť spoločne dokážeme.

3. Analytický rámec

3.1. Analýza zdrojov územia

Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sa nachádza v juhozápadnej časti Trenčianskeho kraja na hranici s Českou republikou a je vymedzený katastrami obcí (v abecednom poradí) Adamovské Kochanovce, Beckov Drietoma, Chocholná-Velčice, Ivanovce, Kostolná-Záriečie, Melčice-Lieskové, Nová Bošáca, Štvrtok, Trenčianske Bohuslavice Zemianske Podhradie. Združenie teda tvorí 11 obcí. Celková rozloha je 194,50 km². Obce sa nachádzajú na katastrálnom území dvoch okresov. Pod okres Trenčín patria obce: Adamovské Kochanovce, Drietoma, Chocholná - Velčice, Ivanovce, Kostolná - Záriečie, Melčice - Lieskové, Štvrtok. Obce Beckov, Nová Bošáca, Trenčianske Bohuslavice a Zemianske Podhradie sa nachádzajú na katastrálnom území okresu Nové Mesto nad Váhom. Najväčšou obcou je obec Drietoma, keďže ako jediná presahuje hodnotu nad 2000 obyvateľov. Obce, ktoré majú od 1500 do 2000 obyvateľov sú dve, konkrétne sú to obce Chocholná - Velčice a Melčice - Lieskové. V obci Nová Bošáca je 1106 obyvateľov a v obci Beckov je 1427 obyvateľov za rok 2020 teda spadá do kategórie obcí od 1000 do 1500 obyvateľov. Najväčšie zastúpenie v rámci mikroregiónu majú obce s počtom obyvateľov od 500 do 1000 obyvateľov: Adamovské Kochanovce, Ivanovce, Kostolná - Záriečie, Trenčianske Bohuslavice, Zemianke Podhradie. Obec s najnižším počtom obyvateľov sa rozprestiera na celkovej rozlohe 4,08 km² a počet obyvateľov je 351.

VÝHODY A NEVÝHODY ÚZEMIA Z HĽADISKA POLOHY A LOKALIZÁCIE ÚZEMIA

Strategickú polohu zabezpečuje dopravná dostupnosť regiónu, nakoľko je toto územie napojené na cestnú sieť SR priamo prostredníctvom diaľnice D1 ako aj cestou európskeho významu E50.

Z hľadiska budúceho života je dôležité zachovať priemyselnú výrobu v mestách a napomôcť rozširovania malého a stredného podnikania v obciach a rozšírenie vidiekeho cestovného ruchu, aby sa zvýšila zamestnanosť ekonomicky aktívneho obyvateľstva a podarilo sa nezamestnanosť v okresoch udržať na aktuálnej hranici poprípade sa pokúsiť o jej zníženie.

Nevýhodou územia Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je fakt, že územie je závislé na cestovnom ruchu a na okolitých mestách pre zabezpečenie ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Keďže sú členmi partnerstva len relatívne malé obce s malými možnosťami pre podnikanie a sú odkázané na agroturizmus. Mikroregión sa v súčasnosti javí ako turisticky málo rozvinutý.

Jeho konkurentmi sú:

Nové Mesto nad Váhom a okolie s areálom Zelená voda pre letné obdobie a oblasť Javoriny v zime.

Strednopovažský región so strediskami - Trenčín, Trenčianske Teplice, ktorý má silné kúpeľníctvo, kultúrne a prírodné atrakcie a tiež prijateľné služby.

Na moravskej strane je úroveň služieb v CR oveľa vyššia než ponuka služieb v ZOBTM – napr. 2 km od prechodu Drietoma – Starý Hrozenkov je hotel, kemping, kúpalisko, cyklotrasa i bežkárska trasa a samotní Drietomania konštatujú, že cestovný ruch sa presťahoval na Moravu

Tabuľka 3: Zoznam obcí

Názov obce	Dátum uznesenia	Číslo uznesenia
Adamovské Kochanovce	30.3.2015	9./2015
Beckov	10.12.2021	298/2021
Drietoma	15.5.2015	71./2015
Chocholná - Velčice	2.4.2015	2./2015
Ivanovce	24.3.2015	30./2015
Kostolná - Záriečie	19.3.2015	27./2015
Štvrtok	7.4.2015	11./2015
Melčice- Lieskové	18.3.2015	6./2015/OZ
Nová Bošáca	8.4.2015	8./2015
Trenčianske Bohuslavice	03.12.2021	85/2021
Zemianske Podhradie	25.3.2015	09./2015/OZ

Zdroj: Vlastné spracovanie, máj 2022

Tabuľka 4: Zoznam členov súkromného partnerstva

Jozef Lipták	Chocholná-Velčice
Ing. Ján Baďura - MONA	Štvrtok

Ing. Pavol Vanek	Chocholná-Velčice
Milan Hurtoň	Melčice - Lieskové
STATOK s.r.o.	Štvrtok
GAZDOVSTVO s.r.o.	Štvrtok
Jaroslav Mego, s.r.o.	Drietoma
emTIVO, s.r.o.	Ing. Tatiana Mudráková
Tomáš Vavro	Trenčianske Bohuslavice
UKO tour s.r.o.	Šaľa, prevádzka: Nová Bošáca
TJ Považan Ivanovce	Ivanovce
Nohejbalový klub Adamovské Kochanovce	Adamovské Kochanovce
ROZVOJ NOVEJ BOŠÁCE	Nová Bošáca
Občianske združenie Jozefa Ľudovíta Holubyho	Zemianske Podhradie
Združenie rodičov a priateľov MŠ Trenčianske Bohuslavice	Trenčianske Bohuslavice
Hrad Beckov, n.o.	Beckov

Zdroj: Vlastné spracovanie, máj 2022

Obrázok 1: Územie Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka

Zdroj: Vlastné spracovanie

GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

Územie združenia obcí je pre rozšírenie vidieckeho cestovného ruchu ideálnym miestom, keďže patrí podľa regionálneho geomorfologického členenia do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, jej provincie Západné Karpaty a subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, kde je súčasťou oblasti Slovensko-moravských Karpát, a to jej dvoch celkov – Bielych Karpát a Považského podolia.

Biele Karpaty sú súčasťou subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty a oblasti Slovensko-moravské Karpaty. Na Slovensku hraničí s nasledovnými geomorfologickými celkami: Chvojnická pahorkatina na juhozápade, Myjavská pahorkatina na juhu, Považské podolie na východe a Javorníky na severe. Vnútorne sa člení na 9 geomorfologických podcelkov, z ktorých obec je súčasťou Lopenickej hornatiny a Bošáckych bradiel.

Povrch katastra je prevažne vertikálne členitý. Najnižším miestom je výtok potoka Bošáčka do susedného katastra obce Zemianske Podhradie (v osade Salaš) s nadmorskou výškou 290m. Najvyšším miestom je rozmedzie s lopenickým katastrom – vrch Veľký Lopenik – vysoký 912m. Výškový rozdiel 622m na pomerne krátku vzdialenosť 6km, zaraďuje kataster do členitých hornatín. Väčšina povrchu ma veľký spád. Rovina je len asi v dĺžke 5km na brehoch potoka Bošáčka, šírka tejto roviny je rôzna, od 100 do 400m. Podobne je to s rovinou okolo Predpolomského potoka – v dĺžke asi 4km (Kravarčík 2000, str. 7).

Geologické pomery

Slovenská strana Bielych Karpát je súčasťou vonkajších Západných Karpát. Rozoznávame tu dve základné tektonické pásma - na juhovýchodnom obvode úzky pruh bradlového pásma a na severozápadnom obvode pruh vonkajšieho flyšového pásma (15.7.2015, <http://www.bielekarpaty.sk/opisBK.html>).

Bradlové pásmo

Bradlové pásmo je z geologického hľadiska charakteristickým prvkom Západných Karpát. Tvorí ho úzky dlhý pruh tiahnuci sa od Podbranča na Myjave cez údolie Váhu k Žiline, odtiaľ pokračuje ďalej

východným smerom až na Zakarpatskú Ukrajinu. Rozdeľuje Západné Karpaty na dve časti, na pásmo Vonkajších a na pásmo Vnútrotných Karpát. Šírka bradlového pásma je veľmi malá, obyčajne len pár kilometrov. Maximálnu šírku (cca 15 km) dosahuje na Považí medzi Púchovom a Považskou Bystricou.

Horotvorne pohyby, pri ktorých vznikli aj Karpaty, spôsobili podsúvanie jednej kryhy zemského povrchu (zemskej kôry) pod vedľajšiu. Pri tomto procese došlo k odtrhnutiu najvrchnejších vrstiev podsúvanej kryhy (vrstvy druhohorných vápencov) a k ich vytlačeniu na povrch. Tieto „odrezky“

zemskej kôry boli neskôr ešte prekryté flyšovými vrstvami (striedanie pieskovcov a ílovcov) usadenými na dne mora v starších treťohorách (paleogén). Po ústupe mora a oderodovaní týchto paleogénnych sedimentov sa vytvorila morfológia povrchu typická pre bradlové pásmo, ktorá je niekedy prirovnávaná ku hrozienkam (bradla) na povrchu koláča (flyš). Proces vzniku Vršatských bradiel zjednodušene ilustruje obrázok. Južnejšie bradlo, so zručaninou hradu bolo vytvorené v tzv. čorštynskej morskej panve, zatiaľ čo severnejšie položená vyvýšenina v kysuckej morskej panve, v tej dobe vzdialenej niekoľko desiatok kilometrov. Rozličné prostredie, v ktorom vznikali, dobre zviditeľňuje

rozličný sled vrstiev a typy hornín, ktorými sú tvorené. Môžeme to dobre pozorovať v zárezoch cesty medzi bradlami, pri ktorej sa nachádzame - červené slieňovce „kysuckého“ (severného) bradla v

blízkosti sivých vápencov „čorštynského“ (južného) bradla. Tvrdšie vápencové bradla selektívnym zvetrávaním často napadne vyčnievajú nad terén. Na niektorých z nich v stredoveku postavili hrady.

Flyšové pásmo

Názov „flyš“ pochádza z nemeckého slova „fliessen“ - tiecť. Svahy, ktoré sú budované flyšom, sa totiž veľmi ľahko zosúvajú. Flyš vzniká pri horotvorných procesoch, tvorí hrubé monotónne súvrstvie pieskovcov a ílovitých bridlíc. Vznikal pravdepodobne pri opakovaných podmorských zosuvoch, keď sa pri pobrežiach zvířili veľké masy piesku a bahna, pričom utvárali tzv. kalové prúdy. Pri postupnom ochabovaní sily týchto prúdov sa v hlbších častiach panvy usadzoval najprv hrubší piesok, potom jemnejší a nakoniec kal, o čom svedčí stupňovite zvrstvenie jednotlivých lavíc. Skameneliny sú vo flyšovom pásme zriedkavé. Celková mocnosť súvrství vo flyšovom pásme Bielych Karpat je 5-7 km. O podloží flyšového pásma sú k dispozícii len nepriame údaje, napr. z veľkých vápencových

šošoviek, odtrhnutých z podložia pri presúvaní sa flyšových príkrovov. Takýmito šošovkami sú bradla jurských vápencov (15.7.2015, <http://www.bielekarpaty.sk/opisBK.html>).

Klimatické pomery

Prevažná časť územia leží v mierne teplej oblasti s krátkym mierne suchým letom a miernou zimou. Zima je mierne chladna, s kratšie trvajúcou snehovou pokrývkou. Teplotne pomery okrem geografickej polohy ovplyvňuje hlavne nadmorská výška a orografické pomery. Najteplejšou oblasťou v CHKO je jej južná časť - nížinaté územie s dlhodobým ročným priemerom 8,9 °C. Smerom na východ a na severovýchod teplota klesá, a to tak, že v nižších nadmorských výškach je pokles teploty vyšší, a vo vyšších polohách je pokles teploty nižší. V najvyššie položených oblastiach klesá priemerná ročná teplota pod 6 °C. Najchladnejším mesiacom je január, najteplejším júl. Jar je chladnejšia ako jeseň, čo je spôsobené dlhším trvaním snehovej pokrývky na jar. Pre členitý terén je typické tvorenie miestnych inverzií. Ide o situáciu, keď je v nižších polohách chladnejšie ako vo vyšších polohách. Inverzie sú prejavom stabilného zvrstvenia vzduchu, v ktorom nepôsobia výstupné vzdušné prúdy, ale kde pôsobí silne vyžarovanie zemského povrchu. Celodenne inverzie sa vyskytujú v zimnom období počas krátkeho dňa. Nočné inverzie sa vyskytujú po celý rok. Extrémne teploty vzduchu sú ovplyvňované hlavne polohou miesta a miestnym prúdením vzduchu (Kuča a kol.,1992). Tarabek (1974) charakterizuje Biele Karpaty ako región s teplotnou amplitúdou 20°C, menej 21°C, s indexom zavlaženia 0 až 120. Ide o oblasť s malou inverziou teplôt. druhým najdôležitejším činiteľom pri posudzovaní klímy sledovanej oblasti sú zrážky. Najvyššie zrážkové úhrny vykazuje severná časť Bielych Karpát, ktorá patrí medzi najvlhšie v území. Maximum zrážok obvykle pripadá na letné mesiace, minimum na zimné mesiace, čo nemusí byť vždy pravidlom. Ročný úhrn atmosférických zrážok zo zrážkomernej stanice Červený Kameň za rok 2000 bol 955,6 mm. Počet dní so snehovou prikrývkou vo vrcholových častiach územia sa pohybuje okolo 120 dni. Na výšku snehovej prikrývky má najväčší vplyv množstvo zrážok a teplota vzduchu, expozícia terénu voči svetovým stranám a vplyv návetornej a závetornej polohy. Vlhkostne pomery sú najčastejšie charakterizované relatívnou vlhkosťou vzduchu, čiže pomerom medzi skutočným a maximálne možným obsahom vodnej pary vo vzduchu pri určitej teplote. Relatívna vlhkosť vzduchu ma opačný

chod ako teplota vzduchu, 77 - 80 najvyššie hodnoty sú zaznamenané v zimnom období, a najnižšie v letnom období (Kuča a kol.,1992).

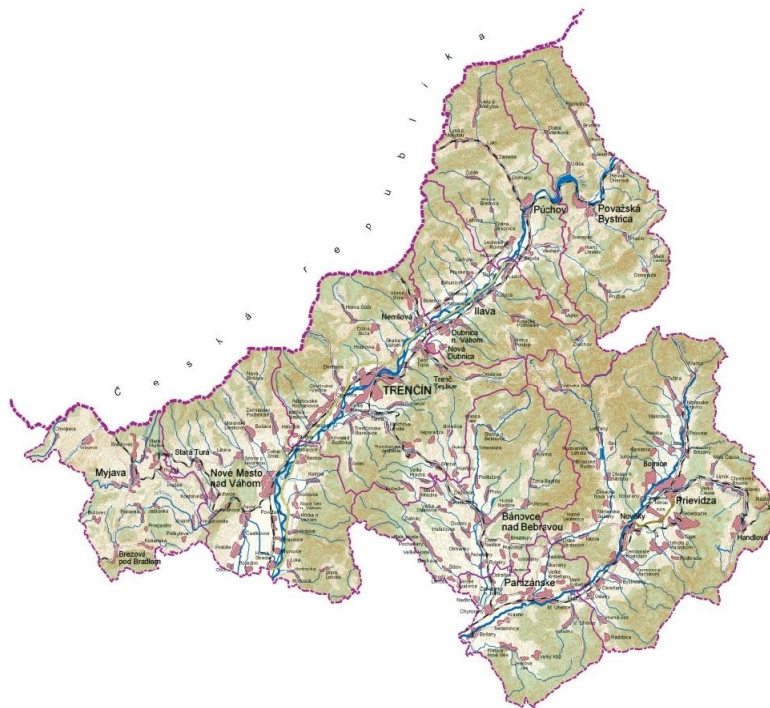
Hydrologické pomery

Hydrogeologicky územie patrí do povodia Váhu, odvodňované je riečkami a potokmi Drietomica, Chocholnica, Melčický potok, Ivanovský potok s ich prítokmi. (Hlavným zásobovateľom povrchových vôd sú dažďové a snehové zrážky. Najväčší prítok majú na jar a najmenší na sklonku leta. Toky tečúce na JZ od hlavného hrebeňa patria k povodiu Moravy a toky tečúce na JV patria k povodiu Váhu. Vzhľadom na nerovnakú nadmorskú výšku Váhu a Moravy, sú prítoky Váhu hlbšie zarezané do svojho podložia. Za zmienku stojí tzv. riečne pirátstvo, ktoré môžeme sledovať na Vlára, ktorá nepramení pod chrbátom, ale zo slovenskej časti pohoria sa spätnou eróziou prerezala na moravskú stranu, kde odoberá vodu z povodia Moravy. Maximálne prítoky majú bielokarpatské rieky na jar, v dôsledku topenia snehov, atmosférických zrážok a nízkeho odparovania. V lete, až na výnimočné prívaly, je napriek bohatým zrážkam hladina vodných tokov nízka v dôsledku vysokého vyparovania. Mnohé prítoky v tomto období vysychajú. (Vavrik,1988). Priamo cez územie preteká potok Bošáčka. Je to pravostranný prítok Váhu s dĺžkou 21,5 km, z toho 17 km na území Slovenska. Prameni v Čechách, pod hlavným hrebeňom Lopenickej vrchoviny (v podcelku Bielych Karpat), v nadmorskej výške okolo 510 m n. m. Jej český názov je Březova. Tečie cez rovnomennú obec Březova, na území ktorej priberá ľavostranný Hrubár, južným smerom, napája malú vodnú nádrž a oblúkom sa stáča na juhovýchod. Preteká kopaničiarskou oblasťou obce Nová Bošáca a na jej území priberá zľava Predpolomský potok. Prítoky z pravej strany sú iba kratšie. Ďalej preteká cez Bošácke bradla, koryto Bošáčky sa viac rozširuje a vstupuje na územie obci Zemianske Podhradie a následne Bošáca, ktoré ležia už v Považskom podolí, podcelku Trenčianska kotlina. Pod obcou vytvára koryto riečky tri výraznejšie ostré zákruty, napája malú vodnú nádrž a preteká okrajom obce Trenčianske Bohuslavice. Na pravom brehu obteká masív Tureckého vrchu (346,3 m n. m.), prudko sa stáča k juhozápadu a priberá svoj najvýznamnejší prítok, ľavostrannú Chocholnicu. Na krátkom úseku tečie súbežne s Vážskym kanálom, ktorý vzápätí podteká a vlieva sa do Váhu, juhovýchodne od Trenčianskych Bohuslavíc. Tento potok je zlatonosný.

Podzemné vody

V tejto oblasti nie je predpoklad na väčšiu akumuláciu podzemných vôd a distribúcia vody je tu značne nerovnomerná, čo spôsobuje geologická stavba územia - ílovité vrstvy, členitosť reliéfu, klimatické pomery, ako aj úroveň Váhu. Tuto skutočnosť podmieňuje však aj pomerne rozsiahla odlesnenosť územia, nevhodne lesopestovateľské zásahy a nevhodné rekultivácie - odstraňovanie protieróznej zelene, likvidácia močiarov s akumuláčnou funkciou, čo v konečnom dôsledku spôsobuje vysoký odtok zrážkovej vody, rozkolísaný vodný režim tokov a každoročne povodňové prívaly. Oblasť Bielych Karpat je bohatá na pramene obohatene o oxid uhličitý - kyselky, najčastejšie s prímесou síry a železa. Väčší počet sa nachádza v okolí Trenčína (Vavrik,1988). V obci Nová Bošáca sa nachádzajú tri minerálne pramene – kyselky v častiach Španie, u Ochodničiarov a na Predpolome. Všetky tri sú slabo mineralizované, hydrouhličitanové, uhličitú vody s väčším obsahom oxidu uhličitého a železa (Kravarčík 2000, str. 10).

Obrázok 2: Hydrogeologické vymedzenie územia Trenčianskeho kraja

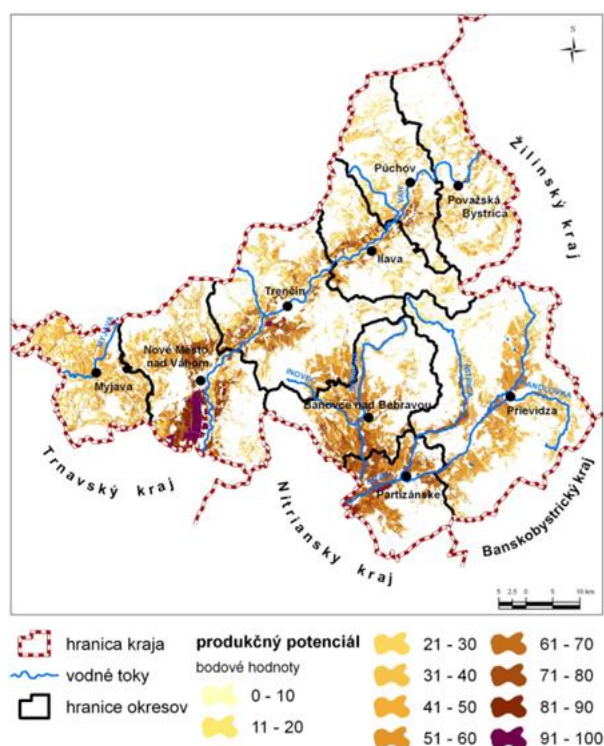

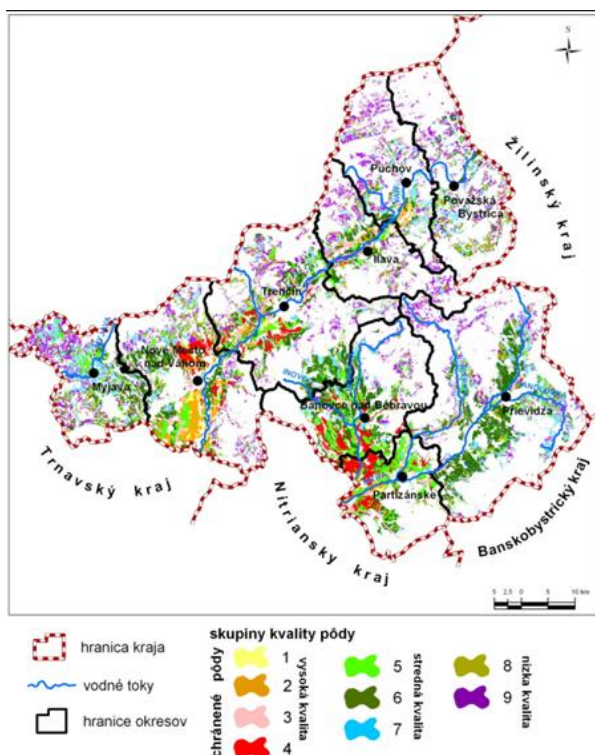
Zdroj: Geografický ústav SAV 2009

Pôdne pomery

Na území plošne najviac prevládajú pôdy vytvorené na viac-menej skeletnatých delúviach t. j. zvetralinách ležiacich na svahoch. V oblasti výrazne dominujú kambizeme (hnedé pôdy) - nasýtené, nenasýtené a oglejene. Hojne sa vyskytujú pararendziny. Biele Karpaty majú časť pôdneho krytu vytvorenú na horninách bradlového pásma. Tam k pararendzinám a k rôznym subtypom kambizeme pristupujú väčšie i menšie plochy rendzín, ktoré sú viazané na vápencové zvetraliny bradiel. Pôdy podľa ich využitia možno rozdeliť na poľnohospodárske a lesné pôdy. Terajšia rozloha poľnohospodárskej pôdy je v porovnaní s 18. stor. (obdobie valašskej kolonizácie) menšia o značne plochy pasienkov, z ktorých boli mnohé spätné zalesnené, často nepôvodnými smrekovými alebo borovicovými kultúrami (15.7.2015, <http://www.bielekarpaty.sk/opisBK.html>). Z hľadiska pôdnych pomerov územie regiónu vykazuje tri druhy pôdy. V povodí Váhu je vytvorená široká niva, tvorená vápenatými uloženinami, kde ide o pôdy prevažne karbonátové, pomerne ľahké so značným obsahom štrkov a pieskových častíc v spodine, ba i v orníčnom profile. Na prechode medzi nivným pásom a kopcovitou časťou katastru sa vyskytuje pásmo tvorené hnedozemami a ílovitohlinitou ornícou. Svahovitá časť územia je tvorená najťažšími a zároveň najmenej úradnými pôdami využívajúcimi na lúky, pasienky a lesy.

Obrázok 3: Pôdne pomery Trenčianskeho kraja

Zdroj: agroporadenstvo.sk

Napriek tomu tvoria najväčšiu časť záujmového územia orné pôdy. Výnimkou sú obce Nová Bošáca a Zemianske Podhradie, kde tvorí najväčšiu časť poľnohospodárska pôda, ale ako trvalý trávnatý porast. Najmenej je poľnohospodárska pôda využívaná na vinicu.

Z pohľadu nepoľnohospodárskej pôdy dominujú lesné pozemky a zastavané plochy.

Tabuľka 5: Výmera územia združenia obcí Bielokarpatsko- trenčianskeho mikroregiónu a mikroregiónu Bošáčka - Poľnohospodárska pôda v m²

Obce	Poľnohospodárska pôda					
	Orná pôda	Chmeľnica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávnatý porast
<i>Adamovské</i>	4 349 225	99 614	-	317 769	28 134	1 656 343
<i>Kochanovce</i>						
<i>Beckov</i>	8 790 000	-	30 000	360 000	110 000	4 940 000
<i>Drietoma</i>	5 019 562	-	-	602 847	92 997	9 608 098
<i>Chocholná -</i>	5 361 548	103 921	-	281 410	-	5 078 243

<i>Velčice</i>						
<i>Ivanovce</i>	5 818 548	-	-	161 989	40 670	1 781 822
<i>Kostolná - Záriečie</i>	1 740 260	-	-	84 909	18 216	681 510
<i>Melčice - Lieskové</i>	6 945 039	-	962	405 004	4 535	2 922 308
<i>Štvrtok</i>	2 699 578	-	-	126 866	46 102	441 447
<i>Nová Bošáca</i>	3 100 340	-	-	410 489	53 180	13 117 640
<i>Trenčianske Bohuslavice</i>	2 310 000	-	-	160 000	20 000	360 000
<i>Zemianske Podhradie</i>	1 473 787	-	-	228 222	21 061	3 092 912

Zdroj: Štatistický úrad SR, máj 2022

Tabuľka 6: Výmera územia združenia obcí Bielokarpatsko- trenčianskeho mikroregiónu a mikroregiónu Bošáčka - Nepoľnohospodárska pôda v m²

Obce	Nepoľnohospodárska pôda			
	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavané plochy	Ostatné plochy
<i>Adamovské Kochanovce</i>	2 300 358	110 201	447 530	353 407
<i>Beckov</i>	9 480 000	1 180 000	1 340 000	2 390 000
<i>Drietoma</i>	18 475 573	304 531	1 169 301	559 464
<i>Chocholná - Velčice</i>	14 802 739	229 198	1 126 399	914 759
<i>Ivanovce</i>	5 375 649	379 298	712 567	806 544
<i>Kostolná - Záriečie</i>	89 840	154 335	427 819	469 529
<i>Melčice - Lieskové</i>	9 358 611	235 853	1 002 912	700 197
<i>Štvrtok</i>	238 644	28 280	373 651	129 091
<i>Nová Bošáca</i>	14 758 292	278 613	1 215 055	506 280
<i>Trenčianske Bohuslavice</i>	2 230 000	370 000	600 000	350 000
<i>Zemianske Podhradie</i>	2 593 160	92 136	432 403	297 142

Zdroj: Štatistický úrad SR, máj 2022

Flóra a fauna

Flóra

Geobotanické členenie predstavuje rozmiestnenie klimaxových rastlinných spoločenstiev, je teda vyjadrením potenciálnej štruktúry krajiny (predstavuje vegetáciu, ktorá by sa na danom území vyvinula, keby na krajinu nepôsobil človek). Porovnaním rekonštruovaných jednotiek vegetácie so súčasným stavom získavame informáciu o neexistujúcich alebo ohrozených spoločenstvách ako aj o spoločenstvách, ktoré budú východiskové pre návrh nových biocentier a biokoridorov.

Pestrosť bioty Zeme, jej diferenciácia, ktorú spôsobila evolúcia a najmä rôzne ekologické podmienky počas uplynulých geologických období sa odrážajú v charaktere rozšírenia rastlinstva a živočíšstva na povrchu našej planéty.

Reálna vegetácia, ktorá sa vyskytuje na území obce, sa značne odlišuje od potenciálnej vegetácie, najmä z hľadiska rozsahu zalesneného územia.. Na okrajoch Trenčianskej kotliny sa tvoria lužné lesy. Najväčší podiel lesov však tvoria dubovo-hrabové lesy karpatské. Prevláda tu výskyt dub zimný, hrab obyčajný, lipa malolistá. V náplavových častiach povodia Váhu sa vyskytujú prevažne štrkové a pieskové oblasti s vrúbami a topoľmi. Chránené územie Prepadlisko je vyhlásené na ochranu slatinnej jelšiny s močiarnymi spoločenstvami. Vyskytuje sa tu taktiež jelša a drieh.

Fauna

Územie patrí do oblasti Považského podolia a Trenčianskej kotliny. Oblasť predstavuje okraj Bielych Karpát, ktoré patria medzi chránené oblasti. Druhovo rôznorodú skladbu na území ovplyvňoval bezprostredný kontakt oboch zoogeografických jednotiek. Teplomilné nížiny na povodí Váhu a pahorkatinná časť na severe predstavuje základnú zložku povrchu územia. Prírodná rezervácia Prepadlisko predstavuje chránené územie so štvrtým stupňom ochrany. Z hľadiska ochrany vtáctva má veľký význam taktiež tok rieky Drietomica a neobhospodarované bývalé extenzívne ovocné sady .

V zalesnených oblastiach územia sa vyskytuje najmä srnec lesný, diviak lesný, líška hrdzavá, kuna lesná, veverka stromová, jež obyčajný, krt obyčajný a netopiere. V oblasti sa vyskytoval pomerne často bažant obyčajný a prepelica poľná, v súčasnosti sa vyskytujú v menšom počte. Z ríše vtákov je to najmä holub hrivnák, hrdlička poľná, hrdlička záhradná, drozd čierny, drozd čvikoťavý, jastrab veľký, jastrab krahulec, sokol myšiar, kaňa popolavá, myšiak severský, výr skalný, sova obyčajná, plamienka driemavá, kuvik

obyčajný, sojka, vrana obyčajná, krkavec, straka obyčajná, orešnica perlavá, škorec obyčajný, vlha obyčajná, sýkorky, brhlík obyčajný, oriešok obyčajný, žltouchvosty, slávik, škovránok, trasochvost, penice, pipiška chocholatá, lastovička obyčajná, hýľ obyčajný, pinky, vrabce, žlna zelená, d'atle, dudok, kukučka obyčajná.

Krajina a životné prostredie

Prírodné pomery – poloha, geologická stavba, geografická štruktúra, klimatické, pôdne, biotické a abiotické parametre sú ľudskou činnosťou viac – menej neovplyvniteľné.

Socioekonomické pomery – intenzita a štruktúra hospodárstva, urbanizácia, vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a množstvo ďalších faktorov sú ľudskou činnosťou ovplyvniteľné a sú určujúcimi pre kvalitu životného prostredia regiónu.

Prírodné pomery svojim dlhodobým pôsobením podmienili vznik adaptačných mechanizmov krajiny, na rozdiel od pôsobenie faktorov podmienených ľudskou činnosťou sú krátkodobé, nárazové a synergické, bez času na prispôsobenie sa zmenám. Antropogénna činnosť teda stav a kvalitu životného prostredia (ďalej len ŽP) najviac ovplyvňuje.

Ovzdušie

V posledných desaťročiach došlo k výraznému zhoršeniu kvality ovzdušia najmä v dôsledku rastu výroby a spotreby energie, rastu ťažby surovín, zvýšenou priemyselnou a poľnohospodárskou výrobou, či zvýšenou dopravou. Tento stav sa však postupne od roku 1989 mení k lepšiemu a pevne veríme, že nielen tento región, ale i celá krajina bude v nastúpenom trende pokračovať. Zdroje znečistenia ovzdušia sú prírodného a antropogénneho pôvodu. Odhaduje sa, že 90% všetkých znečisťujúcich látok v ovzduší pochádza z prírodných zdrojov (erózia pôd a hornín, prírodné požiare, biologické procesy ...) a antropogénne zdroje prispievajú 10% (priemysel, energetika, doprava, spaľovne). V danom území v porovnaní s celosvetovým priemerom je vo väčšej miere zastúpená energetika a podiel dopravy je zreteľne nižší, i keď v posledných rokoch vidíme jej enormný nárast. Znečistenie ovzdušia ďalej závisí aj od prenosu znečisťujúcich látok (imisií) ovzduším a zrážkami, ktoré sa podieľajú na znečistení približne 60 %.

Zdroje znečistenia sa rozdeľujú na veľké, stredné a malé, pričom určujúcim faktorom je tzv. emisné zaťaženie ovzdušia, t. j. množstvo vypúšťaných emisií v tonách za rok.

Biota a CHKO

Takmer do polovice regiónu z hornej časti zasahuje jedno významné veľkoplošné chránené územie - CHKO Biele Karpaty s druhým stupňom ochrany.

Biele Karpaty - väčšinu územia zaberajú dubohrabové lesy karpatské v západnej časti regiónu. Na nivách Chvojnica, Teplice, Jablonky a Kamečnice sú lužné porasty. Územie Bielych Karpát je význačné rôznorodosťou flóry. Xerothermné porasty boli rozorané a mnohé druhy flóry vyhnuli (Kavyl tenkolistý, hlaváčik jarný). Najtypickejším javom vegetácie sú kvetnaté lúky a najväčšiu pozornosť treba venovať vzácnej čeladi vstavačovitých. Z literárnych údajov vieme, že na území CHKO Biele Karpaty sa nachádza minimálne 40 rastlinných druhov uvedených v Zozname vyhynutých, endemických a ohrozených taxónov. Z orchideí sa v regióne vyskytuje približne 20 druhov. Geomorfologický celok Biele Karpaty je chránený kategóriou chránená krajinná oblasť s 2. stupňom ochrany. Sústavnejší výskum živočíšnych druhov Bielych Karpát nebol uskutočnený. Na území sa vyskytuje viacero chránených druhov hmyzu či už vážky, chrobáky, motýle, blanokrídlovce. Z rýb je najohrozenejšia čerebľa potočná, z obojživelníkov salamandra škvrnitá, mlok obyčajný, rosnička zelená, z plazov jašterica živorodá. Avifauna je zastúpená ohrozenými spevavcami (muchárik bielokrídly) a dravcami napríklad jastrab krahulec, kaňa močiarna a iné.

Ďalšie chránené územia regiónu, (PP- prírodná pamiatka, PR – prírodná rezervácia, CHA – chránený areál):

Názov CHÚ	Stupeň ochrany	Katraster obce
Drietomica	PP - stupeň ochrany 5.	Drietoma
Petrová	PP - stupeň ochrany 5.	Chocholná - Velčice
Kurinov vrch	PP - stupeň ochrany 5.	Adamovské Kochanovce
Drietomské bradlo	PP - stupeň ochrany 5.	Drietoma
Na vršku	PP - stupeň ochrany 5.	Kostolná - Záriečie
Jachtár	PR - stupeň ochrany 5.	Drietoma
Prepadlisko	PP - stupeň ochrany 5	Kostolná – Záriečie
Beckovské skalice	PR – stupeň ochrany 4.	Beckov

Beckovské hradné bralo	PP – stupeň ochrany 4.	Beckov
Beckovská skalka	PP – stupeň ochrany 4.	Beckov
Hájnica	PR - stupeň ochrany 4.	Trenčianske Bohuslavice
Park	CHA - stupeň ochrany 4.	Adamovské Kochanovce

V mikroregióne sa ďalej nachádza 6 mokradí regionálneho významu (Melčice – Lieskové: niva Melčického potoka, Adamovské Kochanovce: Kurinov vrch, Chocholná – Velčice: Pod Tlstou horou; potok Chocholnica a čiastočne Prepadlisko, Kostolná – Záriečie: Prepadlisko a Trenčianske kaskády), jeden chránený prírodný výtvor (Drietoma – Ostrá Hôrka), dva historické parky (Adamovské Kochanovce, Melčice – Lieskové) a jedno chránené vtáčie územie – Prepadlisko – rybník Kostolná – Záriečie.

Do územia mikroregiónu zasahujú tri významné nadregionálne terestrické biokoridory (obce Drietoma, Ivanovce a Štvrtok).

HISTORICKÝ VÝVOJ ÚZEMIA BIELOKARPATSKO – TRENČIANSKEHO MIKROREGIÓNU A MIKROREGIÓNU BOŠÁČKA

Riešené územie z prevažnej časti tvorí južná polovica historickej Trenčianskej stolice - jadro územia Trenčianskeho komitátu, ktorý vznikol už na začiatku 11. storočia. Druhú identickú časť samosprávneho kraja tvorí Horná Nitra, súčasť historického Nitrianskeho komitátu, ktorý jestvoval už na prelome 10. a 11. storočia. Vznikol pravdepodobne na veľkomoravskom základe. Pôvodne sa rozprestieral prevažne pri toku Nítry, v najvyspelejšej časti niekdajšieho Nitrianskeho kniežactva. Hornonitrianska kotlina bola začlenená do ranouhorskeho štátu a Nitrianskeho vojvodstva až v druhej polovici 11. storočia. Táto časť Nitrianskeho komitátu neskoršej Nitrianskej stolice prešla zložitým územným vývojom. Hranice tak Trenčianskej ako aj Nitrianskej historickej stolice sa ustálili až v 14. storočí. Sídlo Trenčianskej stolice do prvej polovice 17. storočia bolo na Trenčianskom hrade, potom v meste Trenčín. Miesto župana vzhľadom na strategický význam komitátu zastávali významní dvorskí hodnostári. Najvýznamnejším bol Matúš Čák, ktorý v roku 1301 dokonca utvoril samostatnú dŕžavu s centrom na Trenčianskom hrade.

Vďaka priaznivým klimatickým a prírodným podmienkam patrí celé územie k najstarším kultúrnym oblastiam Slovenska. Počiatky osídlenia siahajú do praveku. Početné archeologické nálezy dokladujú prítomnosť mnohých národov a kultúr až po príchod Keltov, neskôr Germánov a Rimanov. Slovania na toto územie prichádzajú už v 5. storočí. Bohaté sú doklady slovanského osídlenia z predveľkomoravského obdobia, čo ilustruje v Hornonitrianskej kotline známa archeologická lokalita „Hradec“. Obdobie Veľkej Moravy dokladuje v tejto časti územia bohatá sieť sídlisk a pohrebísk. Prvý, doteraz známy písomný prameň o osídlení tejto časti územia predstavuje „Zoborská listina“ z roku 1113. Osídlenie tejto časti historickej Trenčianskej stolice v prvej polovici 13. storočia tvorilo približne 111 sídel, z nich najvýznamnejšie bolo mesto Trenčín, ktoré vzniklo ako podhradská osada pri dôležitej obchodnej ceste. Do konca stredoveku sa sídelná sieť významne rozšírila. Popri slobodnom kráľovskom meste Trenčín získali mestské výsady Bánovce nad Bebravou, Beckov, Beluša, Ilava, Košeca, Považská Bystrica a Púchov, trhovým mestom sa stali Bojnice. Do polovice 15. storočia sa na trhové mestá vyvinuli tiež Nováky a Prievidza. V 16. storočí výsady získali Domaniža, Pruské a Uhrovec, v 17. storočí aj Dubnica nad Váhom. V tomto období sa začína rozvíjať aj kopaničiarske osídlenie v Bielych Karpatoch. Medzi najväčšie patrili kopanice prináležiace k Moravskému Lieskovému, Bošácej a Hornej Súči. Na tomto území sa nachádza veľké množstvo hradov, ktoré slúžili ako pohraničné pevnosti. Väčšina bola postavená až po roku 1241, po tatárskom vpáde, staršie sú Trenčín a Beckov.

Obyvateľstvo sa živilo prevažne poľnohospodárstvom. Pestovali najmä jačmeň, ovos, raž a ozimnú pšenicu. Zo zeleniny najvýznamnejšie bolo pestovanie kapusty. V hornatých krajoch sa predovšetkým pestovali zemiaky, pohanka, ovos a tiež konope a ľan. Veľmi rozšírené bolo aj ovocinárstvo. Najviac obľúbené boli slivky. Významný bol chov oviec.

Najvýznamnejším strediskom remeselnej výroby a obchodu bol Trenčín, ktorý je dodnes prirodzeným centrom celého regiónu. V 17. storočí to boli tiež Bánovce nad Bebravou, Ilava, Púchov, Nové Mesto nad Váhom, Prievidza a Bojnice. Prevažovalo súkenníctvo. Časť obyvateľstva sa venovala drotárstvu. Vyvážali sa výrobky z dreva, plátno, súkno, vlna, sklo a papier. Chýrne a obľúbené bolo tunajšie sušené ovocie. Ďalšími významnými strediskami územia sú Stará Turá a Myjava, ktorá sa v 19. storočí stala známym strediskom slovenského národného a politického života. V roku 1848 tu sídlila Slovenská národná rada.

Pre vznik združenia je nutné oboznámiť sa s historickým pozadím jednotlivých obcí tvoriacich partnerstvo.

Adamovské Kochanovce

Predchodcom **Adamoviec** boli Nežetice, založené v r. 1358 a 1366 ako Nesete, ktoré v ďalšom období zaznamenali menšie obmeny názvu. Posledná písomná zmienka o nich je z r.1469. Z tohto pôvodného územia sa vyčlenil majetok Adama z Nežetic, ktorý sa uvádzal v r.1402 ako Adamfalna. Tým bol daný predpoklad pre existenciu Adamoviec. V rôznych obmenách názvu , Adamfalu (1409), Adamowcz (1523), Adamowce (1808)... V roku 1895 boli pripojené k Adamovciam **Malé Bierovce**, ktoré mali v r.1851 spoločného richtára. Tieto vznikli niekedy v 14. storočí rozdelením pôvodne veľkého územia Bieroviec. Dôvodom sa zrejme stala deliaca poloha Váhu. Veľké Bierovce zostali na ľavej strane rieky. Okrem poľnohospodárstva a chovu domácich zvierat sa zrejme obyvatelia Adamoviec zaoberali kedysi i rybárčením, na čo poukazuje obecná pečať Adamoviec a Malých Bieroviec z r. 1854, kde je symbol ryby nad močiarom, pri ktorom rastie šáchor.

Vplyv na život obyvateľov mali i rôzne pohromy, najčastejšie povodne blízkeho Váhu. Jedna z najväčších bola v r. 1813.

Kochanovce sa prvýkrát objavujú v písomných prameňoch v roku 1394 pod názvom possessio Kohan. V priebehu ďalších šiestich storočí dochádza k rôznym obmenám názvu, so zachovaním kmeňa slova. Jeho názov možno dať do súvislosti so slovanským alebo slovenským slovom kochať, tešiť sa niečomu peknému. Od roku 1920 už existujú pod názvom Kochanovce. Ani Adamovce, Kochanovce a Malé Bierovce sa nevyhli príležitostnému vpádu tureckých vojsk na jeseň 1663.

Obyvatelia obcí pracovali v prvých povojnových rokoch zväčša v poľnohospodárstve, menej sa venovali remeslám. Menší gazdovia obrábali role na kravách alebo voloch. Lepšie na tom boli tí, ktorí mali kone. Obydlia boli skromné, domy stavané z nabíjanej hliny, len bohatší si stavali domy z nepálenej a až neskôr z pálenej tehly.

Beckov

Beckov bol jedným z prvých stredovekých miest na Považí. Najstaršia písomná zmienka pochádza z roku 1208. Najstaršie osídlenie k.ú. obce Beckov je doložené z obdobia staršej doby kamennej - paleolitu, 2 mil. - 8000 pr. K. Začiatkom 20. storočia sa našli pozostatky mamuta na dnes už neznámej lokalite v obci a v r. 1984 v oblasti Trbocké sa našli rádiolaritové a pazúrikové čepele dokladajúce výskyt paleolitických lovcov aj v našom regióne. Ďalšie obdobia mezolit a neolit nie sú doložené nálezmi.

Národná kultúrna pamiatka hrad Beckov vôkol seba kumuluje skutočne bohaté dejiny. Prvé písomné zmienky pochádzajú z čias vlády uhorského kráľa Bela III. Anonymný kronikár, pôsobiaci na jeho dvore, opísal vo svojom diele postup staromaďarských kmeňov počas vpádu na Veľkú Moravu, pričom spomenul aj zabratie Beckovského hradu, vtedy nazývaného Blundus. Tento názov zodpovedá aj iným písomným správam a súhlasí tiež s neskorším pomenovaním lokality Blondóc. Na prelome 11. a 12. storočia v krajine značne vzrástla kráľovská moc. Na hrade sa to odzrkadlilo v jeho kamennej prestavbe. V 14. storočí využil mocenské vákuum uhorský veľmož Matúš Čák Trenčiansky. „Pán Tatier a Váhu“ zaujal aj hrad Beckov, ktorý sa dočkal rozsiahlej prestavby, majúcej za cieľ zdokonaľiť jeho obranu. Vybudované boli najmä parkánové múry na zraniteľnej východnej strane hradu, kde vznikla aj hradná studňa. V roku 1388 prešiel hrad znova do vlastníctva šľachty. Majiteľom hradu sa pre svoju oddanosť kráľovi Žigmundovi stal veľmož poľského pôvodu Stibor zo Stiboríc. Rod Stiborovcov však spravoval hrad iba do roku 1434, keď zomrel Stiborov syn Stibor mladší. Jeho smrťou vymrela mužská línia tohto významného rodu a hrad sa opäť stáva kráľovským. Osudným sa pre hrad stal rok 1729, keď sa na hrad preniesol požiar z mestečka a hrad ako obytné sídlo nadobro zanikol. Prvé amatérske záchranné práce prebehli už v roku 1935, keď bola na kaplnke vybudovaná strecha v snahe zachrániť zbytky murovanej výzdoby. Rozsiahla prestavba, no najmä archeologický výskum, prebehli v 70. rokoch minulého storočia, čo umožnilo hrad sprístupniť širokej verejnosti.

Drietoma

Prvá písomná zmienka o jestvovaní Drietomy je z roku 1244. Cez moravsko-slovenský (hrozenkovsko-drietomský) priesmyk prechádzali často sprievody najmä českých kráľov, ktorí tadiaľto chodievali najmä na korunovácie do Budína alebo na Trenčiansky hrad, ktorý bol miestom vyrovnávania sporov. V roku 1428 táboriti pod vedením Prokopa Veľkého a v roku 1430 sirotci pod vedením Prokúpa z Koudelníka predchádzali cez Drietomu na územie Slovenska. Dňa 9.mája 1450 nariaďuje kráľ Žigmund Ladislav Kanizsa, šoproňskému županovi, aby bez poslal svoje vojská strážiť Považie pred vpádmi husitov. Dňa 1.júna 1461 čaká uhorský kráľ Matej v Drietome pod lipou (v Kráľovanoch – časti Drietomy) svoju milenkú Katarínu, dcéru Juraja z Poděbrad. Zásnuby boli na Trenčianskom hrade.

Turci sa prehnali drietomským chotárom trikrát 3.septembra, 19.septembra a 6.októbra 1663. V roku 1704 vtrhli do Drietomy Labanci a celú dedinu aj kostol vypálili. V decembri roku 1805 prechádzali drietomskou dolinou rakúske a ruské vojská, porazené Napoleonom v bitke pri Slávkove. 25.októbra 1846 bola bitka pri Kostolnej, v ktorej bola maďarská garda generálom Simunichom rozprášená a zahnaná do Váhu. V roku 1866 postihli Drietomu štyri katastrofy: hlad, vojna, mor a povodeň. Všetky zanechali na obyvateľstve i majetkoch neblahé dôsledky.

Počas 1.svetovej vojny niekoľko desiatok občanov obce narukovalo k trenčianskemu pluku, v ktorom sa odohrala historická kragujevacká vzbuja.

2.svetová vojna: "Die Drietoma bis letzten Mann halten!" - vydalo rozkaz nemecké velenie. 16.apríla zaviala sovietska a československá zástava v Malej Chochoľnej. Drietomu však fašisti držali obsadenú až do 28.apríla. V ten deň sa začali fašisti sťahovať zo svojich pozícií. Na ústupe vyhodili do vzduchu kamenný most v Záríeči a betónový most na Lasorici. V nedeľu 29. apríla 1945 o 14 hod. prišiel do Drietomy prvý rumunský vojak. Keď sa od občanov dozvedel, že "Fašistov net" začali do obce zostupovať na Brezine zaľahnutí rumunskí a sovietski vojaci. Všetci boli vrele privítaní.

Chocholná - Velčice

Priame doklady o pobyte človeka v najstaršom a najdlhšom období vývoja človeka – paleolite máme z Velčíc. Doklady o pobyte človeka v okolitých obciach naznačujú, že hustota osídlenia v našej oblasti v paleolite bola pomerne veľká. Bolo to v období mladšieho úseku paleolitu, asi 32 000 rokov pred Kr. až 23 000 rokov pred Kr., kedy sa v odbornej literatúre ako jedna z kultúr mladého paleolitu uvádza gravettien. Nálezy štiepaných kamenných nástrojov z Velčíc a ostatných považských lokalít sú vyrobené z pestrofarebných rádiolaritov. Boli to jediné nástroje, ktorými bol človek schopný zadovážiť si mäsitú potravu, odev, bývanie. Popri kameni sa využívala aj kosť a rohovina. V období eneolitu boli roľnícke usadlosti početnejšie, polia obrábali brúsenými kamennými sekeromlatmi veľkých rozmerov. Dokonale opracovaný exemplár sa našiel na rozhraní Chocholnej a Velčíc, jeho dĺžka je 22,5 cm. Patrí do obdobia eneolitu, ktorý je vymedzený rokmi 3000 až 2000 pred Kr. Kedy prišiel ľud doby bronzovej do dnešnej obce nevieme, konkrétne doklady máme až z neskoršej doby bronzovej až počiatkov doby železnej. Vtedy tu sídlil ľud lužickej kultúry popolnicových polí známy svojimi dokonalými výrobkami z bronzu, nádherne zdobenou keramikou a celkove vyspelou kultúrou napriek tomu, že to bolo obdobie ešte stále praveké. Lužický ľud bol roľníkopastiersky, svojich mŕtvych pochovával žiarovým spôsobom, žil v nížinných osadách, ale aj v centrálnych opevnených hradiskách. Takmer tisícročné trvanie lužickej kultúry (1 300 rokov pred Kr. až 500 rokov pred Kr.) zanechalo bohaté pamiatky aj na Považí. Z Chocholnej sú známe nálezy lužickej kultúry. V roku 1962 bola v Podhradí objavená nádoba prikrytá dvojuchou misou. Nepochybne išlo o popolnicový hrob v nádobe, veľmi vzácny pre najstaršie dejiny obce, žiaľ obyvatelia obce nie vždy venovali týmto pamiatkam náležitú pozornosť.

Z archeologických nálezov si zaslúžia našu pozornosť poklady mincí, ktoré sa v obci našli, bez bližších okolností nálezu. V roku 1924 bol v Chocholnej nájdený hromadný nález zlatých mincí. Mince sú neurčené a dnes už bez možnosti ich získania. Okolo roku 1961, za bližšie neznámych okolností sa v Chocholnej našlo väčšie množstvo strieborných mincí, z ktorých sa SNM v Bratislave podarilo získať iba dva kusy: Uhorsko, toliare po roku 1621 – Gabriel Bethlen, Kremnická mincovňa.

Malá Chocholná

Prvá písomná zmienka o obci Malá Chocholná je z roku 1396, kedy je uvádzaná ako Kys Chocholná. Ďalšie písomné doklady o obci sú z rokov 1422 (Hoholná), 1470 (Kokholná), 1598 (Kys Kocholna) a z roku 1773 (Mala Chocholná, maď. Kischocholna, Kistarajos). Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a povozníctvom.

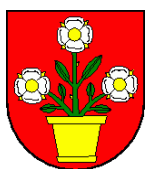
Veľká Chocholná

Písomne je táto obec nepriamo doložená už v roku 1396, priamo až v roku 1481 ako Naghoholna. Ďalšie písomné zmienky o obci sú z rokov 1508 (Nadhoholna), 1598 (Nagy Kocholna) a 1773 (Welka Chocholna, maď. Nagychocholna, Nagytarajos). Veľká Chocholná patrila zemianskym rodinám. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a pracovali v lesoch.

Velčice

Prvá písomná zmienka o Velčiciach je z roku 1345, kde je uvádzaná ako Welchycz. Ďalšie písomné doklady o tejto obci sú z rokov 1380 (Welcecz), 1409 (Wilczicz), 1462 (Welchycz), 1773 (Welczicze, maď. Velcsic, Velcsöc). Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom. Podľa údajov z literatúry bol stav domov a obyvateľstva nasledovný: 1598 - mlyn a 34 domov, 1784 - 61 domov, 65 rodín, 379 obyvateľov, 1828 - 62 domov, 426 obyvateľov.

Obec Chocholná vznikla v roku 1943 zlúčením Malej a Veľkej Chocholnej. V roku 1960 sa zlúčili obce Chocholná a Velčice a vytvorili terajšiu obec Chocholná-Velčice.

Ivanovce

Na južnom okraji obce sa končí jeden z výbežkov Bielych Karpát. Poloha zvaná "Skala", výrazne dominuje nad širokým údolím Váhu. Vďaka zvýšenej polohe i blízkosti veľkého vodného toku, ktorý tvoril prirodzenú ochranu z východnej strany, bol tento terénny útvar v dávnej minulosti vyhľadávaným miestom na osídlenie pravekým obyvateľstvom. Najstaršie doklady o osídlení "Skaly" pochádzajú zo staršej doby kamennej. V priebehu

rokov 40 000 - 30 000 pred n. l. tu táborili obyvatelia so szeletskou kultúrou a zanechali nám po sebe dokonale vyhotovené kamenné štiepané nástroje: hroty listovitého tvaru, čepele a škrabadlá. Po tomto prechodnom osídlení zostala skalná, sprašou pokrytá plošina celé tisícročia opustená. Plného využitia sa lokalita dožíva až na sklonku mladšej doby kamennej, na prelome tretieho a druhého tisícročia pred n. l. Ľud tzv. bošáckej skupiny (pomenovanej podľa neďalekej Bošáče) tu vybudoval rozsiahle sídlisko. Archeologickým výskumom sa tu však podarilo zachrániť pravdepodobne iba jeho okrajovú časť - jadro osady sa nachádzalo v tej časti, ktorá padla za obeť kameňolomu. Zvyšky zo zrútených stien domov označujú miesta bývalých obydľí so zrubovou konštrukciou. Sú to zatiaľ najlepšie zachované doklady o forme obydľí z konca neskorej doby kamennej na Slovensku. Početné zvyšky hlinených nádob sú pekne zdobené rozlične zostavenou kolkovanou výzdobou, odtlačenou do ešte nevypáleného povrchu nádob malým dreveným alebo kosteným kolkom. Okrem zvyškov nádob sa našli aj kamenné sekerky, štiepané kamenné nástroje, hlinené tkáčske prasleny a kostené šidlá. Najvýznamnejšie sídlisko sa rozkladalo na "Skale" v staršej dobe bronzovej. V 16. stor. pred. n. l. tu bola rozľahlá opevnená osada. Je to jeden z najstarších dokladov kamennej architektúry na Slovensku, ba vôbec v celej strednej Európe. Opevnenie obtáčalo osadu pravdepodobne iba čiastočne, najmä z južnej a západnej strany, odkiaľ bol na ňu ľahký prístup. Sama osada sa nezachovala. Vzhľad a vnútorné členenie osady nie sú známe. Len v priestore medzi oboma priekopami sa našli hlinené deštrukcie, ktoré by mohli pochádzať zo zrubových stavieb. V priestore za vonkajšou priekopou boli viaceré typické zásobnicové jamy s charakteristickým úzkym hrdlom a širokým dnom, slúžiace na úschovu obilia. Z oboch priekop, aj z ostatných objektov maďarovskej kultúry pochádza veľké množstvo keramiky a aj rozličné drobné predmety z kostí (šidlá), hlíny (prasleny) alebo kameňa (sekerky). Najvzácnejším nálezom je však nesporne poklad - svojrázna klenotnica jednej z vtedajších obyvateľiek osady, ktorá si svoje šperky starostlivo uschovala, avšak viac sa po ne nevrátila.

Koncom 14. stor. sa obec dostala po prvýkrát do písanej histórie. V listine z r. 1398, ktorou kráľ Žigmund Luxemburský daruje Beckovské panstvo vojvodovi Ctiborovi zo Ctiboric, sa spomína pod názvom Iwany. Pisár listiny Majeta Korvína z roku 1471 ju píše už takmer pod súčasným názvom - Iwanovche. Najstarším dokumentom prinášajúcim údaje o obyvateľoch Ivanoviec je urbár Beckovského panstva z roku 1522. Obec mala na konci 16. stor. 71 domov, v časoch nadvlády Turkov 53 domov, v roku 1720 mala 52 daňovníkov,

spomínajú sa i vinice, v prvom Jozefínskome sčítaní v roku 1784 už napočítali 107 domov a 700 obyvateľov, v roku 1828 bolo v obci 99 domov a 981 obyvateľov. začiatkom 20. stor. bývalo v Ivanovciach 911-942 obyvateľov, dnes žije v obci okolo 795 ľudí. Väčšina obyvateľstva sa zaoberala poľnohospodárstvom, vinohradníctvom, chovom oviec, dobytkou, po roku 1918 tkaním plátna a kobercov. V roku 1919 bolo založené Spotrebné družstvo, ktoré v roku 1951 splynulo s Jednotou SD Trenčín. Úverové družstvo bolo založené v roku 1927. Svoje priestory malo v jednej miestnosti družstevnej budovy. Dobrovoľný hasičský zbor bol založený v máji 1926, po desiatich rokoch však zanikol, znovu začal pracovať v roku 1938.

Kostolná - Záríečie

Prvá písomná zmienka o obci sa datuje pri príležitosti kedy nitriansky biskup Ján v listine vydanéj 3. marca 1318 vymenováva priestupky Matúša Čáka-Trenčianskeho, ktorých sa dopustil ku katolíckej cirkvi a medzi nimi spomína aj Matúšove nezákonné vyberanie mýta v obci Drietoma. Tu je na mieste vysvetliť na pohľad rozpornú skutočnosť, že hoci píšeme o prvej zmienke Kostolnej-Záríečie, uvádzame názov susednej obce Drietoma. Už z publikácií vydaných pri príležitosti osláv prvej písomnej zmienky Drietomy v rokoch 1984 a 1994 vyplýva, že pôvodná stredoveká obec, z ktorej sa odčlenili neskôr samostatné administratívno sídelné celky, niesla názov podľa riečky, pri ktorej vznikla – Drietoma.

V 2. polovici 16. storočia sa od Kostolnej oddelil sídlištný celok na ľavom brehu Drietomice, ktorý sa po prvý raz objavuje v písomných prameňoch v roku 1598 pod názvom Záríečie. Bola tiež kuriálnou obcou. V roku prvej písomnej zmienky mala obec 15 domov a 1 mlyn. V roku 1784 bolo v Záríečí 26 domov, 30 rodín a 214 obyvateľov. Obyvateľstvo sa zaoberalo podobne ako v Kostolnej poľnohospodárstvom a pálením liehu. Redemptoristi mali v správe filiálny kostol v Kostolnej, o ktorý sa starali i po materiálnej stránke. Zabezpečili veľkú časť inventára. Nechali nanovo vymaľovať kostol, opraviť vežu a usporiadali zbierku na nové zvony. V októbri 1933 bola do kláštora a kaplnky zavedená elektrina. Redemptoristi takto postupne adaptovali budovu kaštieľa na kláštor. Na zabezpečenie obyvateľov kláštora slúžili tri záhrady. Kostolanskí redemptoristi predávali ovocie a seno, ktoré zvýšilo. Ovocím a zeleninou zásobovali aj iné rehoľné domy

kongregácie na Slovensku. Dramatický spád nabrali opäť udalosti po vypuknutí Slovenského národného povstania v auguste 1944. Whermacht takmer ihneď obsadil kláštor a vojsko si vyhradilo časť pre seba. Pri preletoch amerických bombardérov, ale hlavne pri prechode frontu sa v kláštorných pivniciach schovávalo množstvo ľudí. Obce Kostolná a Záriečie sa síce nedostali do priameho ohňa bojov, ale nebezpečenstvo bolo aj tu veľké. K dejinám obce po 2. svetovej vojne neodmysliteľne patrí založenie a existencia JRD, ako socialistického spôsobu hospodárenia na súkromnej pôde. Napriek tomu, že na jeho vznik a činnosť sú v súčasnosti rôzne názory, nepopierateľným faktom zostane skutočnosť, že prostredníctvom družstva sa poľnohospodárstvo aj v Kostolnej-Záriečí zmodernizovalo. Nie menej významnou skutočnosťou bolo aj to, že družstvo zamestnávalo pomerne veľký počet obyvateľov obce.

Štvrtok

Ide o staré osídlenie, hoci priame archeologické nálezy z tejto lokality nie sú známe. Dá sa však predpokladať na základe archeologických artefaktov zo všetkých predhistorických dôb i stredoveku z Bošáckej doliny. Chotárny názov Stráža na pomedzí Haluzíc a Štvrtku poukazuje na to, že v období feudalizmu /včasného 12.-13. storočie/ existovalo v tomto priestore strážne stanovisko s menším počtom vojakov. Od čias včasného feudalizmu Štvrtok patril administratívne až do roku 1922 do Trenčianskej župy so sídlom v Trenčíne a v rámci nej do dolnopovažského okresu. V roku 1923 - 1928 ju po reorganizácii verejnej správy začlenili do väčšej Považskej župy so sídlom v Turčianskom Svätom Martine, potom do Slovenskej krajiny po zrušení župného zriadenia, v roku 1940 - 1945 do zväčšenej Trenčianskej župy, neskôr do Bratislavského a Západoslovenského kraja a od 1.7.1996 je jednou z obcí novoustanoveného Trenčianskeho kraja. V čase rodiaceho sa feudálneho štátu Uhorska bol Štvrtok majetkom beckovského hradného panstva. Prvá písomná zmienka o dedine pochádza zo 16. júla 1398, keď ju panovník Žigmund Luxemburský menovite uvádza medzi majetkami Beckovského hradu pod názvom Chetertekhel. Vo zväzku s Beckovom je Štvrtok až do zrušenia poddanstva v Uhorsku 1848.

Z názvu obce Štvrtek možno usúdiť, že lokalita existovala už v období včasného feudalizmu, niekedy v 12.-13.-om storočí. Pôvodne sa mala vyvinúť na trhové miesto beckovského panstva, v ktorom sa začas konávali vo štvrtek týždenné jarmoky.

Obyvateľstvo sa predovšetkým zamestnávalo poľnohospodárstvom, tak rastlinnou, ako aj živočíšnou výrobou. Pôda produkovala obiloviny, chmeľ i hrozno. Remeslá a živnosti sa nerozvinuli vo Štvrtku do väčších rozmerov. V roku 1683 je zmienka o 3 mäsiaroch. V roku 1877 sa spomínajú 3 hostince a pálenica Jozefa Kohna.

V minulosti sa v oboch školách hrávali ochotnícke divadlá. Židovská časť obyvateľstva navštevovala v minulosti cirkevnú židovskú základnú školu v Bošáci.

Na konci 30. rokov / 1939 / sa uskutočnila výstavba cestnej magistrály z N. Mesta n. V. do Trenčína. Pri tejto príležitosti otvorila firma Štefanec a Lošonský vo Štvrtku kameňolom. V roku 1961 vzniklo miestne JRD a popri ňom výstavba jeho hospodárskych objektov a nová rodinná zástavba. Na časti chotára Štvrtku je postavená časť objektov Agrochemického podniku. Na výstavbu obce neraz vplývali rozličné vojenské udalosti. V decembri roku 1663 vypálili celú dedinu Štvrtek ubytovaní cisárski vojaci . V tomto čase domy v obci boli drevené.

Jadro pôvodnej obce Štvrtek vzniklo na vyvýšenine smerom na Haluzice. Nepatrná časť výstavby smerom na Ivanovce od obecného úradu vznikla neskôr po výstavbe evanjelickej školy.

Popri novšej rodinnej výstavbe sa zachovala staršia ľudová architektúra vo forme obytných domov, stodôl a výšok, z pálenej a nepálenej tehly, prevažne z 19. a zo začiatku 20. storočia.

Melčice - Lieskové

V dnešných Melčiciach a Zemianskom Lieskovom boli objavené doklady pobytu mladopaleolitického lovca, ktorý tu žil pravdepodobne v sezónnych táboriskách. Mladšou kultúrou je grawettien, jeho pozostatky sú známe z Melčíc. Zaujímavý objav sa uskutočnil ešte v roku 1936 Na stráni, kde bolo zistené lengyelské sídlisko (Zemianske Lieskové). Sídliská boli zakladané v blízkosti riek a potokov, obydlia mali kolovú konštrukciu. Roľníci a chovateľské zamestnanie obyvateľstva pokračovalo v trendoch

predchádzajúceho obdobia, vo výrobe kamenných nástrojov badať presnosť a kvalitu. Výrazným znakom lengyelského kultúrneho okruhu je maľovaná keramika. Vzory na jemnej keramike obohatili svoju dobu o dovedy nevídaný výtvarný prejav. Zlomky tejto maľovanej keramiky so stopami červených a bielych ornamentov sa našli na uvedenom sídlisku. Zo sídliska Na stráni pochádza krásny exemplár kamennej brúsenej a dokonale hladenej sekerky.

V Melčiciach bolo objavené sídlisko datované na základe nálezov zlomkov keramiky do 11. –12. storočia. Na toto prehistorické osídlenie v priestore bohatom na spoločensko-politické pohyby nadviazalo osídlenie ranostredoveké – v miestach okolo oboch potokov pretekajúcich obcou a pri meandrujúcom Váhu, ktorý začiatok melčického chotára neustále zaplavoval a vytváral sihote. Najhrozivejšie boli tatárske vpády v rokoch 1241–1242. Vtedy prešiel jeden prúd hôrd cez Poľsko a Moravu do Uhorska a plienil juhozápadné Slovensko, aj Nové Mesto a široké okolie. Mnoho osád bolo zničených, vypálených, kontinuita osídlenia načas prerušená.

Po tatárskom vpáde sa tieto priestory začali rýchlo zaľudňovať – kolonizovať, vznikali zárodky dnešných dedín. Je možné, že k Beckovskému hradu už vtedy prináležali prvé osady, medzi nimi aj Melčice. Pramenný doklad o ich existencii však chýba až do konca 14. storočia. Nevieme, z ktorých obcí vlastne pozostávalo, pretože prvá známa kráľovská donácia z roku 1379 ich názvy neobsahuje. Až o desať rokov neskôr, keď si Ctibor necháva potvrdiť svoje rozsiahle majetky, sa obec konečne dostáva do písanej histórie a vynára sa tak z anonymity. Žigmund dal 16. júla 1398 vyhotoviť listinu, v ktorej nariadil Nitrianskej kapitule, aby prostredníctvom kráľovského človeka uviedla Ctibora do držby Beckovského panstva. Nitrianska kapitula potom spísala z podnetu kráľovského nariadenia dňa 31. augusta 1398 svedectvo o majetku Ctibora vo forme podrobného hlásenia kráľovi. A práve v tomto, pre nás dôležitom a závažnom dokumente sa vôbec po prvý raz v histórii predstavuje celé Beckovské panstvo s vymenovaním všetkých obcí k nemu prislúchajúcich, nechýbajú ani Melčice. Listina obsahuje najstaršiu písomnú správu nielen o Melčiciach, ale aj o väčšine ďalších obcí panstva. Beckovské panstvo sa znova dostalo do kráľovských listín, v roku 1471, kde je celý zoznam obcí, medzi nimi nechýbajú ani Melčice so smiešnym názvom Mylychiche. Terajšia obec vznikla v roku 1975 zlúčením dovedy samostatných Melčíc a Zemianskeho Lieskového, ktoré sa spojilo už z roku 1914 s Malými Žabokrekmi.

Nová Bošáca

Nová Bošáca bola až do roku 1950 súčasťou obce Bošáca a územie bolo známe ako bošácke kopyance.

Dejiny územia obce Nová Bošáca súvisia s históriou obce Bošáca. Jej chotár sa tiahol od Váhu až k moravskej hranici. Oficiálne najstaršia zmienka o obci Bošáca pochádza z r. 1380. Bošáca vtedy patrila do Beckovského panstva. V dobe prvých písomných zmienok o obci Bošáca však ešte nemožno hovoriť o osídlenej časti, z ktorej neskôr vznikne Nová Bošáca.

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia počet obyvateľov bošáckych kopyancov (2 300) prevýšil počet obyvateľov Bošáca (1 900) a tak bolo iba otázkou času, kedy začnú kopyanciari uvažovať o osamostatnení. So šírením tejto myšlienky sa začalo už v roku 1921. Ďalšie pokusy boli v rokoch 1929, 1932, 1936, ale stále stroskotávali na neochote štátnych orgánov. Až v roku 1950 žiadosť o rozdelenie obce Bošáca mala úspech, keď Zbor povereníkov ju 23. 4. 1950 schválil s platnosťou od 1. 7. 1950. Na rozdelení obce mali najväčšiu zásluhu tunajší občania: Martin Krajčovic (1887-1955) a Ján Kusenda (1900-1993). Odborne im pri tom pomáhali Dr. Pavel Kusenda a Ing. Rudolf Kubo. Konečne 1. júla 1950 sa z 23 osád bošáckych kopyancov zrodila nová obec, ktorá nesie meno Nová Bošáca. Najväčší rozmach obce začal v 70. rokoch, keď sa postupne popri výstavbe rodinných domov postavil rímskokatolícky kostol, kultúrny dom, materská škola, pošta, domov dôchodcov, dom smútku a rad ďalších stavieb.

Trenčianske Bohuslavice

Trenčianske Bohuslavice sa rozprestierajú v Považskom podolí na pravobrežnej terase Váhu pri ústí potoka Bošáčka do Váhu. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1208. Nadmorská výška v strede obce dosahuje 198m. n. morom. Vstup do obce lemuje z južnej strany Turecký vrch (345 m.n.m.), ktorého severnú časť tvorí lesostep a južnú skalnaté bezlesie. Obidve sú súčasťou prírodnej rezervácie Turecký vrch so vzácnymi teplomilnými

druhmi rastlín a živočíchov. Zo severnej strany Trenčianske Bohuslavice chráni hrebeň Hájnica (341 m.n.m.), ktorej južné svahy sú rovnomennou prírodnou rezerváciou s trávnatou teplomilnou flórou s pomerne bohatým výskytom hlaváčika jarného.

Územie Trenčianskych Bohuslavíc patrí do povodia Váhu, odvodňuje ho Bošáčka, ktorá pramení v Bielych Karpatoch. Výmera chotára predstavuje 641ha. Kataster obce má dve rozdielne časti. Južná je časťou nivy Váhu a má výlučne rovinný charakter. Severná, začínajúca sa zúženinou medzi Tureckým vrchom a Hájnicou je pahorkatinná. Svahy majú sklon SZ-JV smerom k nive riečky Bošáčka, ktorá je najnižším miestom územia / 180m.n.m. /.

Prevažná časť chotára je odlesnená. Väčšiu lesnú plochu tvorí len masív Turecko v jeho južnej časti. Na druhej strane je rozlohou menšia Hájnica, ktorá má okrem zalesnenej plochy i úžitkovú poľnohospodársku plochu. Podklad poľnohospodárskej pôdy tvoria odolné vápence s výraznými tvrdošmi. Samotná pôda má charakter nivný a lesný, nachádzajú sa i rendziny.

Popri fragmentoch nížinných a podhorských lužných lesov sú najrozšírenejším lesným spoločenstvom v chotári dubovo-hrabové karpatské lesy. Hlavnými drevinami sú dub zimný a hrab obyčajný. Ďalej sú primiešané čerešňa vtáčia, javor poľný, agát biely, borovica čierna, jaseň mannový a lipa malolistá. V pásme riečnej nivy sú to brest hrabolistý, jaseň štíhly, jaseň úzkolistý, jelša lepkavá, topole a vrby.

Charakter chotára predurčil, aby dominantným zamestnaním obyvateľov v minulosti bolo poľnohospodárstvo, známe bolo aj vinohradníctvo. Bohuslavická zem však nikdy nedokázala užiť všetkých svojich obyvateľov / od roku 1970 do roku 1991 ich počet vzrástol zo 663 na 828, dnes osciluje okolo čísla 900 /, preto mnohí odchádzali pracovať do priemyselných závodov v okolitých mestách. Hlavne však pracovali na regulácii Váhu a na výstavbe hydroelektrárne pod Tureckom.

Významný vplyv na životnú úroveň obyvateľov obce a celej Bošáckej doliny malo vybudovanie závodu celoslovenského významu, ktorým bol odštepňý závod Hydrostav Trenčianske Bohuslavice. Zásluhou Hydrostavu a miestnych občanov sa podarilo v rokoch 1964 - 1969 vybudovať z prameňa Kamienka vodovod a v sedemdesiatych rokoch nové futbalové ihrisko, ktoré je pýchou Trenčianskych Bohuslavíc dodnes. Za zmienku stojí, že vtedajší členovia TJ Hydrostav na stavbe odpracovali bezplatne 67 168 brigádnických hodín.

V posledných rokoch sa športový areál rozrástol o telocvičňu, ktorej súčasťou je aj dvojdráhová kolkáreň s automatickým stavaním a elektronikou. Celý areál neslúži iba na

športové vyžitie, ale organizujú sa tu aj rôzne kultúrne podujatia. V súčasnosti obec na športovom poli reprezentujú dve futbalové mužstvá a to muži a dorastenci, obe hrajú okresnú súťaž v skupine II. trieda juh. Obec reprezentuje aj stolnotenisový oddiel. Športovému areálu priľahlé tréningové ihrisko využíva mimoriadne aktívny obecný Dobrovoľný Hasičský Zbor. Obec pravidelne poriadala a poriada viaceré kultúrne akcie, napr. Cesta rozprávkovým lesom, Stavanie mája, Mikulášky večierok a tiež organizuje či spolu-organizuje s partnerskými obcami v rámci Mikroregiónu Bošáčka súťažné a zábavné podujatia ako sú napr. putovný futbalový turnaj o pohár starostu obcí bošáckej doliny, alebo súťaž vo varení jaterníc, ktoré sú väčšinou spojené s tanečnou zábavou.

Zemianske Podhradie

Bohaté archeologické nálezy dokumentujú osídlenie oblasti už v paleolite. Hradisko z doby halštatskej dokazuje, že na tomto mieste už takmer pred tromi tisícročiami existovalo hospodárske a administratívne centrum nadregionálneho významu.

Obec Zemianske Podhradie je písomne doložená v dokumente z roku 1396. Ide o listinu, ktorou majiteľ Beckovského hradného panstva Ctibor zo Ctiboric daroval svoje majetky v Podhradí svojmu bývalému kastelánovi a kapitánovi Jakušovi de Nosiljovi za jeho verné služby. Bol to prvý známy predok neskoršej zemianskej rodiny Podhradských. Ctiborovu donáciu potvrdil kráľ Žigmund Luxemburský v roku 1397, kde sa obec spomína pod názvom „Podhrady“.

Obec patrila pod beckovské panstvo a neskôr patrila zemianskym rodom Podhradských, Príleských a Ostrolúckych. Názov obce Zemianske Podhradie sa v listinách objavuje od roku 1618. Z hľadiska historického vývoja je zaujímavé, že v roku 1622 sa rozdelilo Zemianske Podhradie na časť zemiansku a na časť poddanskú. Tieto časti mali vlastné erby – pečatidlá. Obe časti sa opäť zlúčili v roku 1848. Sledované územie patrilo až do roku 1922 v rámci Trenčianskej župy do dolnotrenčianskeho okresu so sídlom v Trenčíne. Do roku 1989 bolo Zemianske Podhradie súčasťou obce Bošáca.

U podhradských zemanov sa s priaznivým ohlasom stretlo husitské učenie, šírené v 15. storočí. To položilo základy k evanjelizácii obyvateľov v 16. storočí, v období reformácie.

V obci sa nachádzali tri múčne mlyny, mýto, tehelňa, píla a štyri pálenice. Obyvateľstvo sa zaoberalo hlavne poľnohospodárstvom.

Okolie obce je významným archeologickým náleziskom. Na západe sú stopy valov z doby hradištnej, odhalené tu boli i nálezy z mladšej doby bronzovej, železnej a kamennej.

V chotári Zemianskeho Podhradia nájdu návštevníci kras s jaskyňou Landrovec. Svojou dĺžkou 235 m je druhou najdlhšou jaskyňou bradlového pásma na Slovensku. V súčasnosti nie je verejnosti prístupná.

DOTERAJŠÍ ROZVOJ ÚZEMIA

Združenie obcí Bielokarpatsko – Trenčianskeho Mikroregiónu je súčasťou Považia, konkrétne Strednopovažského regiónu, ktorý oddávna inšpiroval umelcov, lákal cestovateľov, geografov i turistov. I vo veľmi dávnej minulosti, ešte v časoch Jantárovej cesty, ktorá pravdepodobne viedla i v miestach tohto regiónu, tu bol živý ruch a pohyb obyvateľstva. Možno povedať, že dôležité historické udalosti trenčianskeho regiónu sa odohrávali prostredníctvom tejto cesty.

Doterajší rozvoj územia sa uberal viacerými smermi. Keďže sa danom území nachádzajú viaceré chránené oblasti rozvoj územia sa zameriaval hlavne na zvýšenie turizmu hlavne agroturizmu pre túto oblasť. O rozvoj územia za pomoci turizmu sa pokúšali aj jednotlivé obce za pomoci rozvoja kultúrnych a historických budov.

Za dôležitý smer rozvoja územia považujú obce aj nehmotnú kultúru. Zameriavajú sa hlavne na rozvoj ľudovej tvorby a folklóru. Zároveň sa v Združení obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a mikroregiónu Bošáčka organizujú rozličné športové a kultúrne podujatia ako aj výstavy.

ZAÚJÍMAVOSTI A ZVLÁŠTNOSTI ÚZEMIA, TYPICKÉ ČRTY ÚZEMIA

Významné osobnosti

Tento región je rodiskom, alebo pôsobiskom viacerých významných osobností histórie a kultúry našej vlasti. /Uvedení sú tu iba vybraní/.

Alexander Dubček - politik, ktorý s rodinou býval počas II. svetovej vojny a po zranení sa ukrýval v dome rodiny svojej budúcej manželky v Chochoľnej-Velčiciach. Pred pár rokmi bolo zorganizované cyklopodujatie na jeho pamiatku DUBČEK MEMORY

TOUR 2000, kedy boli spomínané 2 domy /č.406 a 426/ dočasne označené. Na internet. stránke www.dubcekokraj.host.sk je uverejnená ponuka sprievodcu po miestach TN kraja, kde Dubček pôsobil.

Chocholná je tiež rodiskom akademického maliara *Súčanského*.

Vladimír Roy – básnik /pamätná tabuľa na evanjelickej fare/ a *Štefan Križan Žiranský* – evanjelický kňaz, národný buditeľ a literát sa narodili v Adamovských Kochanovciach. Tu tiež pôsobil *Ján Seberíni* – evanjelický biskup a osvietenský spisovateľ.

Vzťah ku Adamovským Kochanovciam mal i rakúsky básnik Erich Mária Rilke, ktorý udržiaval písomné kontakty s majiteľkou panstva barónkou Noris Sizzo z Adamoviec. Ich korešpondencia v rozsahu viac ako 30 listov vyšla v 70-ich rokoch 20. storočia v Nemecku.

Rodiskom *Jána Pettku* /pamätná tabuľa na kláštore/- významného mineralóga, profesora a vedúceho Katedry geológie, mineralógie a paleontológie na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici, je Drietoma ako aj pána *Pavla Stopku* – významného dirigenta duchovných hudieb, zberateľa ľudových piesní a skladateľa,

Melčice-Lieskové sú rodiskom básnika *Jána Smreka*, v obci sa nachádza stála výstava z dejín Melčíc-Lieskového, život a dielo básnika Jána Čiteka-Smreka /pamätná izba – prístupná, v rodnom dome básnika, na požiadanie/.

Za TJ Ivanovce hral *Jozef Žovinec* – futbalista s najdlhšou profesionálnou licenciou na svete, ktorého ani raz počas 60-ročnej profesionálnej dráhy nevyhlásili ani nenapomínali. Svetovú cenu fair play za vernosť futbalu si prevzal z rúk generality FIFA v Paríži v r.1998

Významné historické objekty:

Kaštieľ v Adamovciach

Hodnotnú barokovú architektúru reprezentuje bývalý kaštieľ v Adamovciach, ktorý je zaradený medzi kultúrne pamiatky SR. Postavený bol v polovici 18. storočia okolo roku 1760. Od celkom bežných barokových kaštieľov sa odlišuje tým, že jeho dispozíciu

obdĺžneho pôdorysu s dvoma krátkymi bočnými krídlami zvyrazňuje navonok aj v interiéri prevýšená a zdôraznená stredná časť. V kaštieli bola tiež hodnotná knižnica. Z jeho zariadenia existuje historický nábytok na hrade Červený Kameň. Po vykonaní opravných prác a doplnením bočného krídla v roku 1958 patrí ku kaštieľom so zabezpečenou ďalšou životnosťou. Ku kaštieľu patrí tiež udržiavaný anglický park s množstvom druhov a foriém drevín zväčša exotických a s nádherným exemplárom tisu obyčajného (*taxus baccata*). Teraz je v ňom umiestnený domov sociálnej starostlivosti pre mentálne postihnutú mládež.

Obrázok 4: Kaštieľ v Adamovciach

Zdroj: www.adamovskekochanovce.sk

Kaštieľ v Kochanovciach

Klasicistický kaštieľ zo začiatku 19. storočia s malým parkom. Bývalý kaštieľ Ottlíkovcov bol postavený pravdepodobne v renesancii, ale stavebne ho upravili v období klasicizmu. Neskoršími necitlivými stavebnými úpravami utrpel a viac-menej stratil charakter pamiatky. Po Ottlíkovcoch sa stali jeho neskoršími majiteľmi v r. 1845 Imrich Silvaj, potom barón Seckendorf, ktorý ho v r. 1905 predal grófovi Bissingerovi. V r.1922 ho odkúpil spolok vojnových slepcov a potom spolok štátnych vojnových invalidov, ktorí v ňom sídlili do r.1939. Dnes slúži ako detský domov.

Obrázok 5: Klasicistický kaštieľ - Kochanovce

Zdroj: www.adamovskekochanovce.sk

Drietoma

Rímskokatolícky kostol

V obci sa nachádza neorenesančný rímskokatolícky Kostol svätej Kataríny Alexandrijskej, postavený v roku 1901 na mieste staršieho kostola, spomínaného v roku 1714 a 1789. Exteriér s vežou je postavený excentricky na os kostola. Na cintoríne je Kaplnka sv. Kríža z roku 1875.

Obrázok 6: Kostol sv. Kataríny

Zdroj: www.drietoma.sk

Kostolná – Záriečie

Biskupský kaštieľ

Biskupský kaštieľ bol jednou zo stavieb, ktorú v roku 1655 inicioval nitriansky biskup Juraj II. Selepčeni-Pohronec. Os budovy neskorobarokového kaštieľa nebola projektovaná

priamo, ale pôvodne išlo o dvojkrídlovú budovu s dolnou chodbou otvorenou do dvora arkádami. Čelná časť sa dotýkala verejnej cesty, zadná smerovala do záhrady. Celá stavba bola prispôsobená účelu, aby slúžila ako letné sídlo biskupa. To znamená, že väčšina miestností bola obrátená na sever, len niektoré v krídlach budovy, smerovali na iné strany. V prvej polovici 19. storočia za nitrianskeho biskupa Jozefa Vuruma (1763-1838), ktorý bol v tomto úrade v rokoch 1827-1838, bolo pristavané nové klasicistické krídlo a celú budovu adaptovali.

Obrázok 7: Biskupský kaštieľ - Kostolná - Záriečie

Zdroj: obec Kostolná - Záriečie

Melčice – Lieskové

Rímskokatolícky kostol Najsvätejšej Trojice

Neskororenesančný rímsko-katolícky kostol Najsvätejšej Trojice je zaiste starší, ako ukazuje letopočet 1611, vytesaný na zárubni žobráčne v jeho blízkosti. V interiéri kostola, v pravej časti presbytéria, je historicky a umelecky cenný epitaf Martina Melčického z roku 1652 s erbom v oválnej kartuši. V kostole sa nachádza i krypta rodiny Melčických.

Obrázok 8: Neskororenesančný rímsko-katolícky kostol

Zdroj: obec Melčice - Lieskové

Nová Bošáca

Rímskokatolícky kostol

Je zasvätený vierozvestom sv. Cyrilovi a Metodovi. K práci na stavbe kostola na pristúpilo v roku 1969, za pôsobenia vpd. Msgr. Andreja Patku. V nedeľu 17. novembra 1969 posvätil základný kameň budúceho kostola kapitulárny vikár dr. Ján Pásztor. O jeho výzdobu sa zaslúžil nár. umelec Vincent Hložník. Z jeho dielne pochádzajú nad hlavným vchodom umiestnené priestorové sgrafito sv. Cyrila a Metoda a vo vnútri kostola na čelnej strane umiestnená mozaika Ukrižovaného Krista, po stranách ktorého sú opäť sv. Cyril a Metod. V kostole sa nachádzali takisto obrazy krížovej cesty vytvorené Vincentom Hložníkom. Neskôr však boli nahradené modernými nástennými maľbami a tieto obrazy boli uschované.

Obrázok 9: Rímskokatolícky kostol v obci Nová Bošáca

Zdroj: obec Nová Bošáca

Zemianske Podhradie

Kaštieľ

Renesančný kaštieľ je najstaršou pamiatkou v obci. Pôvodne opevnený renesančný dvojvežový kaštieľ postavili v 17. storočí, neskôr klasicisticky prestavaný, s príľahlým parkom. Je to dvojpodlažná budova s dvoma hranolovými vežami na nárožniach. Na priečelí sa nachádza medzi vežami iónske stĺporadie. Dvojkridlová budova má dva trakty s okružnou chodbou. Bočné fasády sú z čias jednotnej empírovej úpravy. Miestnosti sú prístupné z okružnej chodby. V roku 1744 bola vybudovaná v jednom krídle kaplnka.

Obrázok 10: Renesančný kaštieľ

Zdroj: <http://www.zemianske-podhradie.sk/pamiatky/80-kastiel>

Pre turistov zaujímavými môžu byť i chránené prírodné výtvyry, či náleziská. V katastri obce Drietoma – chránený prírodný výtvyry Ostrá hôrka /Drietomské bradlo/ – jediné miesto v Západ. Karpatoch, kde v súvislom profile vystupujú vrchný trias kremencami pieskovecami a bridlicami. Pstruhový potok Drietomica je prírodnou pamiatkou – chráni sa zachovaný podhorský tok s hodnotnou faunou dna a avifaunou, hniezdiacou v cenných brehových porastoch. Chránený prírodný výtvyry Priepadlisko s močiarnou flórou a faunou patrí k obci Kostolná Záriečie. V katastri obce Chocholná Velčice je chránené nálezisko Petrová. Chráni sa tu zachovalé spoločenstvo kyslých bučín. V katastri obce Adamovské Kochanovce sa nachádza chránený prírodný výtvyry Kurínov vrch. – ochrana zachovanej terasy vápenitého penovca s cennou vegetáciou.

Ďalšou zaujímavosťou tohto kraja je, že v osade Kykula /na moravsko-slovenskej hranici/, patriacej k obci Chocholná – Velčice, bola založená v r. 1903 prvá kopaničiarska škola na Slovensku. V súčasnosti je, objekt po prestavbe, majetkom podniku Cesty Nitra.

Medzi technické pamiatky tohto kraja môže patriť kamenný oblúkový most v lokalite Potoky v Drietome, mlyn v Chocholnej /toho času v dezolátnom stave/ a mlyn v Kostolnej Záriečí /čiastočne udržiavaný, v majetku súkromného vlastníka/.

Beckov

Hrad

Beckov je rekonštruovaná zrúcanina hradu na strmom, 60 metrov vysokom brale nad obcou Beckov. Z diaľky je dobre viditeľná silueta (aj priamo z diaľnice). Hrad s areálom je národná kultúrna pamiatka. Prvé písomné zmienky pochádzajú z čias vlády uhorského

kráľa Bela III. Anonymný kronikár, pôsobiaci na jeho dvore, opísal vo svojom diele postup staromaďarských kmeňov počas vpádu na Veľkú Moravu, pričom spomenul aj zabratie Beckovského hradu, vtedy nazývaného Blundus. Tento názov zodpovedá aj iným písomným správam a súhlasí tiež s neskorším pomenovaním lokality Blondóc. Na prelome 11. a 12. storočia v krajine značne vzrástla kráľovská moc. Na hrade sa to odzrkadlilo v jeho kamennej prestavbe. V 14. storočí využil mocenské vákuum uhorský veľmož Matúš Čák Trenčiansky. „Pán Tatier a Váhu“ zaujal aj hrad Beckov, ktorý sa dočkal rozsiahlej prestavby, majúcej za cieľ zdokonaľiť jeho obranu. Vybudované boli najmä parkánové múry na zraniteľnej východnej strane hradu, kde vznikla aj hradná studňa. V roku 1388 prešiel hrad znova do vlastníctva šľachty. Majiteľom hradu sa pre svoju oddanosť kráľovi Žigmundovi stal veľmož poľského pôvodu Stibor zo Stiboríc. Rod Stiborovcov však spravoval hrad iba do roku 1434, keď zomrel Stiborov syn Stibor mladší. Jeho smrťou vymrela mužská línia tohto významného rodu a hrad sa opäť stáva kráľovským. Osudným sa pre hrad stal rok 1729, keď sa na hrad preniesol požiar z mestečka a hrad ako obytné sídlo nadobro zanikol. Prvé amatérske záchranné práce prebehli už v roku 1935, keď bola na kaplnke vybudovaná strecha v snahe zachrániť zbytky murovanej výzdoby. Rozsiahla prestavba, no najmä archeologický výskum, prebehli v 70. rokoch minulého storočia, čo umožnilo hrad sprístupniť širokej verejnosti.

Obrázok 11: Hrad Beckov

Zdroj: <https://pamiatkyslovenska.wordpress.com/2013>, máj 2022

Múzeum

Mestečko Beckov má za sebou slávnu a pohnutú históriu. Svojho času patrilo k sídlam s najväčšou hustotou šľachtických a zemianskych rodín v celom Uhorsku. Usadila sa tu totiž početná skupina utečencov po zábore južného Uhorska Turkami. Túto skutočnosť dodnes

pripomína značný počet kúrii a honosných domov. V jednej z nich, patriacej rodine Ambrovcov sídli expozícia Trenčianskeho múzea, venovaná histórii Beckova a slávnym osobnostiam, ktoré sa tu narodili, alebo tu pôsobili.

Ctibor zo Ctiboríc z rodu Ostoja, pochádzal z Poľska. Ako verný vojvodca a dvoran cisára Žigmunda Luxemburského sa za svoje zásluhy v boji proti Husitom i Benátkam domohol veľkého majetku a vo svojej dobe patril k najmocnejším uhorským veľmožom. Jeho syn Ctibor II. bol veľmi vzdelaný, študoval napríklad na Karlovej univerzite v Prahe. K najznámejším osobnostiam novších slovenských patrí národný buditeľ Jozef Miloslav Hurban. Medzi ďalšími beckovskými rodákmi nájdeme slávneho maliara prelomu 19. a 20. storočia Ladislava Medňanského. Jeho príbuzný, cestovateľ barón Alojz Medňanský, po prvý raz systematicky popísal oblasť Považia vo svojom diele: “Malebná cesta dolu Váhom” v polovici 19. storočia. I v oblasti prírodovedného bádania má Beckov slávnych zástupcov. Dionýz Štúr bol geológom a fytopatológom svetového mena. MUDr. Ján Ambro bol zas priekopníkom v oblasti medicíny a najmä pôrodnictva.

Obrázok 12: Múzeum v Beckove

Zdroj: <https://www.muzeum.sk/kuria-ambrovec-beckov.html>, máj 2022

Cintorín židovský

Úpätie hradobného svahu tvorí Cintorín židovský, dva židovské cintoríny, ktoré slúžili pre širšiu židovskú obec aj z okolitých dedín Beckova, ktoré dnes rozdeľuje cesta na hrad. Starší cintorín je situovaný na vyvýšenom mieste na východnej strane hradného svahu, mladší je situovaný priamo pri vstupe na hrad, sčasti pozdĺž múru mestského opevnenia. Najstaršie náhrobníky pochádzajú z rokov 1739 – 1749.

Kúria

Bývalý župný sirotinec, je objekt župného sirotinca datovaný do druhej tretiny 17. storočia / 1680/, v 18. storočí ako kúria Strechayovcov, alebo ako Čakiovský kaštieľ, či pôvodne kúria Pongrácovcov. Rozsiahla trojkrídlavá dispozícia uzavretá do námestia múrom s hlavným poschodovýmkrídlom opretým o pôvodnú stredovekú hradbu a s bočnými

prízemnými krídlami. Objekt stojí na mieste a na základoch starších domov. V juhozápadnom nároží je predpokladaná bašta opevnenia, ktorá bola prístupná polkruhovým kamenným portálom so skoseným ostením, ktorého časť sa zachovala v stredovekom suteréne objekte. Objekt upravovaný v 18., 19. a 20. storočí.

Kláštor Františkánov a kostol františkánov,sv. Jozefa Pestúna

Kláštor postavený v rokoch 1690 až 1695 /1696/, pravdepodobne na starších stredovekých základoch, poschodová baroková trojkrídlivá budova pristavená k západnej fasáde kostola s vnútorným štvorcovým dvorom. Po vyhorení obnovený v rokoch 1761 – 1762. Rannobarokový kostol sv. Jozefa Pestúna tvorí severné krídlo kláštora, je jednoloďový, obdĺžnikový, zaklenutý valenou klenbou s výsečami. Postavený bol v rokoch 1690 – 1691, obnovený v roku 1761.

Kostol, r. k. sv. Štefana kráľa

Gotický jednoloďový kostol s polygonálne ukončenou svätyňou, okolo roku 1400, postavený na mieste staršieho kostola spomínaného v roku 1332. Predpoklad vzniku kostola viacerí historikovia datujú do 11. storočia. Révajovská kaplnka pristavená k južnej stene lode, stredoveká, barokovo prestavaná v 17. storočí, štvorhranná veža postavená (prestavaná) v roku 1770 na stredovekých základoch. Renesančné úpravy kostola okolo roku 1654. V areáli kostola za sakristiou odkryté kamenné múry pravdepodobne mórová kostnica spomínaná v kanonickej vizitácii z roku 1766. Vo svahu, východne za kostolom, sú situované zvyšky muriva starej zvonice. Dnešná zvonica patriaca katolíckemu kostolu postavená cca koncom 18. alebo začiatkom 19. storočia na kopci Hôrka.

Fara a pamätná tabuľa Martina Medňanského

Postavená pravdepodobne v poslednej tretine 18. storočia, ale môže v sebe skrývať staršie jadro. Blokovaná poschodová stavba, postavená južne od farského kostola.

Dom pamätný a pamätná tabuľa Dionýza Štúra

Prízemný dom, číslo 154, parcela č. 135, na uličnej fasáde s mramorovou tabuľou. V tomto dome sa narodil Dionýz Štúr 2.4. 1827 – 9.10.1893, slovenský pedagóg, paleontológ, botanik, vybudoval základe vedeckého geologického výskumu Slovenska.

Trenčianske Bohuslavice

Kaplnka

Rímskokatolícka kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie, obdĺžniková z časti dvojpodlažná rokoková stavba so segmentovým záverom z rokov 1760-1763.[4] Pôvodne tvorila súčasť zaniknutého kaštieľa Erdödyovcov, ktorý bol v roku 1905 zbúraný. Interiér kaplny je zaklenutý českými plackami s hodnotnou rokokovou freskovou výmaľbou, ktorej autorom je F. A. Maulbertsch. Priestoru dominuje freska Nanebovzatia Panny Márie, nad panským oratóriom je to alegória víťazstva cirkvi a v pendantívoch zobrazenia cirkevných otcov sv. Augustína, Gregora, Hieronyma a Ambróza. Nad presbytériom sú zobrazené výjavy zo Starého a Nového zákona. Interiér tvorí intaktne dochovaný rokokový celok skladajúci sa okrem fresiek z troch oltárov, kazateľnice a organu. Autorom oltárnych obrazov Nepoškvrneného počatia, sv. Františka Serafínskeho a sv. Antona Paduánskeho je takisto Maulbertsch. Autorom architektúry oltárov a kazateľnice je pravdepodobne bratislavský majster Ľudovít Gode. V okolí obce sa našlo viacero archeologických nálezov, ako napríklad spony, zlaté a strieborné mince, fragmenty železných náramkov a iné.

Obrázok 13: Kaplnka Trenčianske Bohuslavice

Zdroj: [www. https://www.pamiatkynaslovensku.sk/](https://www.pamiatkynaslovensku.sk/), máj 2022

POPIS DEMOGRAFICKEJ SITUÁCIE

Počet obyvateľov združenia obcí Bielokarpatsko-trenčiaskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka má v priebehu rokov kolísavý charakter. Zatiaľ čo v roku 2010 bol počet obyvateľov územia 10 333 do roku 2011 klesol tento počet o 179 obyvateľov.

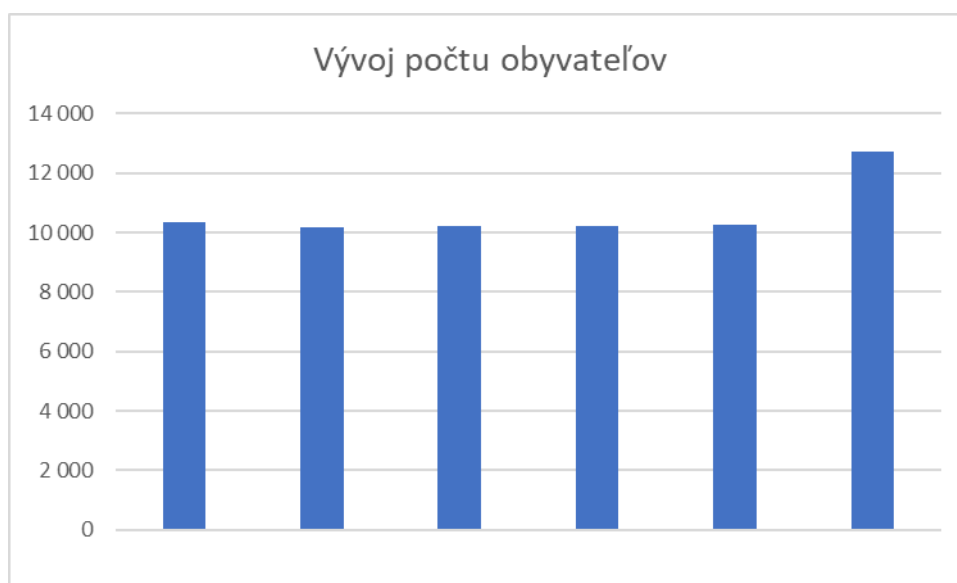
Následne sa tento počet postupne zvyšoval a klesal. Nárast počtu obyvateľov predstavuje predovšetkým vstup obcí Beckov a Trenčianske Bohuslavice do združenia vid'. Tabuľka 3.

Tabuľka 7: Počet obyvateľov žijúcich na území regiónu k 31.12.

ROK	Počet obyvateľov regiónu
2010	10 333
2011	10 154
2012	10 203
2013	10 201
2014	10 256
2020	12 712

Zdroj: štatistický úrad SR, máj 2022

Graf 1: Vývin počtu obyvateľov žijúcich na území

Zdroj: štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, máj 2022

Pre presnejšie informácie o obyvateľoch Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sa počet obyvateľov analyzoval z rôznych hľadísk.

Prioritným hľadiskom je analýza obyvateľstva jednotlivých obcí tvoriacich územie z pohľadu pohlavia. Aktuálne je počet žien v rámci Združenia obcí Bielokarpatsko -

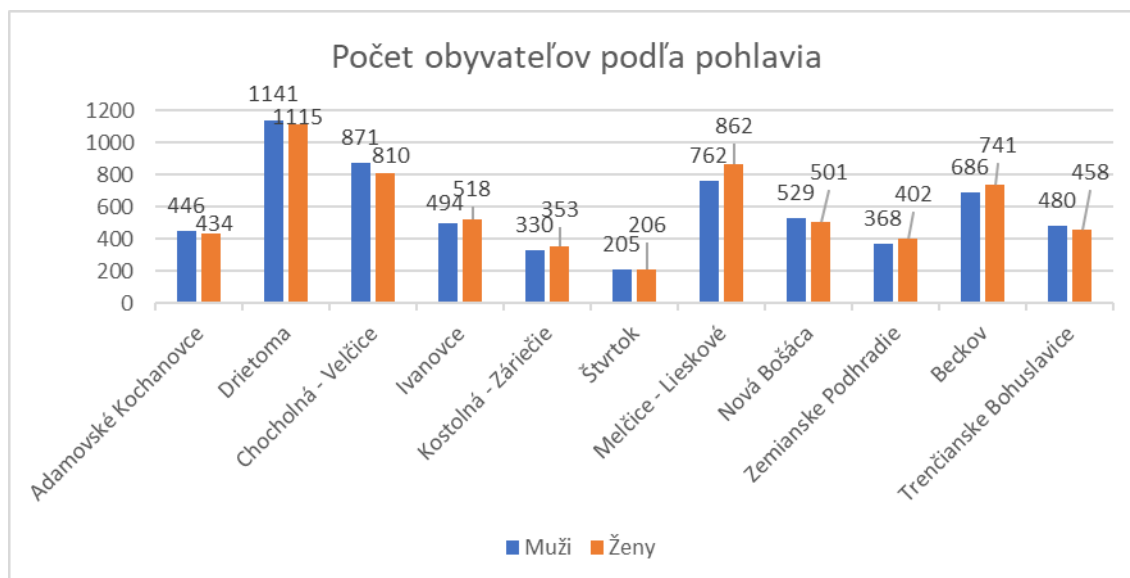
trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka vyšší o 88 osôb ako počet mužov, pričom vo väčšine obcí regiónu je počet žien vyšší ako počet mužov. Výnimkou sú len obce Drietoma, Chocholná - Velčice a Nová Bošáca.

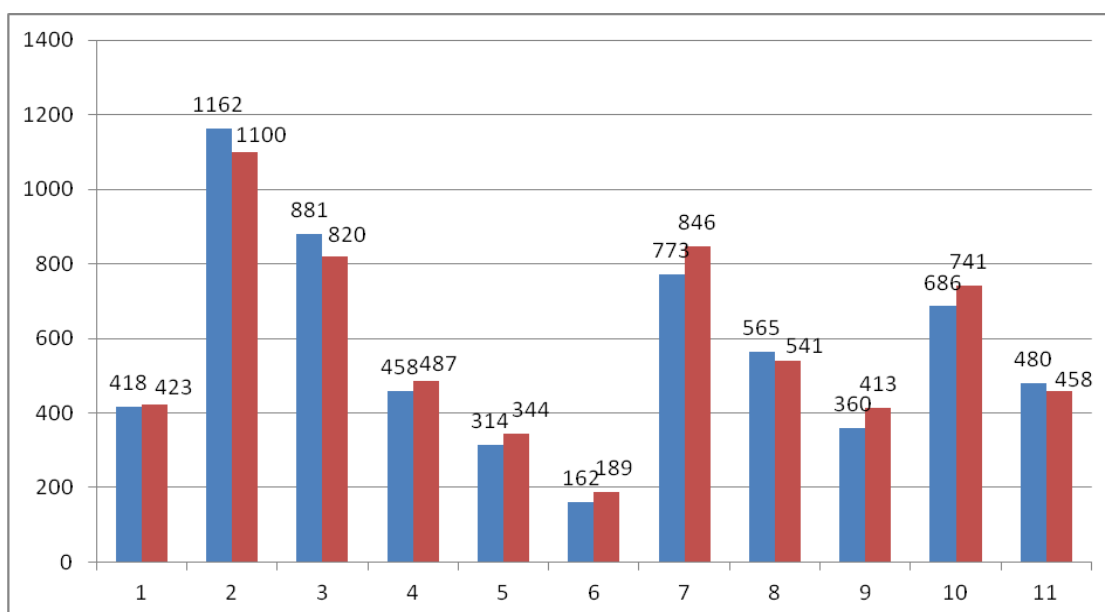
Tabuľka 8: Počet obyvateľov podľa pohlavia k 31.12.2020

Porad. č.	Obec	Muži	Ženy
1	<i>Adamovské Kochanovce</i>	446	434
2	<i>Drietoma</i>	1141	1115
3	<i>Chocholná - Velčice</i>	871	810
4	<i>Ivanovce</i>	494	518
5	<i>Kostolná - Záriečie</i>	330	353
6	<i>Štvrtok</i>	205	206
7	<i>Melčice - Lieskové</i>	762	862
8	<i>Nová Bošáca</i>	529	501
9	<i>Zemianske Podhradie</i>	368	402
10	<i>Beckov</i>	686	741
11	<i>Trenčianske Bohuslavice</i>	480	458
	<i>Spolu</i>	6312	6400

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, vlastné spracovanie, máj 2022

Graf 2: Počet obyvateľov podľa pohlavia k 31.12.2020

Zdroj: vlastné spracovanie, apríl 2022

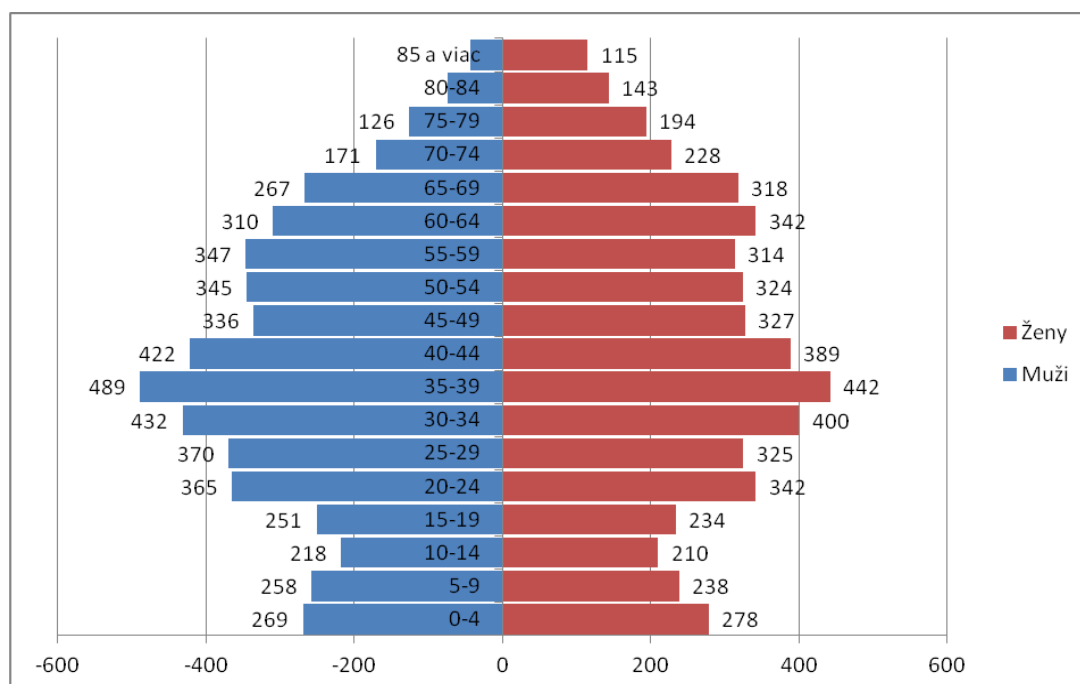
V rámci Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sú badateľné rozdiely z pohľadu pohlavia a jednotlivých vekových kategórií. Zatiaľ čo sa v rámci regiónu narodilo viac detí ženského pohlavia vo veku 0 až 4 roky v nasledujúcich vekových kategóriách dominujú osoby mužského pohlavia. Muži prevládajú vo viacerých vekových kategóriách idúcich po sebe a to od veku 5-9 do 55-59 rokov. Od veku 60-64 rokov žije na území združenia viac žien ako mužov. Štatisticky sa počet novonarodených detí nezvyšuje, pribúda však počet ľudí nad 65 rokov.

Tabuľka 9: Vekové skupiny obyvateľov územia k 31.12.2020

Veková skupina	0-14	15-64	65+
Počet	2007	8373	2353

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, vlastné spracovanie, máj 2022

Graf 3: Veková pyramída obyvateľstva Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka v roku 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Z vekovej pyramídy je evidentný počet obyvateľov predproduktívneho, produktívneho a poproduktívneho veku. Tak ako sa v priebehu rokov menil počet obyvateľom v rámci regiónu menil sa aj počet obyvateľov v rámci týchto troch kategórií. Z pohľadu posledných piatich rokov môžeme povedať, že osoby v produktívnom veku v rámci Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka majú klesajúci charakter. Kým v roku 2010 bol počet obyvateľov produktívneho veku 7 339 v roku 2014 tu bol viditeľný pokles na 7 106 ľudí žijúcich na území združenia.

Dôvodom tohto poklesu je pravdepodobne fakt, že za sledované obdobie prevyšoval počet osôb v poproduktívnom veku nad počtom obyvateľov v predproduktívnom veku. Keďže je menej osôb v predproduktívnom veku a tento má len veľmi mierne stúpajúcu tendenciu nie je možné, aby sa vyrovnal počtu obyvateľov, ktorý sa každým rokom presúvajú z kategórie produktívneho veku do kategórie poproduktívneho veku. Rozšírením MAS o dve nové územia resp. obce výraznejšie nenarušilo rozdelenie obyvateľstva podľa kategórií.

Tabuľka 10: Počet obyvateľov podľa rozdelenia do kategórií

ROK	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
2010	1 414	7 339	1 580
2011	1 401	7 186	1 567
2012	1 425	7 183	1 595
2013	1 455	7 127	1 619
2014	1 471	7 106	1 679
2020	2008	8373	2331

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, vlastné spracovanie, máj 2022

O vývoji počtu obyvateľov hovorí bližší pohľad prostredníctvom ukazovateľa prirodzená výmena a migrácia. V roku 2014 poskytuje nasledovné závery: počet živo narodených väčší ako počet zomrelých, toto saldo ešte navýšil počet osôb, ktoré sa do regiónu prisťahovali, pretože v uvedenom období bol väčší ako počet osôb, ktoré sa z regiónu vystaňovali. Pri údajoch v absolútnych číslach to znamená:

Tabuľka 11: Vývoj počtu obyvateľstva prirodzenou výmenou a migráciou za rok 2020

Obec	Narodení	Zomrelí	Pristaňovaní	Vystaňovaní	Celkový prírastok (úbytok) obyvateľov
Adamovské Kočanovce	10	10	18	26	-8
Beckov	12	13	63	22	40
Drietoma	17	26	29	35	-15
Chocholná - Velčice	17	17	21	29	-8
Ivanovce	9	12	38	22	13
Kostolná - Záriečie	8	10	10	16	-8
Štvrtok	6	6	30	4	30
Melčice - Lieskové	21	9	36	35	12
Nová Bošáca	5	10	7	31	-29

Trenčianske Bohuslavice	12	11	28	19	10
Zemianske Podhradie	2	12	16	10	-4
Spolu	119	136	296	249	33

Obec	Narodení	Zomrelí	Prist'ahovaní	Vyst'ahovaní	Celkový prírastok (úbytok) obyvateľov
Adamovské Kochanovce	8	10	11	14	- 5
Drietoma	16	15	44	31	14
Chocholná - Velčice	21	19	26	30	- 2
Ivanovce	20	8	19	17	14
Kostolná - Záriečie	5	10	19	10	4
Štvrtok	2	6	12	10	- 2
Melčice - Lieskové	24	9	44	23	36
Nová Bošáca	9	20	13	9	- 7
Zemianske Podhradie	6	12	17	8	3
Spolu	111	109	205	152	55

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, vlastné spracovanie, máj 2022

Vo väčšine obcí prevyšuje počet zomrelých nad počtom narodených. Tento trend pretrváva aj po niekoľkých rokoch. Najvyšší negatívny rozdiel je v obci Nová Bošáca a v Drietome, kde je počet zomrelých o 5 a 9 vyšší ako počet narodených. Hoci počet prist'ahovaných prevyšuje počet vyst'ahovaných je v tejto obci najvyšší úbytok obyvateľstva v rámci Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka.

Najvyšší prírastok obyvateľstva naopak zaznamenala obec Melčice - Lieskové kde jednak počet narodených prevyšuje počet zomrelých o 12 osôb , čím si drží trend posledné roky a zároveň počet prist'ahovaných prevyšuje počet vyst'ahovaných o 23 osôb.

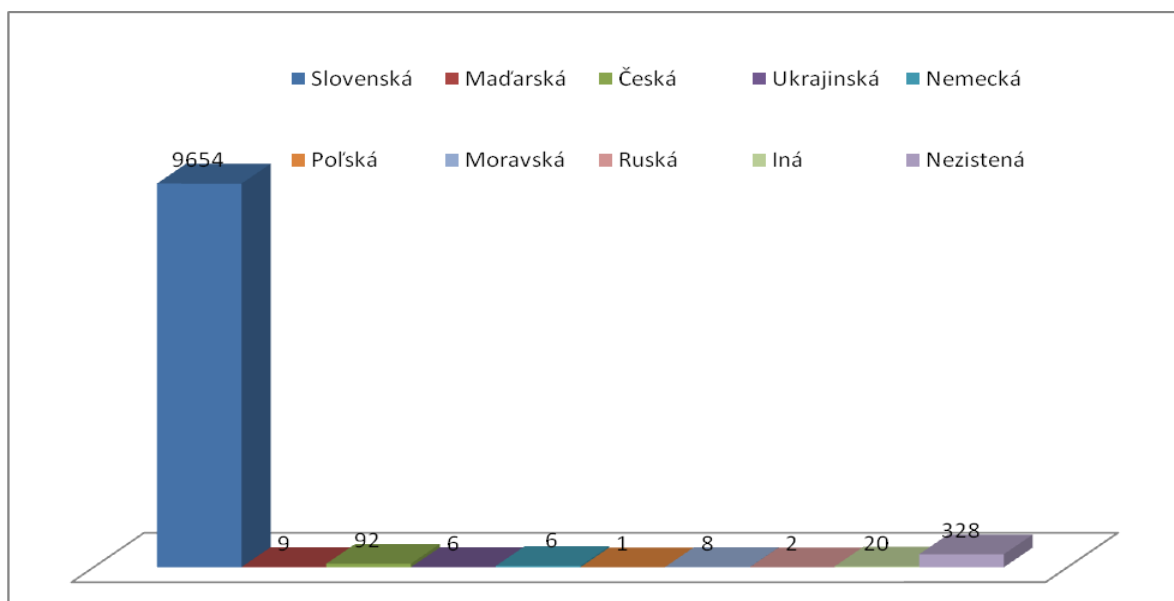
Z hľadiska národnosti dominuje podľa posledného sčítavania domov a bytov v roku 2021 v rámci Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka Slovenská národnosť. K iným národnostiam sa obyvatelia hlásili len zriedkavo. Najpočetnejšou skupinou tvoria občania hlásiaci sa k českej a nemeckej národnosti.

Tabuľka 12 : Národnostné rozdelenie obcí

Obec	Slovenská	Maďarská	Česká	Ukrajinská	Nemecká	Poľská	Moravská	Ruská	Iná	Nezistená
<i>Adamovské Kochanovce</i>	859	1	5	0	1	0	0	0	1	5
<i>Beckov</i>	1380	0	9	0	0	0	1	1	4	41
<i>Drietoma</i>	2128	3	25	1	0	0	1	0	6	69
<i>Chocholná – Velčice</i>	1622	2	16	0	0	0	1	3	2	49
<i>Ivanovce</i>	998	3	6	1	1	0	0	0	2	21
<i>Kostolná – Záriečie</i>	680	0	5	0	0	0	1	0	1	4
<i>Štvrtok</i>	410	0	8	0	0	0	0	0	0	6
<i>Melčice – Lieskové</i>	1592	3	16	1	0	1	2	1	8	28
<i>Nová Bošáca</i>	998	1	8	0	0	0	0	0	6	14
<i>Trenčianske Bohuslavice</i>	926	1	4	2	0	1	0	1	5	28
<i>Zemianske Podhradie</i>	738	2	8	1	1	0	0	0	1	1

Zdroj :www.scitanie.sk, máj 2022

Graf 4: Obyvateľstvo združenia podľa národnosti

Zdroj: vlastné spracovanie

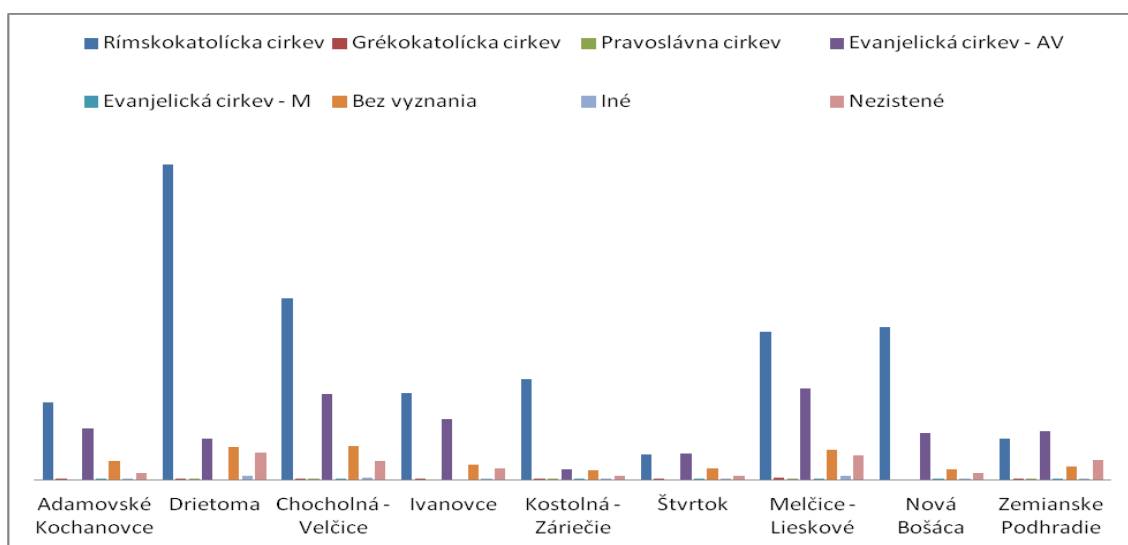
Z pohľadu vierovyznania v rámci Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka tvoria najväčšiu skupinu obyvatelia, ktorí sa hlásia k Rímskokatolíckej cirkvi. Podľa zistení štatistického úradu z posledného Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 sa k tejto cirkvi hlásilo až 5 927 obyvateľov územia. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia hlásiaci sa k Evanjelickej cirkvi - Augsburgského vyznania. Najmenšie zastúpenie má Pravoslávna cirkev, ku ktorej sa v roku 2011 hlásilo v rámci záujmového územia iba 13 občanov. Do tabuľky boli začlenené dve obce, ktoré v roku 2022 vstúpili do MAS. Aj v rámci obcí Trenčianske Bohuslavice a Beckov prevláda vierovyznanie rímskokatolíckej cirkvi, ktorá má v území najvyššie zastúpenie.

Tabuľka 13: Vierovyznanie

Obec	Rímskokatolícka	Gréckokatolícka	Pravoslávna cirkev	Evanjelická cirkev	Evanjelická cirkev	Bez vyznania	Iné	Nezistené
<i>Adamovské Kochanovce</i>	406	2	-	270	5	96	6	33
<i>Beckov</i>	779	12	-	232	2	321	18	72
<i>Drietoma</i>	1659	7	7	217	-	170	19	141
<i>Chocholná – Velčice</i>	953	1	2	449	4	179	9	96
<i>Ivanovce</i>	454	2	-	320	-	79	1	59
<i>Kostolná – Záriečie</i>	529	1	1	53	1	48	2	22
<i>Štvrtok</i>	131	1	-	137	7	58	1	22
<i>Melčice – Lieskové</i>	778	8	1	482	4	155	18	128
<i>Nová Bošáca</i>	800	-	-	243	1	53	7	37
<i>Trenčianske Bohuslavice</i>	671	4	1	80	-	166	13	33
<i>Zemianske Podhradie</i>	217	1	2	254	2	67	5	105

Zdroj: sčítanie obyvateľov domov a bytov 2011 a 2021

Graf 5: Vierovyznanie obyvateľstva jednotlivých obcí

Zdroj: vlastné spracovanie

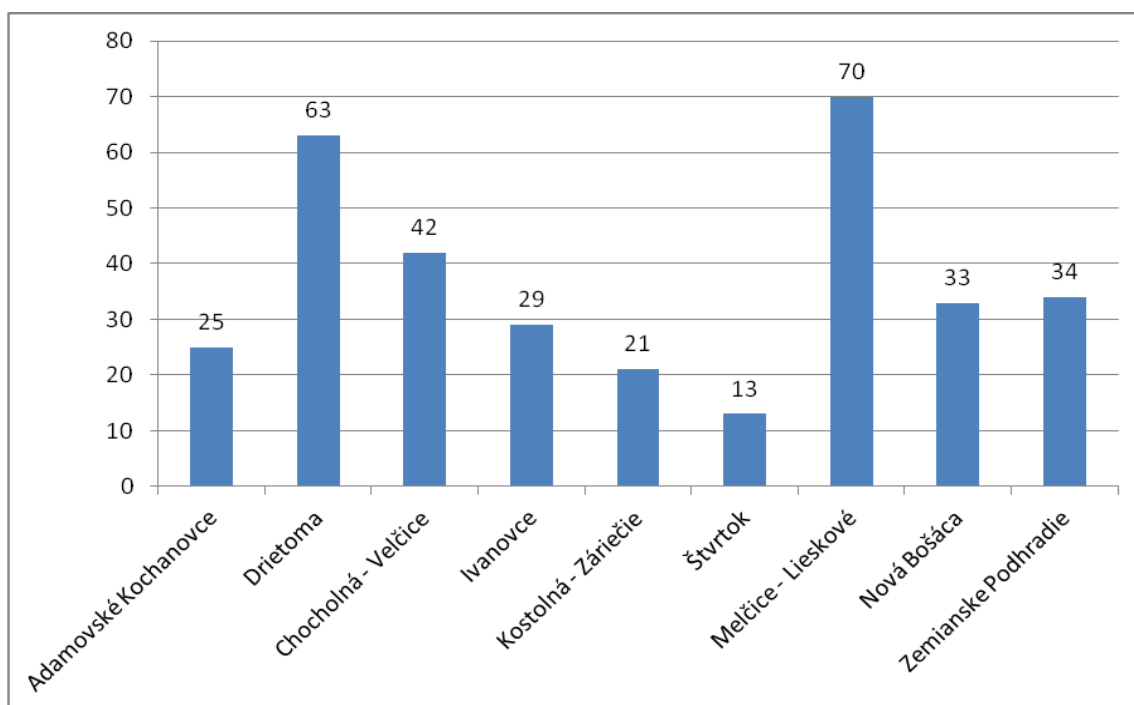
Ako pre všetky obce aj pre obce Združenia obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošácka je dôležité vychovávanie ďalšej generácie. Najideálnejším spôsobom je zabezpečenie predškolskej a školskej dochádzky priamo v mieste bydliska. V rámci združenia je predškolská výučba zabezpečená vo všetkých obciach. V regióne mierne narástol počet detí v MŠ.

Tabuľka 14 : Počet detí v materských školách 15.9.2021

Obec	Počet detí	Učítelia
Adamovské Kochanovce	39	4
Beckov	46	5
Drietoma	74	7
Chocholná - Velčice	41	3
Ivanovce	68	3
Kostolná - Záriečie	19	2
Štvrtok	15	2
Melčice - Lieskové	66	5
Nová Bošáca	27	2
Trenčianske Bohuslavice	37	4
Zemianske Podhradie	37	4
Spolu	469	41

Zdroj: <https://crinfo.iedu.sk/risportal/catalogue/>, máj 2022

Graf 6: Počet detí v materských školách v jednotlivých obciach

Zdroj: vlastné spracovanie

V obciach v rámci regiónu sa nachádza päť základných škôl. Keďže sú členmi združenia len obce nenachádza sa na území združenia žiadna základná umelecká škola, špeciálna základná škola, stredná škola ani žiadna špeciálna stredná škola ako ani gymnázium.

V obciach Chocholná - Velčice a Ivanovce sú školy s triedami od 1 do 4 ročníka. V obciach Drietoma, Melčice - Lieskové a Nová Bošáca sú triedy od prvého až po deviaty ročník.

Tabuľka 15: Počet žiakov na základných školách 15.9.2021

Obec	Počet detí
Adamovské Kochanovce	-
Beckov	150
Drietoma	204
Chocholná - Velčice	59
Ivanovce	76
Kostolná - Záriečie	-
Štvrtok	-
Melčice - Lieskové	429
Nová Bošáca	69
Trenčianske Bohuslavice	-
Zemianske Podhradie	-
Spolu	987

Zdroj: <http://www.uips.sk/>

Z pohľadu ekonomickej aktivity obyvateľstva je dôležité zamerať sa aj na obyvateľov, ktorí sú na materskej respektíve rodičovskej dovolenke, na dôchodcov z dôrazom na to, či sú pracujúci alebo nepracujúci, na nezamestnaných obyvateľov regiónu ako aj na deti a študentov základných, stredných a vysokých škôl.

Tabuľka 16: Obyvateľstvo z pohľadu ekonomickej aktivity v roku 2011

Obec	Materská dovolenka	Pracujúci dôchodcovia	Nezamestnaní	Rodičovská dovolenka	Nepracujúci dôchodcovia	Nezávislí	Deti/študenti	Ostatní
Adamovské Kochanovce	3	13	40	17	236	4	170	17
Drietoma	5	35	141	63	461	16	476	84
Chocholná - Velčice	10	23	93	37	383	11	382	37
Ivanovce	7	14	49	31	138	3	208	21
Kostolná - Záriečie	8	6	30	10	209	4	133	15
Štvrtok	2	5	15	9	85	4	90	1
Melčice - Lieskové	15	24	72	41	325	7	374	49
Nová Bošáca	3	8	81	26	326	11	215	17
Zemianske Podhradie	3	9	35	22	226	2	141	4
Spolu	56	137	556	256	2389	62	2189	245

Zdroj: sčítanie obyvateľov domov a bytov 2011

Z pohľadu ekonomickej aktivity obyvateľstva záujmového združenia je pracujúce obyvateľstvo rozdelené podľa odvetvia, v ktorom sú obyvatelia zamestnaní ako aj počet obyvateľov, ktorí do zamestnania dochádzajú.

Tabuľka 17: Počet uchádzačov o zamestnanie za december 2021

Obec	UoZ spolu
Adamovské Kochanovce	14
Beckov	17
Drietoma	39
Chocholná - Velčice	26
Ivanovce	11
Kostolná - Záriečie	10
Štvrtok	7
Melčice - Lieskové	37
Nová Bošáca	23
Trenčianske Bohuslavice	8
Spolu za obce	192

Zdroj: <https://www.upsvr.gov.sk/statistiky>, máj 2022

INFRAŠTRUKTÚRA A MIESTNE SLUŽBY

Sociálna vybavenosť združenia je rozdelená na niekoľko oblastí. Prvotné zameranie je na všeobecné služby v jednotlivých obciach. Teda potraviny, pohostinstvá, pošta a zdravotná starostlivosť. Keďže potraviny predstavujú najnákladnejšiu potrebu a zároveň služba nachádzajú sa v každej obci.

Lekárska starostlivosť je zabezpečovaná v dvoch obciach v rámci záujmového územia. Lekárska starostlivosť je zabezpečená v obci **Drietoma**, ktorá je najväčšou obcou regiónu a v obci **Melčice - Lieskové** kde sa nachádza zdravotnícke zariadenie. V oboch obciach sa nachádza pediater, všeobecný lekár pre dospelých a stomatológ. V týchto obciach sa nachádza aj lekárneň.

V rámci stĺpca iné sa väčšinou jedná o kadernícke a kozmetické služby.

Tabuľka 18: Služby v rámci združenia

Obec	Potraviny	Pohostinstvo	Pošta	Lekár	Lekárneň	Iné
<i>Adamovské Kochanovce</i>	1	2	0	0	0	1
<i>Beckov</i>	3	3	1	3	1	1
<i>Drietoma</i>	4	3	1	3	1	2
<i>Chocholná - Velčice</i>	3	4	1	0	0	2
<i>Ivanovce</i>	2	1	0	0	0	2
<i>Kostolná - Záriečie</i>	1	1	0	0	0	2
<i>Štvrtok</i>	1	1	0	0	0	0
<i>Melčice- Lieskové</i>	3	2	1	3	1	4
<i>Nová Bošáca</i>	3	2	1	0	0	0
<i>Trenčianske Bohuslavice</i>	1	2	1	1	1	
<i>Zemianske Podhradie</i>	3	4	1	0	0	3
Spolu	21	20	5	6	2	16

Zdroj: vlastné spracovanie

Sociálna starostlivosť

Miestne zastupiteľstvá a obecné úrady združených obcí venujú náležitú pozornosť starším občanom. V regióne žije viac ako pätina občanov v dôchodkovom veku. Všetky obce majú zriadenú opatrovateľskú službu a takmer všetky dbajú aj na rozvoz stravy osamelým a nevládnym občanom. Okrem toho sa v Kostolnej-Záriečí nachádza aj domov dôchodcov, ktorý je subjektom v pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja. Toho istého správcu má Dom sociálnych služieb a Detský domov v Adamovských Kochanovciach. Aj keď tieto

služby finančne zaťažujú rozpočty obcí, treba počítať s tým, že už v blízkej budúcnosti nároky na tieto služby iba porastú. Ľudia chcú starobu poväčšine prežiť na miestach, kde žili celý život, a pre to treba vytvárať náležité podmienky. Profesionalizácia opatrovateľskej služby bude zrejme nevyhnutnosťou.

Kultúra

Na chválu obcí tohto regiónu je, že v každej z nich sa nachádza kultúrny dom /KD/. V spôsobe a intenzite jeho využitia sa dosť líšia, preto analyzujeme možnosti kultúrneho využitia v každej z nich. Jedno však majú spoločné: popri kultúrnych, často stratových podujatí z hľadiska financií, všetky podporujú prenájom priestorov na komerčné účely, aby prevádzku zariadenia nemuseli dotovať z obecnej pokladnice, resp. aby minimalizovali stratu. Na území ako hlavná dominanta je hrad Beckov, ktorý je turistickou atrakciou a svojou históriou láka návštevníkov z celého Slovenska. Vo všetkých obciach Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sa pre rozvoj kultúry a vzdelanosti nachádza obecná knižnica.

Pre rozvoj športovej aktivity a využitia voľného času mládeže sa v obciach nachádzajú športové zariadenia ako: futbalové ihrisko, detské ihrisko, telocvična a iné.

Technická infraštruktúra

Doprava

Obce združené v rámci Bielokarpatsko – Trenčianskeho mikroregiónu sa nachádzajú na vedľajšej ceste ležiacej pri toku Váhu z Trenčína do Nového Mesta nad Váhom, kanálu Vážskej sústavy hydroelektrární, diaľnice D61 trasy Trenčín – Bratislava a železničnej trate č. 380 Žilina – Bratislava. Cez región prechádza medzinárodná komunikácia smeru Zvolen – Brno spájajúce Slovenskú a Českú republiku.

Nová Bošáca

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť.

Štátne komunikácie

Obec ma väzby na hlavne dopravne ťahy Považím, vrátané autostrády E 75, št. cestu I/61 a št. cestou 061- 068, ktorá vedie k hraničnému prechodu Nová Bošáca - Březova do ČR. Toto komunikačne spojenie vrátané prepojenia na železničnú dopravu vytvára podmienky pre intenzívny turisticky ruch a to aj na medzinárodnej úrovni. Priame územné a funkčne väzby na Nove Mesto nad Váhom, administratívne centrum - sídlo okresu Vstupnú branú do Bošáckej Doliny tvorí obec Trenčianske Bohuslavice cestnou odbočkou zo štátnej cesty I/61 v smere Nove Mesto nad / Váhom - Trenčín. Obec Bošáca je napojená na ostatne sídla štátnou cestou III. tr. č. 061-68, ktorá zároveň zabezpečuje spojenie so železničnou dopravou v Trenčianskych Bohuslaviciach a následne sa napája na štátnu cestu I/61, smer Trenčín – Nove Mesto nad / Váhom (UPO Bošáca, 2009, s.5).

Miestne komunikácie - Komunikácie obslužné tr. C2, C3 a D1

Dolinou v smere od Zemianskeho Podhradia prechádza cesta III. tr. č. 061-68 triedy. Predstavuje hlavnú komunikačnú os obce a prechádza v priereze celou obcou v smere severo – západ a juho - východ. Pod miestnym kostolom sa rozvetvuje a sprístupňuje osady na severovýchodnej časti. Cesta končí v osade Predpoloma. V tomto úseku od centrálnej časti obce ma dĺžku 4,5 km. Miestne a účelové komunikácie tvoria doplňujúcu dopravnú sieť v obci a v jej jednotlivých 23 osadách. Celú cestnú sieť v intraviláne i v extraviláne katastrálneho územia dopĺňajú lesné a poľné cesty spevnené a nespevnené. Komunikácie v rozvojových lokalitách budú pozostávať z nových účelových a obslužných komunikácii a ostatných miestnych komunikácii. U jestvujúcich komunikácii obojsmerných je potrebné dodržať minimálnu šírku jazdného pruhu 2,75 m, t.j. celkovú šírku vozovky min. 5,5 m. Novonavrhované miestne obslužné komunikácie budú zrealizovane vo funkčnej triede C2, C3 a D1 v kategórii MO a MOU, 6,5/40, MO 4,5/30.

Hromadná doprava

Hromadná preprava osôb je zabezpečená prímestskou autobusovou dopravou, ktorú v prevažnej miere zabezpečuje SAD Trenčín. Do obce premáva niekoľko liniek v pracovných dňoch v smere z Nového mesta nad Váhom do N. Bošáce, pričom najviac liniek premáva v skorých ranných hodinách a popoludňajších hodinách. Cez víkendy a sviatky je počet spojov mierne zredukovaný. Linky majú celkovo 14 zastávok v obci a jej jednotlivých osadách, autobusové zastávky sú bez samostatných pruhov. Je potrebné ich zrekonštruovať, vybaviť novými prístreškami. Nove autobusové zastávky nie je potrebné

zriaďovať. V nadväznosti na rozširovanie IBV a tým i rozširovanie zastavaného územia obce, nie je potrebné riešiť väčší počet a rozmiestnenie autobusových zastávok pre časovú dostupnosť 5 minút, t.j. cca 400 m. Autobusové zastávky je potrebné zrekonštruovať v zmysle platnej STN 736425. Zastávky budú v rámci možností pozemkov vedľa cesty III. triedy a miestnych komunikáciách upravené tak, že sa zriadi samostatný zastávkový pruh na zastavovanie mimo priebežného jazdného pruhu komunikácie. Každá zastávka bude mať plochu pre nastupovanie a vystupovanie z autobusu a autobusový prístrešok. K nástupnej ploche každej zastávky bude po bezpečných trasách v rámci možnosti plôch okolo komunikácii v zastavanom území i mimo neho, privedený chodník pre peších.

Adamovské Kochanovce

Cestná sieť tvorí 5,7 km komunikácií s čiastočne realizovanými opravami ciest v rozsahu cca 60 %. Obec nemá vybudované chodníky, rozsah odvodnenia je 50% celkovej dĺžky komunikácii. Dopravné spojenie: autobusové do Trenčína a Nového Mesta nad Váhom.

Drietoma

Cez obec vedie cesta I. triedy I/50 Drietoma smer Česká republika, hraničný prechod Starý Hrozenkov. Obec má vybudovaných niekoľko desiatok miestnych komunikácií v sídelnom útvare a taktiež je nimi spájaná s príľahlými osadami.

Štátna cesta I/50 je niekoľko rokov bez opráv, stav povrchu vozovky je zvlnený s miestnymi trhlinami. Miestne komunikácie od vybudovania rozvodov vody a plynu sú poškodené bez súvislej opravy. V súčasnej dobe sa spracováva PD pre stavebné povolenie na rekonštrukciu – stavebnú úpravu miestnych komunikácií.

V súčasnosti je rozpracovaný zámer realizovať obchvat obce čo by prospelo rozvoju obce, bezpečnosti premávky a zlepšeniu životného prostredia.

Chocholná-Velčice

Obec je dopravne prepojená cestou III. triedy - III/06128, spájajúcou Štvrtok nad Váhom a Kostolnú - Záriečie s napojením na cestu I. triedy E I/50 cez Kostolnú - Záriečie a cestu I. triedy E I/61 cez Kostolnú-Záriečie a Štvrtok. Prostredníctvom E I/50 je obec pripojená na diaľnicu D61 významnou križovatkou Chocholná, ktorá sa nachádza vo východnej časti katastra obce. Prepojenie jednotlivých častí obce vrátane kopaníc je sieťou štátnych a miestnych komunikácií: štátnou cestou III/06128, štátnou cestou vedúcou do Chocholnianskej doliny a príľahlými miestnymi komunikáciami. Dĺžka miestnych

komunikácií je 11 km, t.j. 6,9 m na obyvateľa. Komunikácia z Chocholnianskej doliny na Kykulu /k štátnej hranici/, najvýznamnejšia cesta v doline z hľadiska prepravy obyvateľstva i z hľadiska rozvoja CR je v nevyhovujúcom stave, potrebuje obnovu. Územím prechádza železničná trať č. 380 - Bratislava - Žilina s najbližšími zastávkami Kostolná-Záriečie a Melčice. Pripravovaná je rekonštrukcia žel. trate na rýchlosť 160 km/hod. V obci nebolo zrealizované sčítanie intenzity premávky. Opravy ciest sú realizované pri štátnych bežnou údržbou telesa vozovky, odvodnenia a dopravného značenia. Pri miestnych v minimálnom rozsahu, občasným čistením, nesystematickým odstraňovaním výtlkov.

Niektoré miestne komunikácie sú vybudované s chodníkmi jednostranne alebo obojstranne. Dĺžka chodníkov je 2,2 km. Niektoré štátne komunikácie sú odvodnené jednostrannými súvisle nedláždenými priekopami. Všeobecne je odvodnenie nesystematické a nedostatočné.

Beckov

Obec Beckov prepája okresné mesto Nové Mesto nad Váhom s Trenčínom z druhej strany diaľnice tzv. pod horou. Obec nemá železničnú sieť a vlakovú stanicu. Spojenie s okresnými mestami je možné autobusovou dopravou a taxíkom. Posledné roky prešli cesty rekonštrukciou. Približný denný počet autobusových spojov smer Trenčín je cca 10 a do Nového Mesta nad Váhom približne 13 spojov, vďaka blízkosti k mestu.

Trenčianske Bohuslavice

Obec Trenčianske Bohuslavice má výhodnú polohu z hľadiska dopravy. Obcou prechádza hlavná cesta spájajúca Západné Slovensko so severom Slovenskej republiky č. 61. V blízkom okolí obce sa nachádza diaľnica D1 s obdobnou funkciou. Možnosť napojenia sa na túto cestu je možné cez susedné mesto Nové Mesto nad Váhom. Vzdušná vzdialenosť obce od okresného mesta je 5,62 km, od krajského mesta 15,75 km a od hlavného mesta Slovenska Bratislavy je 91,36 km. Cestná vzdialenosť obce od okresného mesta je 7,90 km, od krajského mesta 20,60 km a od hlavného mesta Slovenska Bratislavy je 115,00 km. V obci sa nachádzajú miestne komunikácie a cesty v správe Trenčianskeho samosprávneho kraja v dĺžke cca 7 km. Dopravné napojenie obce s okolitými obcami a mestami Nové Mesto nad Váhom a Trenčín je zabezpečené autobusovou a železničnou dopravou. V súčasnosti premáva dostatočný počet denných spojov v pracovných dňoch v smere na

okresné mestá Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Najbližšia zastávka vlaku je priamo v obci Trenčianske Bohuslavice na hlavnej železničnej trase spájajúcej hlavné mesto Bratislava a východ Slovenskej republiky. V niektorých častiach obce, chýba ešte dobudovať cestnú komunikáciu. Atraktivitu zvyšuje možnosť cyklotrasy.

Ivanovce

Cez kataster obce prechádza trasa štátnej cesty I. triedy I/61. Cestnú sieť obce tvoria komunikácie III. triedy s čiastočne realizovanými opravami ciest v rozsahu cca 90 %. Obec má vybudované chodníky asi 10 %, rozsah odvodnenia asi 20% celkovej dĺžky komunikácii. Vo vzdialenosti od obce 1 km je železničná trať Bratislava – Žilina.

Kostolná – Záriečie

Obec leží na komunikácii III. triedy, v blízkosti obce je diaľnica, cesta I. triedy a železničná trať. Opravy ciest boli realizované primerané stavu. V obci vybudované chodníky v rozsahu 75% dĺžky komunikácií. Odvodnenie komunikácie je vybudované na 100% rozsahu komunikácií.

Dopravné spojenie je z obce do Trenčína, Nového Mesta n/V, Starého Hrozenkova, Hornej Súče - Dúbravy, Starej Turej.

Melčice – Lieskové

Obec leží na komunikácii III. triedy. Po plynifikácii boli vykonané čiastkové opravy ciest. V obci sú vybudované chodníky v 40%, odvodnenie komunikácie je vybudované v 50% rozsahu dĺžky komunikácií.

Dopravné spojenie je realizované do Trenčína a Nového Mesta nad Váhom. Obec leží v blízkosti železničnej trate, zastavuje tu väčšina osobných vlakov.

Štvrtok

V obci sa nachádzajú miestne komunikácie II. a III. triedy, ktoré mali čiastočne realizované opravami v rozsahu cca 20 %. V obci vybudované chodníky v rozsahu 50 %

dĺžky komunikácií. Odvodnenie hlavnej cesty je riešené vybudovaním odvodňovacieho kanál, na vedľajšej komunikácii obec vybuovala čerpadlo na odtok dažd'ovej vody.

Spojenie je oboma smermi do Tren ina a Nového Mesta nad Váhom denne pravidelnou autobusovou dopravou, približne každ  dve hodiny.

Cestn  doprava v regióne je za ažen  problémom technického stavu. Prevažn  časť ciest m  kryt vozovky vplyvom nedostatočnej údržby poškoden . K dopravn m zavad m moŹno zaradiť mal  pomery smerových oblúkov, nedostato n  širku vozovky a chýbajúce krajnice. V prietáhoch obcami chýbajú chodníky (niekde s u asn  zástavba ich vybudovanie ani nedovoľuje). V priestoroch kriŹovatiek sú nedostato n  rozhl adov  pomery.

Elektrifikácia

V obciach regiónu je v prevaŹuj cej miere sekundárny rozvod elektrickej energie realizovan  ako vzdušn  sieť na betónových stĺpoch a asi v 10 % rozsahu podzemným vedením. Výkon transformátorov je regulovan  s rezervou po itanou pre beŹn  nárast počtu obyvateľov. Pre rozvoj podnikateľských aktivít je potrebn  realizovať podľa potreby nov  k blov  prípojky z VN siete a zodpovedajúce kioskov  trafostanice.

Plynofikácia

Obec Adamovské Kochanovce je plynofikovan  v plnom rozsahu, plynovod bol vybudovan  v roku 1996, z materiálu PVC. je pripojených 95% domov.

Okrem priľahlých osád je Obec Drietoma plynofikovan  na 100. Rozvod plynu bol realizovan  v r. 1993, je realizovan  z kovu a plastu.

Obec Chocholná-Velčice je plynofikovan  v rozsahu 99 %. Rozvod plynovodu bol vybudovan  v r. 1996 z PVC profilu DN 110 – 63. Na rozvod je pripojených asi 450 domov - 90%. Nepripojen  domy sú vo veľkej vzdialenosti od rozvodu plynu alebo ich majitelia nemajú záujem o toto médiu.

V Obci Ivanovce bol plynovod vybudovan  v roku 1988, obec je plynofikovan  v plnom rozsahu, pripojených je 80% domov.

Obec Kostolná-Záriečie je plynofikovaná v plnom rozsahu. Rozvod plynovodu bol vybudovaný v roku 1995. Je vyrobený z oceľ, a PVC. Stav rozvoja plynofikácia obce je 90% napojených odberateľov.

Plynovod v Obci Melčice-Lieskové bol vybudovaný v roku 1986, z PVC. je pripojených 87% domov. Vlastná obec je plynofikovaná v plnom rozsahu, chýba realizovať plynofikáciu lokalít Melčice – Dolina, Melčice – Mlyny. Obec plánuje plynofikáciu časti Malé Lieskové k realizácii novostavieb ôsmich rodinných domov.

Obec Štvrtok je plynofikovaná v plnom rozsahu, plynovod bol vybudovaný v roku 1999, z materiálu PE. je pripojených 80% domov.

Obce Zemianske Podhradie a Nová Bošáca nie sú napojené na zdroj zemného plynu. Keďže obce nie sú plynofikované, zásobovanie teplom je v obciach realizované prostredníctvom elektrickej energie alebo na baze tuhého paliva - dreva alebo uhlia.

Obec Beckov je plynofikovaná, rozvod plynovodu bol vybudovaný v roku 1998, napojený na existujúci VTL plynovod DN 150 PN 25, tlak 2,5 MPa uložený popri štátnej ceste II/507 s regulačnou stanicou VTL/STL . Napojenie veľkoodberateľov a maloodberateľov je cez samostatné plynové prípojky a samostatné RTP regulátory plynu). Obyvateľstvo v zastavanom území je napojené cez stredotlaké prípojky tlaku 300 KPa a ďalej cez regulátory tlaku plynu STL/NTL. Každá nehnuteľnosť má vlastné meranie spotreby plynu osadené v skrinkách v oplotení. STL plynové rozvody sú uložené v krajnici komunikácii a v chodníkoch. Menovitá svetlosť potrubia je DN 25, 50, 90. NTL prípojky DN 25. Je napojené 90 % domácností, t. j. 330 bytov.

Obec Trenčianske Bohuslavice je v plnom rozsahu plynofikovaná. V roku 1992 bol v obci vybudovaný plynovod, pričom je naň v súčasnosti napojených cca 95 % domov v obci.

Zásobovanie vodou:

V mikroregióne je relatívne novovybudovaná sieť vodovodu. Je realizovaná plastovým rozvodom.

Adamovské Kochanovce: Zdroj pitnej vody pre obec je v katastri Melčice – Lieskové. Rozvod vodovodu bol vybudovaný v roku 1998. Je pripojených 80 % všetkých obydľí. 20 domov využíva vlastné studne a 80 obec. vodovod. Majiteľom vodovodu je obec, správcom je TVS, a.s. Trenčín.

Drietoma: Zdroj pitnej vody je v katastri obce Drietoma, lokalita „Pod žľabom“ s výdatnosťou od 0,54 – do 12,8 l/sekundu. Ako doplnujúci zdroj je voda nakupovaná od TVS, a.s. Trenčín zo studní v Chocholnej Velčiciach s prepojením cez Kostolnú. Rozvod vodovodu bol vybudovaný v roku 1974, z celoobecného vodojemu o obsahu 250 m³, v profile prírodného radu Ø 150 mm a Ø 100 mm rozvodného potrubia z oceľových a PVC trubiek. Majiteľom vodovodu je obec Drietoma, prevádzkovateľom je tiež obec Drietoma.

Chocholná-Velčice: Zdrojom pitnej vody pre obec je Chocholníanska dolina, cca 400 m nad obcou, vrt HHCH2. Rozvod vodovodu bol vybudovaný v roku 1995 z PVC profilu DN 100 – 200. Na vodovod je pripojených 90% obydľí. (9,5% - nemôžu byť pripojené z dôvodu veľkej vzdialenosti od rozvodu vody, 0,5% nemá záujem byť pripojený na rozvod). Majiteľom vodovodu je obec Chocholná-Velčice, správcom je spoločnosť TVS, a.s. Trenčín. Druhým existujúcim je vodný zdroj „Chocholná“, používaný na technické účely, v správe TVS, a.s. Trenčín.

Ivanovce: Zdroj pitnej vody pre obec je v katastri obce Štvrtok. Rozvod vody bol vybudovaný v roku 1998. Na vodovod sú pripojené všetky obydlia.

30 domov využíva vlastné studne. Majiteľom vodovodu je obec, správcom je TVS, a.s. Trenčín.

Kostolná – Záriečie: Zdrojom pitnej vody pre obec je lokalita v obci Chocholná-Velčice. Rozvod vody bol vybudovaný v roku 1998 z PVC materiálu.. Na vodovod nie sú pripojené všetky obydlia. 15 % domov využíva vlastné studne. Majiteľom vodovodu je obec Kostolná-Záriečie, správcom je TVS, a.s. Trenčín.

Melčice – Lieskové: Zdroj pitnej vody pre obec je v katastri obce Štvrtok. V obci je vybudovaný vodojem na ktorý sú napojené aj Adamovské Kochanovce. Časť rozvodu vody – Na doline – bola realizovaná a je v spolumajiteľstve obcí Bošáca, Ivanovce a Melčice-Lieskové. Rozvod vody bol realizovaný v roku 1981. Na vodovod sú pripojené všetky obydlia. Majiteľom rozvodu je obec, správcom je TVS, a.s. Trenčín.

Štvrtok: V katastri obce sa nachádza zdroj pitnej vody. Rozvod vodovodu bol vybudovaný v roku 1987. Všetky obydlia sú pripojené. Asi 30 % domov využíva vlastné studne súčasne s vodovodom. Majiteľom vodovodu je obec, správcom je TVS, a.s. Trenčín.

Nová Bošáca: Obec v súčasnosti nemá vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z vlastných zdrojov. Do budúcnosti sa plánuje vybudovanie vodovodnej siete hlavne centrálnej časti obce.

Zemianske podhradie: Všetky obydlia sú aktuálne pripojené. Rozvod vodovodu bol dobudovaný v roku 2015.

Beckov:

Zdroj pitnej vody pre obec Beckov sa nachádza v strede obce v miestnom parku. Dva vodné zdroje nachádzajúce sa pred vstupom do obce od Tr. Stankoviec v časti Ostredky sú pripravené na využitie. V obci je vodojem s objemom 2 x 250 m³. Rozvod vodovodu je potrubím PVC DN 160, nadväzne rozvodná sieť z rúr PVC DN 110 a oceľových DN 80, na ktoré je napojených 90 % obydľí, t. j. 360 bytov

Trenčianske Bohuslavice:

Zdroj pitnej vody obce Trenčianske Bohuslavice sa v katastri obce nachádza v obci Štvrtok. Patrí medzi pomerne významný zdroj pitnej vody, keďže z časti zásobuje pitnou vodou aj okolité mestá Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Vodovod bol vybudovaný v roku 1970 a prevádzkovateľom vodovodu je spoločnosť Trenčianske vodárne a kanalizácia a.s. Na vodovod je napojených 100% domov v obci.

Odkanalizovanie a ČOV

Obce riešeného územia, ktoré nie sú vybavené kanalizáciou, majú spracované projekty pre stavebné povolenie, príp. realizačné projekty. Sú pripravené po zabezpečení finančných prostriedkov vybudovať úplné odkanalizovanie hlavných častí obcí.

ADAMOVSKE KOCCHANOVCE: V obci vybudované 300 m kanalizácie v miestnej časti Malé Bierovce. Obec má ČOV - DSS Adamovské Kochanovce, a jednu malú ČOV.

DRIETOMA: Jestvujúca kanalizácia v obci je vybudovaná v dĺžke 1.500 m. V súčasnej dobe je odkanalizovaná základná škola s materskou školou a dva obytné domy s počtom 22 bytov. Obec má vypracovaný projekt kanalizácie, ktorý pokrýva ľavú stranu osídlenia od štátnej cesty I/50. Obec nemá ČOV, výhľadovo má byť napojená na pravobrežnú ČOV Trenčín. V obci je 10 rodinných domov napojených na malú čističku odpadových vôd.

CHOCHOLNÁ-VELČICE: Obec je bez kanalizácie. Je spracovaný generel odkanalizovania obcí Ivanovce, Melčice-Lieskové, Štvrtok, Adamovské Kochanovce a Chocholná-Velčice so spoločnou čistiarnou odpadových vôd v Ivanovciach, v zmysle ktorého bolo vydané na predmetnú stavbu územné rozhodnutie. Je spracovaná projektová dokumentácia odkanalizovania obce Chocholná-Velčice v súlade s vyššie uvedeným generelom, na základe ktorej bolo vydané právoplatné stavebné povolenie na stavbu

kanalizácie obce. Podaná žiadosť o stavebné povolenie na kanalizačné prípojky, súvisiace s pripravovanou kanalizáciou obce. Obec nemá ČOV, taktiež v obci nie sú malé ČOV.

IVANOVCE: Obec je bez kanalizácie, nemá ČOV, taktiež v obci nie sú malé ČOV.

KOSTOLNÁ – ZÁRIEČIE: Kanalizačná sieť v obci predstavuje dĺžku 4,5 km. Je napojená na pravobrežnú ČOV Trenčín. Chýba úplné napojenie jednotlivých domov pre využívanie kanalizácie.

MELČICE – LIESKOVÉ: Obec je bez kanalizácie, nemá ČOV, taktiež v obci nie sú malé ČOV.

ŠTVRTOK: Obec je bez kanalizácie, nemá ČOV, taktiež v obci nie sú malé ČOV

NOVÁ BOŠÁCA: V súčasnom období nie je v obci vybudovaná kanalizačná sieť a ČOV. V súčasnosti je trend riešiť tuto situáciu samostatnými domovými čistiarnami. Z prevádzkových skúsenosti však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Obec sa ale skladá z 23 osád, ktoré sú rozmiestnené v celom chotári. Prepojenie jednotlivých osád do spoločnej kanalizačnej siete by bolo finančne náročné.

ZEMIANSKÉ PODHRADIE: Obec je bez kanalizácie, nemá ČOV, taktiež v obci nie sú malé ČOV.

BECKOV:

Obec Beckov má vybudovanú kanalizačnú sieť len v časti rodinných domov v smere k diaľnici, napojenú na ČOV odpočívadla, ktorá sa využíva aj na čistenie fekálií z domácich septíkov. V obci je jedna malá ČOV.

TRENČIANSKE BOHUSLAVICE:

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Obec sa nachádza v ochrannom pásme vodného zdroja Štvrtok a z tohto dôvodu sú odpadové vody vyvázané z domových žump do čističky odpadových vôd v Novom Meste nad Váhom Túto službu zabezpečuje obecný úrad Trenčianske Bohuslavice.

Odpadové hospodárstvo

Likvidácia odpadu v obci je realizovaná formou pravidelného dvojtzáždňového odvozu komunálneho odpadu na skládku v Dežericiach, ktorý zabezpečuje Považská odpadová spoločnosť. Dvakrát ročne je realizovaný separovaný zber nebezpečných odpadov, dvakrát ročne separovaný zber bielej elektroniky, dvakrát ročne zber papiera a zber železa.

Likvidácia odpadu v regióne je realizovaná

1. ukladanie na skládku - domový odpad z domácností - prostredníctvom 110 l nádob. vývoz nádob 1x za 2 týždne. Odpad je ukladajú na skládku Veronika Dežerice.
2. odpad zo septikov a žúmp likvidovaný rozptýlením na poľnohospodársku pôdu, vyvážený fekálnym vozidlom alebo čerpaný do okolia žumpy. Často likvidovaný nežiaducim a nedovoleným spôsobom: do trativodu, čerpaný alebo odtekajúci do vodného toku či suchého poldra – rovnaký problém majú všetky ostatné obce.
3. separácia odpadov

V regióne sa prevádzkuje triedenie odpadu v druhoch sklo, papier, železo, plasty, PET fľaše, veľkoobjemový odpad, staré pneumatiky, malé batérie

ZKO a OO vznikajúci na území obce Beckov je zneškodňovaný na skládke v Kostolnom, spoločnosťou Kopaničiarska odpadová spoločnosť s.r.o.. BRO vznikajúce na území obce sú zhromažďované a zhodnocované na mieste určenom obcou a pri rodinných domoch vo vlastnom kompostovacom zásobníku, 3. Jednotlivé zložky KO z triedeného zberu sú prepravované na dotriedňovacie zariadenie firmy Marius Pedersen Trenčín. Komunálny odpad vyprodukovaný v obci Trenčianske Bohuslavice je raz za dva týždne odoberaný a zneškodňovaný zmluvným partnerom Technické služby Nové Mesto nad Váhom. Odpad sa vyváža na prekládku v Novom Meste nad Váhom. Separovaný odpad - plasty Marius Pedersen. Vyprázdňovanie a vyvážanie žúmp podľa potreby realizuje obec vlastným vozidlom. Obecný úrad zabezpečuje taktiež vývoz separovaného odpadu – papier, sklo.

KULTÚRNE, HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ ZDROJE

V tejto kapitole je popísaný potenciál pre cestovný ruch, súhrnný aktuálny stav atrakcií a služieb a vyvodené závery.

Potenciál viazaný na prírodné – pôvodné prostredie

Geografické dominanty mikroregiónu sú Biele Karpaty, Považské Podolie, rieka Váh a potok Drietomica, ktorý vytvára krásnu Drietomskú dolinu. Čo sa týka prírodných predpokladov, na rozvoj cestovného ruchu má vplyv reliéf, klíma, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo. Návštevníka vie zaujať rôznorodosť reliéfu – výšková členitosť, kontrastné formy, estetickosť výhľadov do okolia. Z tohto hľadiska sú podmienky pre rozvoj

cestovného ruchu v Bielych Karpatoch veľmi dobré, najmä ak ide o turistiku, lyžovanie, horskú cyklistiku. Výhľadovým vrcholom je Sokolí kameň /jeho blízke okolie je do značnej miery zalesnené/ Machnáč, Dúžnik.

Keďže časť mikroregiónu tvoria kopanice s krásnym prírodným prostredím, je tu potenciál pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky.

Rovinaté Považské podolie, tiahnuce sa popri Váhu, je z hľadiska cestovného ruchu vhodné na cykloturistiku, rybolov, chatárčenie, prehliadku kultúrnych pamiatok...

Klimaticky patrí toto územie do teplej klimatickej oblasti /Považské podolie/ - výhodné pre letné kúpanie a vodné športy, a mierne teplej /Biele Karpaty/. Povrchové vody môžu podporovať rozvoj sezónneho cestovného ruchu, ale záleží tiež na jej teplote, čistote, hĺbke, charaktere brehov. V sledovanom území majú vodné toky prevažne lokálny význam. Problémom je ich znečistenie /Váh/. Hlavnou riekou regiónu je Váh. Z oblasti Bielych Karpát priberá potok Drietomicu, ktorý vytvára prekrásnu Drietomskú dolinu.

Na rozvoj cestovného ruchu má vplyv i rozsah podzemných vôd a to napr. výdatnosť prameňa, teplota vody, chemické zloženie a liečivé účinky. V sledovanom území sa nachádza viacero minerálnych prameňov rôznej kvality. Tieto pramene sa dajú využiť na zatriktívnenie turistiky a cykloturistiky. Sú vhodným miestom na budovanie odpočívadiel, ale je dôležité ich udržiavanie. Najnavštevovanejšia je kyselka pri Malej Chocholnej v katastrálnom území Kostolnej-Záriečia. Nachádza sa 15 min. cesty z Kostolnej, pri hlavnej ceste. Nepriaznivé pre cestovný ruch je, že jej okolie je neupravené a občerstvenie Srdiečko v jej blízkosti nefunguje. Podľa plánu obecného úradu, v spolupráci so súkromným podnikateľom, tu bude v blízkej budúcnosti stáť hala s predajnou výstavou záhradnej architektúry a celý areál kyselky bude osvetlený. Navštevovaná je aj chocholanská kyselka Velčice, smerom na Adamovské Kochanovce. Aj lokalita pod Tlstou horou sa vyznačuje množstvom kyseliek, nájdeme ich i v Adamovských Kochanovciach pod cintorínom, v Melčickej doline i v Drietomskej doline.

Do sledovaného územia zasahuje v značnej miere chránená krajinná oblasť Biele Karpaty. Pre turistov zaujímavými môžu byť i chránené prírodné výtvory, či náleziská. V katastri obce Drietoma – chránený prírodný výtvor Ostrá hôrka /Drietomské bradlo/ – jediné

miesto v Západ. Karpatoch, kde v súvislom profile vystupujú vrchný trias kremencami pieskovecami a bridlicami.

Pstruhový potok Drietomica je prírodnou pamiatkou – chráni sa zachovaný podhorský tok s hodnotnou faunou dna a avifaunou, hniezdiacou v cenných brehových porastoch.

Chránený prírodný výtvor Priepadlisko s močiarnou flórou a faunou patrí k obci Kostolná Záriečie.

V katastri obce Chocholná Velčice je chránené nálezisko Petrová. Chráni sa tu zachovalé spoločenstvo kyslých bučín.

V katastri obce Adamovské Kochanovce sa nachádza chránený prírodný výtvor Kurínov vrch – ochrana zachovanej terasy vápenitého penovca s cennou vegetáciou.

V katastri obce Melčice-Lieskové je Lukovský vrch/210ha/, kde sa nachádzajú biotopy európskeho významu – teplomilné panónske dubové lesy, lipovosutinové lesy, bukové lesy, z fauny je to fúzač alpský, roháč obyčajný kunka žltohnedá. V Katastri obce Beckov sa nachádza viacero významných kultúrnych a historických pamiatok napr. hrad, františkánsky kláštor, fara a pamätná tabuľa Martina Medňanského, Dom pamätný a pamätná tabuľa Dionýza Štúra a iné.

Cyklomagistrála naprieč Považským Inovcom

Trasa vedie cez obce - Nová Bošáca: 5,3 km (14.3 %), Zemianske Podhradie: 4,5 km (12.2 %), Podhradie, okres TO: 4,3 km (11.8 %), Bošáca: 3,7 km (9.9 %), Nová Lehota: 3,0 km (8.2 %), Lúka: 2,8 km (7.7 %), Kočovce, okres NM: 2,4 km (6.6 %), Hrádok: 2,3 km (6.2 %), Nová Ves nad Váhom: 2,1 km (5.7 %), Hôrka nad Váhom: 2,0 km (5.5 %), Dolné Srnie: 1,85 km (5 %), Kočovce: 1,06 km (2.9 %), Modrovka: 1,01 km (2.7 %), Beckovská Vieska: 0,90 km (2.4 %), Potvorice: 0,83 km (2.3 %), Brunovce: 624 m (1.7 %), Rakofuby: 479 m (1.3 %), Modrová: 57 m (0.2 %),

Vedie cez - obytná oblasť: 18 km (47,90 %), les (udržiavaný): 9,6 km (26,17 %), poľnohospodárska pôda: 4,5 km (12,20 %), farma: 538 m (1,46 %). Typ cesty - cesta III. triedy: 16 km (43.5 %), cesta II. triedy: 13,7 km (37.2 %), nespevnená cesta: 5,7 km (15.4 %), prístupová komunikácia: 0,80 km (2.2 %), ulica: 610 m (1.7 %). Križuje turistické trasy: Podhradie - Bezovec, rekr. stredisko, Na hrádzi - Luka, Sedlo pod Skalinami - Podhradie, Hrádok - Sedlo pod Skalinami, Chodník sv. Cyrila a Metoda, Panská javorina - Nemečky, Zemianske Podhradie - Rolincová, Veľký Lopeník- Nová Bošáca, Trenčianske Bohuslavice - Nová Bošáca (www.oma.sk, 20.7.2015).

Potenciál viazaný na vytvorené prostredie

Atrakciami regiónu môžu byť kaplnky, zvonice a kostoly napr. neorenesančný katolícky kostol sv. Kataríny v Drietome, ktorého exteriér s vežou je postavený excentricky na os kostola. Okolie je pekne upravené a od vchodu kostola je celkom dobrý výhľad na obec. Nevýhodou je, že návštevník nemôže obdivovať interiér ak príde v inom čase, ako je svätá omša, lebo kostoly sú zamknuté.

V Kostolnej Záriečí je charitný kláštor, ktorý podobne ako vyššie spomenuté objekty je zaujímavým miestom pre tzv. náboženskú turistiku. Jeho atraktivita by stúpala, pokiaľ by bolo možné pre záujemcov sa tam ubytovať a stravovať a hlavne môcť sa aspoň pár dní zúčastňovať spolu s rehoľníkmi na ich duchovnom programe. Takýto pobyt ponúkajú bežne napr. vo Francúzsku niektoré kláštory a finančne je výhodný i pre sociálne slabšie rodiny, či jednotlivcov. Samozrejme by bolo potrebné osloviť samotných rehoľníkov a skúsiť takýto produkt zahrnúť do prípravy programu rozvoja cestovného ruchu v tomto mikroregióne.

Podobnú aktivitu plánujú rehoľné sestry v kaštieli v Melčiciach-Lieskovom. Je z konc.18.stor.– v klasicistickom slohu, krásne zrekonštruovaný s novou výsadbou v záhrade. Patrí cirkvi. Bývajú tam rehoľné sestry z Talianska. Kaštieľ je kultúrna pamiatka, ku ktorej plánujú pristaviť ubytovacie zariadenie a využívať na CR. V pivnici plánujú vybudovať reštauračné zariadenie. Časť záhrady patrí obci – plánujú z nej spraviť oddychovú zónu, už čiastočne na takéto účely aj slúži.

Zaujímavé sú i ostatné kaštiele na ktoré je tento kraj naozaj bohatý. Väčšina z nich nie je renovovaná a na pohľad v dosť neprívetivom stave, tiež aj ich okolie. Je to napr. kaštieľ v Drietome, ktorý má zvláštny, nepravidelný tvar, využíva sa len čiastočne /pohostinstvo, obchod s obuvou a textilom/. V jeho blízkosti tečie potok Drietomica, v pôvodnom parku je detské ihrisko a neďaleko futbalové ihrisko, keďže priamo v obci ubytovacie kapacity nie sú žiadne, toto miesto by bolo veľmi vhodné na tento účel.

V zrenovovanom bývalom kaštieli Chorinských v Drietome sídli v súčasnosti obecný úrad.

Adamovský kaštieľ – neskorobarokový /pol.18.stor./ s dvoma krídlami, dominujúcou laternou a kupolou, okolo ktorého sa rozprestiera anglický park. V r. 1985 bol vyhlásený za chránený prírodný výtvor, najcennejšie sú 2 mohutné exempláre tisu. Kaštieľ je zrenovovaný. Zrealizuje sa tu aj obnova parku, projekt je už schválený. Obecný úrad plánuje sprístupniť ho verejnosti a vybudovať tam odpočívadlá. V súčasnosti sa v kaštieli nachádza Domov sociálnych služieb pre mentálne postihnutú mládež.

Kochanovský kaštieľ /zač.19.stor./– klasicistický dvojpodlažný objekt, zrenovovaný, v súčasnosti je tam umiestnený Detský domov.

Mauzóleum, postavené na spôsob kaplnky - hrobka Szilvayovcov, sad s borievkami, 4km od Melčíc /5x7m/, na pozemku súkromného vlastníka, toho času zarastené, kto to nepozná, to nenájde.

Kaštieľ v Lieskovom /pol.19.stor./v parku v neskoroklasicistickom slohu – dnes ho využíva ZŠ /učebne, družina, jedáleň/.

Ďalšou zaujímavosťou tohto kraja je, že v osade Kykula /na moravsko-slovenskej hranici/, patriacej k obci Chocholná – Velčice, bola založená v r. 1903 prvá kopaničiarska škola na Slovensku. V súčasnosti je, objekt po prestavbe, majetkom podniku Cesty Nitra.

Medzi technické pamiatky tohto kraja môže patriť kamenný oblúkový most v lokalite Potoky v Drietome, mlyn v Chocholnej /toho času v dezolátnom stave/ a mlyn v Kostolnej Záríečí /čiastočne udržiavaný, v majetku súkromného vlastníka/.

Archeologické lokality sú pre cestovný ruch síce menej zaujímavé, ale hovoria návštevníkom i domácim o bohatej histórii tohto kraja.

V chotári obce Drietoma na Hradišti /318 m n.m./ bolo objavené sídlisko ľudu lužickej kultúry/ tiež v Kostolnej Záríečí/, v priestore medzi zvonickou a kostolom sa odkrylo slovanské sídlisko. Početné arch. nálezy sú i v obci Melčice Lieskové a v obci Ivanovce – Ivanovská skala, kde bolo objavené opevnené hradisko, rímsko-barbarské sídlisko a slovanské sídlisko z dôb Veľkej Moravy. Pamiatkové územie pamiatkovej zóny v Beckove je zastúpené predovšetkým nálezmi z obdobia stredoveku až po súčasnosť, hoci možno

predpokladať i osídlenie staršieho charakteru. Nálezy tvoria napr. sakrálny objekt z 15. storočia (exteriér kostola), stredoveké pivnice – gotické (Námestie SNP). Archeologické výskumy sa v pamiatkovej zóne s výnimkou hradného areálu realizovali len v minimálnej miere. Veľký potenciál sa skrýva v neobjavených a neodkrytých umelecko – historických a výtvarných prvkoch na fasádach jednotlivých národných kultúrnych pamiatkach a v neobjavených archeologických nálezoch.

Objekty ľudového staviteľstva môžeme nájsť takmer v každej obci. Napr. v Drietome je zachovalý dom s otvoreným ohniskom /pravdepodobne z konca 19.stor./.

Podľa obecných novín Ivanovský spravodajca z apríla 2001 je v obci 14 stavieb postavených do roku 1899, 9 objektov ľudovej architektúry – vhodných na pamiatkovú ochranu, 18 objektov vhodných pre rozvoj agroturistiky.

Nepriaznivé pre cestovný ruch je, že mnohé objekty tohto typu sú chátrajúce a nevyužívajú ich ani ich majitelia. Bolo by vhodné zriadiť v takýchto objektoch pamätne izby s dobovým zariadením, produktmi ľudových remeselníkov, krojmi a predmetmi zo života a práce ľudu kedysi, prípadne typické pohostinské, či ubytovacie zariadenie.

Ľudová výroba podporuje rozvoj cestovného ruchu v dvoch rovinách – výrobky sa vystavujú v múzeách a tie, ktoré sa dodnes vyrábajú sú vyhľadávanými spomienkovými predmetmi, čím ovplyvňujú ekonomické aspekty cestovného ruchu.

V minulosti to bolo napr. zhotovovanie ľudových odevov a to od spracovania konope na plátno, až po vyšívanie krojov, ktoré bolo v rukách dedinských žien. Tiež rôzne iné vyšívky, zdobenie kraslíc, ktoré sú typické pre každý kraj.

V súčasnosti sa viacerí obyvatelia mikroregiónu venujú ľudovým remeslám. V Drietome to je ľudový rezbár Štefan Kvasnica, košíkár v Kostolnej Zárieči. Mnohé tunajšie ženy sú šikovné vyšívačky.

Ľudový remeselníci vystavujú svoje výrobky na rôznych kultúrnych a ľudových podujatiach – Výstava ručných prác v Chocholnej, výstava ľudových prác – ručných vyšíviek a výrobkov v Štvrtku, v Drietome.

Potenciál viazaný na nehmotné pamiatky

Veľkou devízou tohto kraja je folklór. Obcou, v ktorej sa uchoval slovesný hudobný folklór a zvykoslovie je napr. Drietoma.

Dychová hudba v Drietome má už 135 ročnú tradíciu. Dobré meno miestnemu folklóru robí Drietomanka, ktorá patrí medzi najznámejšie dychovky na Slovensku. Má za sebou veľa rozhlasových nahrávok, televíznych vystúpení a medzi prvými dedinskými dychovkami vydali profilovú platňu. V roku 2002 vydala CD. Najmä v letnom období koncertuje na mnohých podujatiach na Slovensku. Hudobné tradície miestneho folklóru rozširuje i mládežnícka dychová hudba Drietoma. V obci pôsobí i detský folklórny súbor Nezábudky. Od r.1999 sa v Drietome poriada Medzinárodný festival dychových hudieb. Zo zvykoslovných prejavov si zasluhujú pozornosť fašiangové obchôdzky, Pochovávanie basy, Víťanie jari, koledovanie, tradičná Drietomská svadba.

Na oživení obyčajov majú zásluhu najmä miestne folklórne skupiny. Tak je to i v Melčiciach-Lieskovom, kde pôsobí folklórny súbor Kolovrátky a v Chocholnej - folklórna skupina Studienka.

Historická stránka regiónu je v súčasnosti nedostatočne spropagovaná. Chýba akákoľvek ponuka aj najjednoduchších letákov o zaujímavostiach kraja.

Potenciál viazaný na organizačné predpoklady /výstavy, kultúrne a športové podujatia/

V súčasnosti sú najlepšie propagované a najúspešnejšie produkty cestovného ruchu folklórne tradície, ktoré prezentuje predovšetkým medzinárodný folklórny festival Kopaničiarske slávnosti bratstva Čechov a Slovákov v Starom Hrozenkove, so 44 ročnou históriou. Sú organizované obcami Starý Hrozenkov a Drietoma podľa zmluvy o spolupráci, ktorá bola uzatvorená ešte v roku 1922, čo je uvedené i na hraničnom kameni na mieste stretávania sa.

Western rodeo show - Chocholná organizovaná každoročne začiatkom júla, pod Tlstou horou, pre milovníkov koní, jazdectva, country hudby a tanca. Má 6-ročnú tradíciu. Jej organizátorom je Slovenský zväz chovateľov koní Chocholná. Ródeo trvá 3 dni a záujem návštevníkov o toto podujatie sa každý rok zvyšuje /nad tisíc ľudí/. Atmosféra je príjemná, organizácia na takmer profesionálnej úrovni, s úrovňou občerstvenia boli návštevníci tiež spokojní.

Druhy a formy cestovného ruchu

V Združení obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je cestovný ruch rozvinutý minimálne. Dá sa ale povedať, že z toho, čo existuje je najviac praktizovaný rekreačný, športový a kultúrny cestovný ruch. Pre tieto druhy je tu i najväčší potenciál. Prevažuje krátkodobý a víkendový cestovný ruch, výnimočne dlhodobý /napr. školy v prírode/.

Z tohto pohľadu môžeme aktuálnu ponuku atrakcií a služieb rozdeliť na:

1. Pobyty na chalupách a chatách. Počet zariadení v obciach regiónu je 205, takže približne 820 lôžok.
Nedostatkom je ich využívanie, okrem 2 výnimiek, slúžia len majiteľom, ich rodinám a známym, nie sú vo verejnej ponuke cez niektorú cestovnú kanceláriu. Z hľadiska časového využitia sú zariadenia väčšinu roka prázdne. Turisti v tomto regióne nechávajú za služby spojené s cestovným ruchom minimálne tržby /problém ponuky/.
2. Pobyty v rekreačných zariadeniach – školy v prírode. Jediné fungujúce je v Drietome-Liešnej.
3. Jednodňové návštevy výlety a túry za historickými a kultúrnymi pamiatkami a atrakciami.
 - Turistiku i do tohto mikroregiónu pravidelne organizuje Turistický oddiel Dukly Trenčín.
 - Oddiel westernového jazdenia v spolupráci s obecným úradom v Chocholnej organizuje súťaže v ryžovaní zlata /jún/
 - Obecný úrad v Chocholnej-Velčiciach zorganizoval viac zaujímavých akcií:
 - turistický pochod Okolo Chocholanskej doliny / 27 km trať/
 - nočný výstup na Sokolí kameň, po návrate s country kapelou, táborákom a zábavou.
 - cyklistické preteky do vrchu v dĺžke 12km s prevýšením 500m pre amatérskych cyklistov, trasa Chocholná - Kykula.
 - Telovýchovná jednota Sokol v spolupráci s obecným úradom Chocholná organizuje Beh oslobodenia okolo obce /bude 33. ročník/

- Beckovské slávnosti, Beckov sú známe ako - najkultovejšie stredoveké podujatie na Slovensku; slávnosti plné histórie, kultúry, spevu, relaxu, oddychu, dobových bojov, ukázkou dobových remesiel a pod.
- Obec Trenčianske Bohuslavice je známa rozširujúcou sa akciou, hudobným festival Žákovic Open.

Hubári v doline pri Chocholnej majú svoj hubársky raj – v r. 2002 sa tu konalo dokonca jarne stretnutie slovenských a českých mykológov.

Návštevníkov môžu prilákať i dobre zorganizované akcie Miestnych osvetových stredísk alebo výstavy ovocia, zeleniny, kvetov, chovateľské výstavy, výstavy ručných prác, ktoré sa v obciach pravidelne organizujú.

Nevýhodou je, že ide prevažne len o akcie oblastného významu.

Súčasťou športového CR je i dobrodružný. V spolupráci s chovateľom záprahových psov a aktívnym reprezentantom Slovenska na podujatiach tohto druhu / pán Juraj Potoček z A.K./ by bolo možné ponúknuť návštevníkom takúto výnimočnú jazdu v letnom i zimnom období a zároveň zaujímavým spôsobom priblížiť prírodu tejto oblasti. Je tiež ochotný na požiadanie sprevádzať skupinu bežkárov po bežeckých chodníkoch tohto kraja.

Ubytovacie zariadenia

Prehľad hlavných ubytovacích kapacít a možností ubytovania:

Drietoma-Liešna – rekreačné stredisko Jánošík 8 km na severozápad od Drietomy s rekreačnými, zrubovo - murovanými chatami /120 lôžok/ v doline potoka Drietomica, ponúkajú i celodenné stravovanie.

Štvrtok – ubytovňa, má charakter rodinného domu pre 2 rodiny, navštevujú ju hlavne robotníci na stavbách v blízkosti obce

Kykula – pôvodne kopaničiarska škola vo vlastníctve Ciest Nitra – využíva sa na rekreačné účely minimálne – nedostatok pitnej vody, 20 miest

Pol'ovnícka chata Brúsne

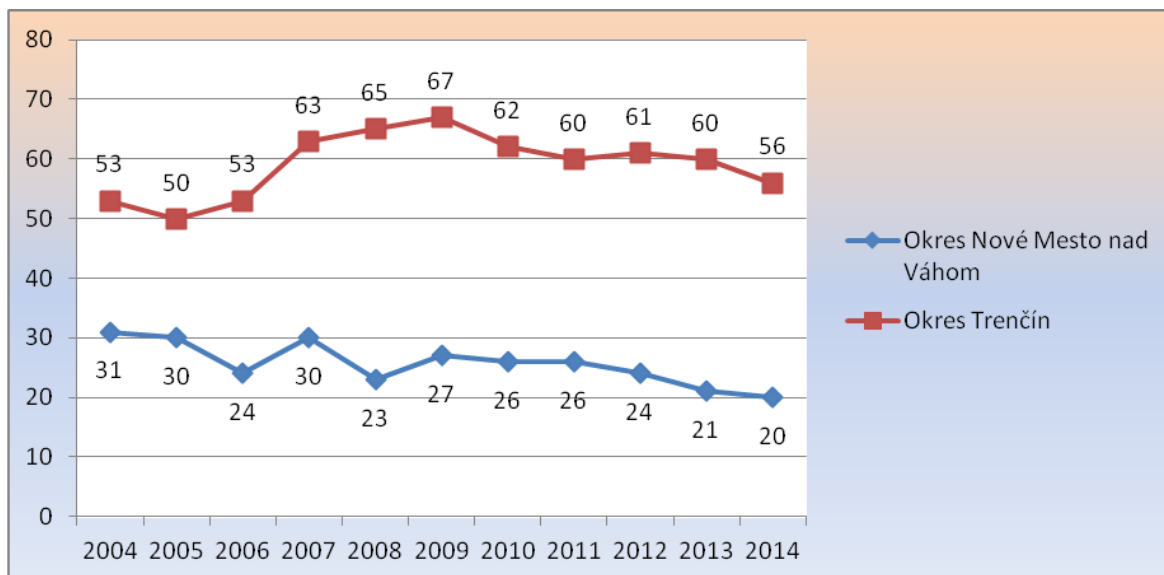
Chata VOP - pod Sokolím kameňom, 20 osôb, využitie s povolením majiteľa

Ubytovanie na súkromí – ponuka na internet. stránke www.tricio.sk – chata na samote, 10 km od Ch. Ponúkajú kone /400M/, jazdu na koči. Podľa kalendára využitá len čiastočne v mesiaci august. Iné objekty nie sú v ponuke.

Beckov – ubytovanie v Penzióne Kúria Beckov, ktoré sa nachádza priamo pod Beckovským hradom v obci Beckov. Ponúka vám ubytovanie v izbách a suitách s výhľadom do záhrady s rybníkom a vodopádom. V celom ubytovacom zariadení je vám k dispozícii bezplatné Wi-Fi pripojenie na internet. Na mieste nájdete bezplatné parkovisko. Penzión Platanus ponúka ubytovanie s vlastnou kúpeľňou, záhradou a slnečnou terasou priamo v obci Beckov, iba 100 metrov od hradu Beckov.

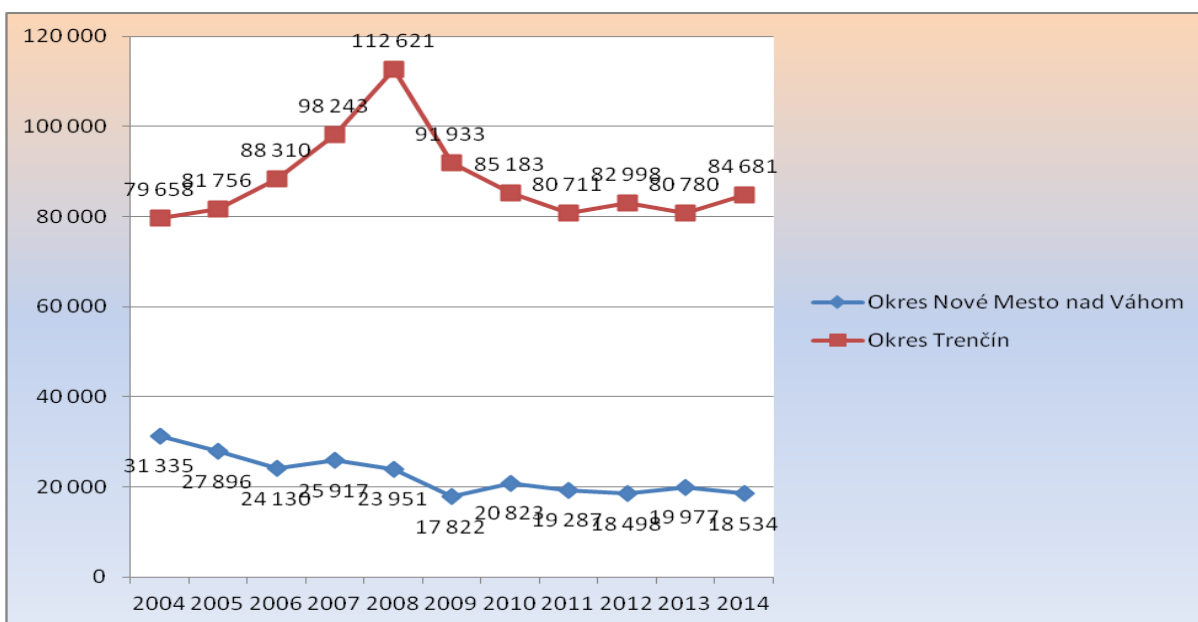
V obci Trenčianske Bohuslavice sa nachádza ubytovacie zariadenie s reštauračnými službami s názvom Penzión pod Tureckom. Počet ubytovacích zariadení v 1 kvartáli 2022 bol v okrese Nové Mesto nad Váhom na úrovni 26 a v okrese Trenčín na úrovni 81 nakoľko počet ubytovacích zariadení do roku 2020 mal stúpajúci tendenciu vďaka rastu cestovného ruchu. Od roku 2020 počet zariadení pozvoľne klesá kvôli obmedzeniam v cestovnom ruchu od roku 2020. Počet prenocovaní začiatkom roka 2022 dosiahol 63820.

Graf: Počet ubytovacích zariadení

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf: Počet návštevníkov ubytovacích zariadení

Zdroj: Štatistický úrad SR

Stravovanie

Stravovanie je najdôležitejšou službou pre návštevníkov. V regióne sú stravovacie kapacity spojené s ubytovacími iba čo sa týka rekreačného strediska Jánošík v Drietome-Liešnej.

Motorest v Drietome má po rekonštrukcii 40 miest na stravovanie. V Drietome sa strava dá objednať i na Poľnohospodárskom družstve a v jedálni miestnej ZŠ.

Reštaurácia Chocholná, kde sa, podľa miestnych návštevníkov dobre varí, má 50 miest na stravovanie. Poskytovanie stravovacích služieb v regióne je nedostatočné. Viacero stravovacích možností je aj v obciach Beckov a Trenčianske Bohuslavice.

Športové zariadenia

Každá obec má futbalové ihrisko, v niektorých obciach sú ZŠ s telocvičňami /Drietoma, Melčice-Lieskové/. Dostupné sú v obciach tenisové /Drietoma, Kostolná-Záriečie, Chocholná-Velčice, Ivanovce/, volejbalové /Chocholná-Velčice, Adamovské Kochanovce/, hádzanárske /Drietoma, v Melčiciach-Lieskovom po povodni značne zničené/ a nohejbalové /Chocholná-Velčice/ ihriská. Nachádza sa tu i minitenisový areál /Kostolná-Záriečie/, posilňovňa /Chocholná-Velčice/ a športová hala /Melčice-Lieskové/.

Také služby na vidieku môžu byť doplnkom ponuky pre využitie voľného času chalupárov. V obci Beckov je možné využiť na športové aktivity aj telocvičňu v ZŠ, v obci sa nachádza

futbalový štadión aj tenisové ihrisko. V obci Trenčianske Bohuslavice je vybudovaný športový areál pozostávajúci z futbalového ihriska a telocvične. V roku 2014 sa vybuďovalo detské ihrisko, ktoré je k dispozícii mamičkám s deťmi.

Podobne i jazdectvo, ktoré tu má svoju tradíciu a záujem o získanie základných zručností v jazde na koni z roka na rok vo všeobecnosti rastie. Pre zjazdové lyžovanie v tomto mikroregióne slúži vleč v Brúsnom, spúšťa sa na objednávku, a súkromný vleč v Adamovských Kochanovciach /300m/. Možnosti pre bežecké lyžovanie sú popísané v bode 6 „Existujúce turistické, bežecké a cyklotrasy trasy“. Klzisko ponúka v zimnom období obec Melčice Lieskové, jeho funkčnosť je závislá na počasi. Rybolov tu tiež má svoju tradíciu i vhodné miesta. V Ivanovciach je obľúbeným miestom Starý Váh a derivačný kanál, kde sa dá dostať i autom. Pri Kostolnej sú to Trenčianske kaskády, ktoré sú známym rybárskym revírom. Ponuka možností kúpania je nedostatočná. Využívajú sa splavy na Drietomici a „jamy“ za Biskupickým kanálom – vlastníctvo rybárskeho zväzu.

Existujúce turistické, bežecké a cyklotrasy

Sieť turistických chodníkov vyznačených na mapách je skromná. Značenie je celkom dobré, miesta s výhľadom /vyznačené na turistickej mape / sú často neudržiavané a rozbujnely porast celkom zakrýva očakávaný výhľad /červená/. Miesta na odpočinok so striedkami a lavičkou sú v tejto oblasti iba výnimočne/modrá – pod Jurákom/. Medzi červeno a modro značeným turistickým chodníkom /teda v oblasti medzi vrchom Dúžnik a Sokolím kameňom / je množstvo zväžnic, ktoré nie sú vyznačené na turistickej mape.

Obcou DRIETOMA prechádza červená diaľková magistrála, časť európskej diaľkovej turistickej cesty E8, vedúca od Severného mora cez Viedeň, Bratislavu, po Ceste hrdinov SNP na Duklu - TN za 3 hod., Sokolí kameň 2:30, Machnáč 3:30.

Spod kopanice Brusné po zelenej značke na Machnáč 2 hod., do Zlatoviec 2 hod., z Liešnej po žltej sme pod Machnáčom tiež za 2 hod.

Z obce CHCHOLNÁ-VELČICE vychádza žltá turistická značka po ktorej vystúpime za 2:30 na Sokolí kameň.

Zo žel. stanice v MELČICIACH-LIESKOVOM vychádza modrá turist. značka na hlavný hrebeň Bielych Karpát. Po nej prídeme za 1:15 k mauzóleu, za 3:45 na vrchol Dúžnik /807 m n. m./ - najvyšší vrch v bočnom hrebeni Lopenickej hornatiny, z hrebeňa je ďaleký výhľad. Za 5 hod. na Kykulu /746 m n. m./

Snehové podmienky sú počas zimy veľmi dobré, najmä v okolí vrchu Kykula, sneh sa tu udrží veľmi dlho, a preto je tento kraj zaujímavý i pre bežkárov .

Bežkárska trasa je vyznačené v turistickej mape len jedna – z Melčíc na Kykulu, no podľa miestnych obyvateľov sa na bežkovanie dá využiť i cesta vedúca cez Chocholianskú dolinu, ktorá je zjazdná autom i na horskom bicykli, a pod Dúžnikom sa dá pripojiť na vyznačenú bežkársku trasu. Tiež existujú bežkárske trasy zo smeru od Bošáce, na mape nevyznačené.

Cyklotrasy týmto regiónom nevedú, ale všetky obce sem patriace, možno spojiť do jedného cykloprejazdu. Z obce Štvrtok sa dá vystúpiť k Haluzickému kostolu, návrat tou istou cestou. Trasa po Drietomu je dlhá asi 12 km.

DOSTUPNÉ FINANČNÉ ZDROJE, ROZPOČTY A MAJETOK OBCÍ

Obecná samospráva môže ovplyvniť ekonomický rozvoj v obci viacerými spôsobmi:

- finančnými zdrojmi, ktorými disponuje v príjmovej časti rozpočtu,
- majetkom, ktorým disponuje a ktorý používa na zabezpečenie výkonu obecnej samosprávy,
- vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania v obci pre podnikateľské subjekty budovaním technickej infraštruktúry, využívaním regulačných ekonomických a iných nástrojov,
- koordinačnou činnosťou, ktorou môže usmerňovať a ovplyvňovať podnikateľské aktivity a aj ostatných podnikateľských subjektov v obci a v jej okolí.

Tabuľka 19: Majetok obcí, príjmy a výdavky rozpočtu obcí za rok 2014

OBEČ	MAJETOK OBCE SPOLU V EUR	PRÍJMY SPOLU V EUR	VÝDAVKY SPOLU V EUR
Adamovské Kochanovce	1 186 995,47	450 334,00	447 166,00
Beckov	2 377 432,72	1 240 124,74	1 137 307,98
Drietoma	9 393 647,36	5 402 257,87	5 385 969,67
Chocholná Velčice	1 186 995,47	492 137,66	469 901,06
Ivanovce	2 720 440,42	454 954,79	451 771,11
Kostolné záriečie	1 480 390,76	216 983,80	210 821,01
Melčice	2 015 251,09	1 339 465,35	1 021 649,19
Nová Bošáca	1 229 230,00	558 740,03	511 829,71

Štvrtek	397 265,00	112 303,17	105 692,83
Trenčianske Bohuslavice	1 215 335,24	631 888,32	583 446,92
Zemianske Podhradie	949 344,38	234 545,49	212 753,75

Zdroj: Vlastný prieskum

Príjmy rozpočtu obcí

Stále príjmy obce zabezpečujú predovšetkým daňové príjmy, a to podielové i miestne (vrátane poplatkov).

Príjmy sú tvorené nasledovnými položkami:

- bežnými príjmami – sú tvorené daňovými príjmami, nedaňovými príjmami, grantmi a transfermi
- kapitálové príjmy

Výdavky rozpočtu obcí

Výdavková časť rozpočtu obce charakterizuje prístupy obecnej samosprávy k napĺňaniu samosprávnych kompetencií, a to pri dodržiavaní dvoch základných princípov:

- racionálnosť v nakladaní s finančnými prostriedkami,
- preferovaní rozvojových potrieb obce.

Výdavky rozpočtu obce predstavujú predovšetkým výdavky bežného rozpočtu obce, ktoré zabezpečujú plnenie funkcií obecnej samosprávy. Výrazný vplyv na zvyšovanie výdavkov bežného rozpočtu má rast cien energií, telekomunikačných, poštových služieb, kancelárskych potrieb a materiálu.

Výdavky rozpočtu obce boli v posledných rokoch členené nasledovne:

- bežné výdavky
- kapitálové výdavky
- finančné operácie (bežné výdavky, výdavky z transakcií s finančnými aktívami),

EKONOMICKÉ ZDROJE

Zamestnanosť a podnikanie

Malé a stredné firmy plnia v obci významný faktor sociálno-ekonomického rozvoja. Región poskytuje dostatočne široké spektrum aktivít a podnikateľských myšlienok. Záleží len na obyvateľoch, do akej miery sa chopia tejto šance, treba ich však motivovať.

Nevyhnutné je záujemcov o podnikanie podchytiť v štádiu prípravy na podnikanie a pomôcť im vyvarovať sa krokov, ktoré by prípadne mohli ohroziť ich prosperitu. Dôležité je tiež klásť dôraz na vytváranie pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie napríklad formou sociálneho podniku.

Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov

Vzhľadom na uvedenú skutočnosť je nevyhnutné vytvárať vhodné podmienky prostredníctvom konkrétnych aktivít. Nie každá podnikateľská myšlienka je realizovateľná v priestoroch, ktoré sú vo vlastníctve záujemcu o realizovanie konkrétnej myšlienky, preto je nevyhnutné, aby obec disponovala informáciami o dostupných plochách a objektoch či už vo verejnom, alebo súkromnom vlastníctve, ktoré sú k dispozícii a je ich možné využiť na podnikanie. Podporu záujemcov môže v tomto smere obec zintenzívniť územnou prípravou danej lokality a vybudovaním inžinierskych sietí a rozvodov. Charakter podnikateľskej činnosti by mal súvisieť predovšetkým so skvalitňovaním služieb poskytovaných obyvateľom a návštevníkom obce.

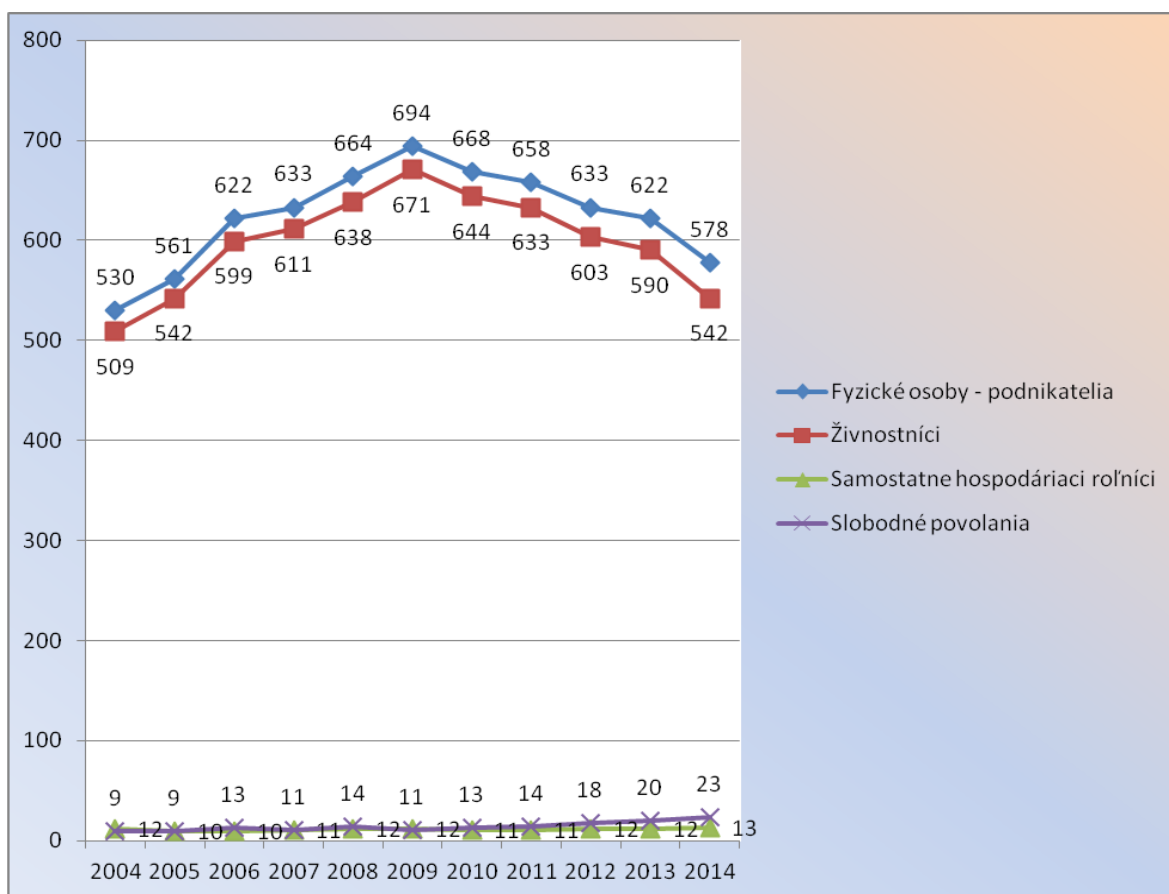
Partnerstvo verejného a súkromného sektoru je jedným z najvýznamnejších partnerstiev, ktoré má vplyv na sociálno-ekonomický rozvoj obce, preto je nevyhnutné budovanie spolupráce na tejto úrovni.

Neustále zmeny v turbulentnom podnikateľskom prostredí si vyžadujú, aby podnikatelia venovali nemalé množstvo pozornosti a času ich sledovaniu. Z tohto hľadiska možno odporučiť vo viacerých regiónoch osvedčenú aktivitu - pomoc zo strany samosprávy podnikateľom - zorganizovania stretnutí so zástupcami inštitúcií poskytujúcich profesionálne podnikateľské poradenstvo.

Na záver popisu možno vyvodit' konkrétne aktivity:

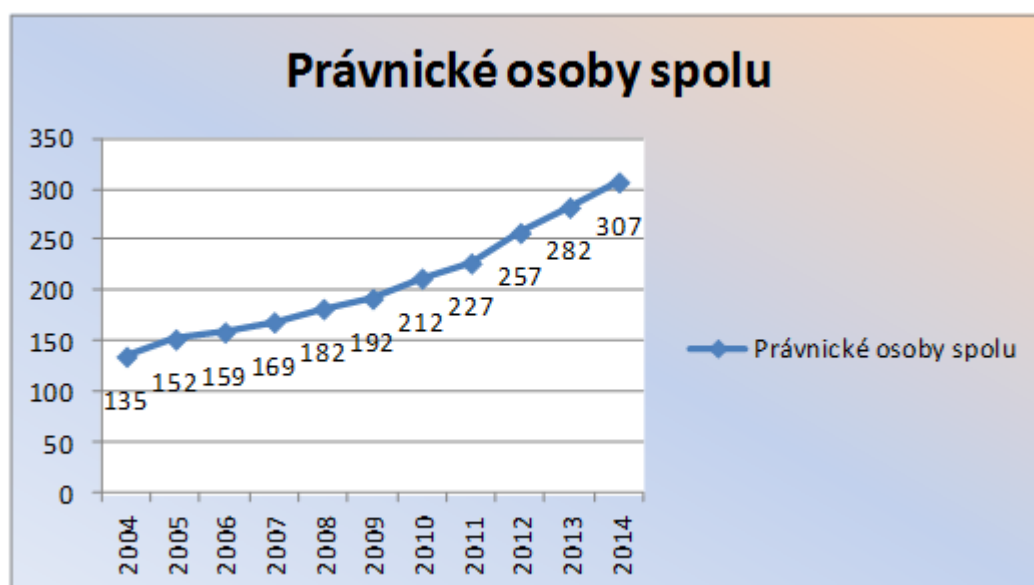
- vytvorenie databázy plôch a objektov vhodných na podnikanie,
- príprava vybraných plôch na podnikanie,
- spolupráca verejného a súkromného sektoru,
- poskytovanie poradenských služieb pre podnikateľov prostredníctvom profesionálnych inštitúcií.

Graf: Fyzické osoby - podnikatelia podľa právnych foriem

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf: Právnické osoby na riešenom území

Zdroj: Štatistický úrad SR

Modernizácia existujúcich a zavádzanie nových technológií

Jedným zo základných kameňov úspechu konkurencieschopného podniku je technológia na úrovni zabezpečujúcej uplatnenie sa slovenského podnikateľa na trhu porovnateľná s možnosťami podnikateľa pôsobiaceho v ktorejkoľvek krajine.

V tomto smere možno podnikateľom odporúčať v maximálnej miere využívať grantové schémy zamerané na podporu konkurencieschopnosti.

Podpora investícií do obnovy lesov

Lesy tvoria pomerne veľké zastúpenie z pôdneho fondu. Podpora je realizovateľná prostredníctvom aktivít, akými sú:

- zalesňovanie a ochrana lesov poškodených hmyzom a imisiami,
- zalesňovanie lesného pôdneho fondu a následná výsadba mladých lesných kultúr v horských oblastiach s cieľom zvýšiť biologickú diverzitu a znížiť riziko pôdnej erózie,
- zalesňovanie lesného pôdneho fondu a následná výsadba mladých lesných kultúr v tých oblastiach, kde náklady prevyšujú príjmy z hospodárskej činnosti a kde si to vyžaduje verejný záujem,
- výsadba lesného reprodukčného materiálu,
- ostatné pestovateľské aktivity v lesoch poškodených synergickým pôsobením škodlivých činiteľov, najmä antropogénnou činnosťou a imisiami,
- iné aktivity na zlepšenie ekologickej stability lesov (revitalizačné a melioračné aktivity),
- ozdravné aktivity v lesoch poškodených prírodnými katastrofami,

obstaranie ekologicky vhodnej mechanizácie, strojov, zariadení, technológií na pestovanie lesného reprodukčného materiálu, na pestovanie a ochranu lesa, ťažbu, približovanie, dopravu, nakladanie a prvotné spracovanie dreva a ostatnej lesnej produkcie.

Zachovanie a rozvoj tradičných výrobných

Prevádzky tradičných remeselných výrobných a služieb charakteristických pre obce zanikli, sú však významným faktorom atraktivity členských obcí. Preto je vhodné usmerniť záujemcov o podnikanie a ich motivovanie k vykonávaniu takýchto aktivít.

Zvyšovanie zamestnanosti

V rámci opatrení bude región podporovať vytváranie nových pracovných miest pre obyvateľov obcí regiónu s dôrazom na znevýhodnené skupiny obyvateľov.

Konkurencieschopné poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska výroba je determinovaná prírodnými, klimatickými a pôdnymi podmienkami a tvorí z celospoločenského hľadiska významný sektor hospodárstva, preto je nevyhnutné venovať mu náležitú pozornosť.

Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, prírodné a kultúrne dedičstvo vidieka

Je nevyhnutné podporovať obyvateľov so vzťahom k poľnohospodárstvu, subjekty zaoberajúce sa poľnohospodárstvom a motivovať ich k diverzifikácii poľnohospodárskych činností. Realizácia tohto opatrenia prispeje k atraktivnosti obcí i vo vzťahu rozvoju turizmu.

Zvyšovanie produktivity poľnohospodárskych podnikov

Je nevyhnutné vzhľadom na fyzicky a morálne opotrebovanú poľnohospodársku techniku a technológie. Realizácia opatrenia je možná prostredníctvom vykonania aktivít:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia budov,
- obstaranie a modernizácia technického a technologického vybavenia,
- zlepšenie monitorovania kvality, zdravotných podmienok, hygienicko-sanitárnych režimov,
- zlepšenie pracovných podmienok.

Rozvoj turizmu

Na základe analýzy vnútorných zdrojov, potenciálu regiónu – kultúrno, historický a prírodný potenciál - vytvára predpoklady pre rozvoj turizmu v kontexte väčšieho celku – stredného Považia.

Podpora budovania turistickej infraštruktúry

Aby sa turistická infraštruktúra mohla považovať za vyhovujúcu, možno vykonať mnohé aktivity, napríklad:

- budovanie nových ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení,
- budovanie nových, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich stravovacích zariadení,
- budovanie, údržba a značenie cyklotrás a turistických trás,
- budovanie a údržba športových areálov.

Tvorba a údržba produktov cestovného ruchu

V obci sú vytvorené výborné podmienky pre produkty cestovného ruchu zamerané na:

- folklór,
- cykloturistiku,
- agroturistiku,
- pešiu turistiku,
- poľovníctvo,
- rybárstvo,
- jazdectvo.

Marketing obcí

Na kvalitnú turistickú infraštruktúru a ponúkané produkty nadväzuje vhodne a účelne zvolená propagácia samotných členských obcí ako súčasti širšieho územia regiónu a oblasti stredného Považia. V rámci tohto opatrenia sa tiež bude skvalitňovať komunikácia vo vzťahu k obyvateľom riešeného územia.

Povinné prílohy:

- zoznam zdrojov analýzy a vstupných dokumentov

3.2. SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY

- Blízkosť hospodársko–sídlného centra – Trenčín a Nové Mesto nad Váhom
- Pozitívny trend rastu počtu obyvateľov v poslednom období v dôsledku aktívnych opatrení niektorých obcí
- Nízka miera nezamestnanosti
- Dôraz kladený na bytovú výstavbu

SLABÉ STRÁNKY

- Negatívne saldo živonarodených voči zomretým
- Vysoký priemerný vek obyvateľstva
- Vysoký index starnutia
- Vysoký podiel obyvateľstva s nižším stupňom vzdelania

PRÍLEŽITOSTI

- Vyčerpanie možností bytovej výstavby v obciach v menšej vzdialenosti od Trenčína, ako sú obce Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka
- Využitie neobývaných stavieb

OHROZENIA

- Nezáujem majiteľov pozemkov a nehnuteľností začať s výstavbou alebo ich odpredať

SWOT analýza z pohľadu krajiny a životného prostredia

SILNÉ STRÁNKY

- Veľkoplošné chránené územie CHKO Biele Karpaty
- Veľmi dobré zásobenie zo zdrojov podzemných vôd – vodná dostatočnosť regiónu
- Dobrá napojenosť na vodovodnú sieť
- Pomerne vysoká biodiverzita územia
- Podpriemerná produkcia emisií v rámci Slovenska
- Možnosti zdravšieho životného štýlu na vidieku

- Vyvážený pomer poľnohospodárskej, lesnej a zastavanej pôdy
- Celkovo veľmi dobre hodnotený stav životného prostredia mimo spodnej časti mikroregiónu

SLABÉ STRÁNKY

- Silné svahové procesy – erózie – v hornej časti regiónu
- Extrémna kumulácia antropogénnych a svahových procesov v južnej časti regiónu
- Silné až veľmi silné znečistenie ovzdušia (najmä CO z dopravy v južnej a východnej časti regiónu)
- Nestabilnosť územia strmých svahov Bielych Karpát
- Nedostatočne realizované preventívne opatrenia ochrany kvality a množstva vôd
- Absencia monitoringu najcennejších prírodných území z hľadiska biodiverzity
- Nedostatočné vysporiadanie sa s odpadmi, nelegálne skládky odpadov
- Veľmi malý podiel ochranných lesov v rámci lesnej plochy (absolútna prevaha hospodárskych lesov v regióne)
- Slabý stav odkanalizovania riešeného regiónu
- Nedostatočné povedomie obyvateľstva pri ochrane a narábaní so svojim životným prostredím

PRÍLEŽITOSTI

- Využívanie obnoviteľných alternatívnych zdrojov energie (slnečná energia a biomasa, malé vodné elektrárne)
- Ekologické poľnohospodárstvo (ekofarmy)
- Bezodpadové alebo nízko odpadové hospodárenie (využívanie odpadu ako druhotnej suroviny)
- Diverzifikácia ekonomickej základne vidieka využitím prírodných a kultúrnych hodnôt
- Možnosti lepšieho využitia a zhodnotenia dreva a ostatných produktov lesa
- Využitie zdevastovaných a kontaminovaných plôch na získanie netradičných zdrojov energie
- Zvýšenie eko-efektívnosti pri využívaní prírodných zdrojov
- Realizácia programov starostlivosti o chránené územie a záchranu ohrozených častí prírody

- Budovanie územných systémov ekologickej stability ako zábran pred povodňami a veternými smršťami
- Budovanie systému separovaného zberu odpadov spoločne pre mikroregión
- Osvetové a náučné akcie pre životné prostredie (o separovaní odpadov, o eko agroturistike, o ochrane pred povodňami a pod.)

OHROZENIA

- Možné zvyšovanie erózií svahov a zvýšené riziko povodní vzhľadom na globálne klimatické zmeny a zanedbanie protipovodňových opatrení
- Zvýšenie produkcie CO z dopravy vzhľadom na zámer výstavby dopravného koridoru (Drietoma)
- Ohrozené lesné a nelesné spoločenstvá
- Zníženie biodiverzity
- Nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi
- Zvýšenie stupňa eutrofizácie vody najmä v dôsledku poľnohospodárskej činnosti a komunálneho znečistenia
- Ohrozenie prírodného prostredia snahou zvýšiť zamestnanosť prostredníctvom budovania priemyselných aglomerácií (priemyselných parkov a podobne)

SWOT Analýza z pohľadu cestovného ruchu

SILNÉ STRÁNKY

- Dobrý prírodný potenciál /krásne prírodné prostredie, členitosť.../
- Vyhlídkové vrcholy
- Zachované životné prostredie
- Kultúrno-historické pamiatky
- Organizovanie kultúrnych a športových podujatí
- Zaujímavá história, historické osobnosti
- Turistické chodníky
- Bohaté folklórne tradície
- Výborná dopravná poloha
- Výhodná poloha z hľadiska susedstva s Českou republikou

SLABÉ STRÁNKY

- Prevládajúca krátkodobá forma CR a tranzitu cez región
- Slabo vybudovaná infraštruktúra a úroveň služieb
- Čiastočne zalesnené vyhliadkové miesta
- Mnohé kultúrno-historické pamiatky sú neopravené a nevhodne využité
- Slabý marketing a propagácia
- Nedostatočné orientačné značenie a značenie významných objektov
- Nedostatočná príprava a koordinácia aktivít v CR
- Malý počet subjektov organizujúcich CR v regióne
- Nedostatočné značenie turistických chodníkov / na určitých úsekoch/
- Chýbajúce náučné chodníky, cyklotrasy
- Nedostatok finančných prostriedkov
- Nedostatočné využívanie susedstva s ČR
- Nízky počet účastníkov CR zo zahraničia
- Slabá kúpna sila domáceho obyvateľstva
- Vandalizmus

PRÍLEŽITOSTI

- Výborné podmienky pre rozvoj vidieckeho CR a agroturistiky
- Zvyšovanie návštevnosti zo zahraničia /hlavne z ČR/ ponukou atraktívnych produktov CR
- Zlepšovanie spolupráce so susednými regiónmi /napr. i kúpeľnými mestami/
- Využívanie podporných programov EÚ
- Ponúkať na trhu CR krátke poznávacie výlety po regióne
- Spolupráca so združeniami CR

OHROZENIA

- Zalesnenie vyhliadkových vrcholov a turistických chodníkov
- Zhoršovanie stavebno-technického stavu historických pamiatok
- Vzrastajúci vandalizmus
- Znižovanie počtu domácich účastníkov CR klesajúcou životnou úrovňou a kúpnu silou

SWOT Analýza z pohľadu občianskej infraštruktúry

SILNÉ STRÁNKY

- Hustá sieť predškolských zariadení
- Pomerne hustá sieť a jednoduchá dostupnosť základných škôl
- Pomerne široká ponuka voľnočasových aktivít
- Efektívne poskytovanie zdravotníckych služieb
- Dostupnosť opatrovateľskej služby a možnosť stravovania pre osamelých občanov
- Vlastné zariadenia pre kultúrne a spoločenské podujatia
- Priestory a zariadenia pre športovanie
- Podmienky na zvyšovanie počítačovej gramotnosti a využívania internetu

SLABÉ STRÁNKY

- Vysoká ekonomická náročnosť predškolských a školských zariadení
- Nevyužitie kapacity školských zariadení
- Profesionalita poskytovaných opatrovateľských služieb
- Nízka úroveň koordinácie spoločenského života na mikroregionálnej úrovni (kultúra, šport, voľný čas)
- Zastaralosť niektorých kultúrnych zariadení
- Nedostatok finančných zdrojov na údržbu, modernizáciu a prevádzku kultúrnych a športových zariadení
- Centrá obcí

PRÍLEŽITOSTI

- Možnosť oživiť jedinečné kultúrne a folklórne tradície v jednotlivých obciach
- Efektívne využitie kultúrnych zariadení so zreteľom na určitú špecializáciu
- Priestor pre vzdelávanie mládeže a dospelých
- Zaktivizovanie občianskych združení a spolkov pre zapojenie občanov do života obcí a mikroregiónu vo všetkých oblastiach
- Rozšírenie ponuky na voľnočasové aktivity a služby v rámci mikroregiónu
- Poskytovanie služieb vidieckeho charakteru
- Rekonštrukcia a budovanie centier obcí
- Rekonštrukcia domov smútku a cintorínov v obciach

OHROZENIA

- Blízkosť hospodárskeho, kultúrneho a spoločenských centier – Trenčína a Nového Mesta nad Váhom – prináša pokles záujmu o život v mieste bydliska
- Nízka úroveň spájania ľudského a materiálneho potenciálu do väčších celkov
- Uprednostňovanie miestnych /obecných/ záujmov pred cieľmi a záujmami regiónu

SWOT Analýza z pohľadu technickej infraštruktúry

SILNÉ STRÁNKY

- Malé vzdialenosti medzi obcami
- Výhodná geografická poloha z dopravného hľadiska
- Kompletné zabezpečenie energií ako kompletná elektrifikovanosť, plynofikácia a , vodovod v ôsmich obciach z deviatich
- Zabezpečenie efektívneho zberu odpadov
- Región má okrem kanalizácie v troch obciach zabezpečené všetky inžinierske siete pre rozvoj ktorejkoľvek hospodárskej alebo spoločensko-kultúrnej činnosti

SLABÉ STRÁNKY

- Nevybudovaná kanalizácia v obciach ohrozuje spodné a povrchové vody splaškami, jej odkladaná výstavba ohrozuje prirodzený postup rekonštrukcie nadväzujúcich zložiek ako vozovky, chodníkov a zámeny vzdušných za podzemné vedenia
- Nekvalitné konštrukcie, stav odvodnenia a povrchu vozoviek, vyžadujúce veľké investície
- Nevysporiadané majetkové vzťahy pod komunikáciami
- Obce nevlastnia pozemky, čo znemožňuje pripraviť bez veľkej finančnej podpory vo väčšej miere podmienky k výstavbe bytových alebo rodinných domov pre zamedzenie odlivu obyvateľov v začiatku produktívneho veku
- Vplyv dopravy na zdravie a bezpečnosť obyvateľov

PRÍLEŽITOSTI

- Využitie blízkosti a dobrého dopravného spojenia do Trenčína a Nového Mesta nad Váhom pri územnom plánovaní stavebných pozemkov, vytvoriť z mikroregiónu oblasť bývania, oddychu a turistiky.
- Využitie hornatého, zalesneného územia, blízkosti k hraniciam susedných štátov, vhodného dopravného spojenia

OHROZENIA

- Nízke dotácie do infraštruktúry
- Ohrozenie spodných a povrchových vôd splaškami
- Ďalšie odkladanie výstavby kanalizácie ohrozuje prirodzený postup rekonštrukcie nadväzujúcich zložiek ako vozovky, chodníkov a zámeny vzdušných za podzemné vedenia

3.3. Identifikácia potrieb

Pre identifikáciu potrieb Združenia obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a mikroregiónu Bošáčka ako zdroj riešenia problémov a potrieb regiónu sa využívala SWOT analýza v spolupráci s obyvateľmi jednotlivých obcí, pre určenie potrieb, ktoré oni považujú za nutné a nedosiahnuté v predchádzajúcom rozvoji.

Obyvatelia teda mohli vyjadriť svoj názor na aktuálnu situáciu v obci, poukázať na klady ako aj zápory z ich pohľadu na rôzne oblasti života v obci.

Na základe týchto informácií bola zaznamenané silné ale aj slabé stránky územia v niekoľkých oblastiach.

PROBLÉMOVÁ ANALÝZA:

1. Demografia - vysoký index starnutia

- negatívne saldo živonarodených voči zomrelým
- vysoký priemerný vek obyvateľov
- nezáujem majiteľov pozemkov a nehnuteľností o ich odpredaj respektíve výstavbu

2. Krajina a životné prostredie - znečistenie

- silné až veľmi silné znečistenie ovzdušia
- nestabilita územia strmých svahov Bielych Karpát
- nedostatočné vysporiadanie z odpadmi, nelegálne skládky odpadu
- stav odkanalizovania regiónu, nedobudovaná kanalizačná a stoková sieť, chýbajú ČOV v mnohých obciach regiónu.

3. Cestovný ruch - nedostatočný

- slabo vybudovaná infraštruktúra
- chýbajúce náučné chodníky a cyklotrasy
- rozširujúci sa vandalizmus
- zhoršovanie stavebno - technického stavu historických pamiatok

4. Občianska infraštruktúra

- zastaranosť kultúrnych zariadení
- slabé poskytovanie opatrovateľských služieb
- nízka koordinácia spoločenského života

5. Technická infraštruktúra

- nevybudovaná kanalizácia
- vplyv dopravy na zdravie občanov
- nekvalitné komunikácie
- nevysporiadané majetkové vzťahy pod komunikáciami

ZHODNOTENIE POTRIEB

Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami, domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia regiónu a to najmä prostredníctvom www- stránky. Je potrebné sústrediť sa najmä na propagáciu kultúrnych podujatí, atď.

Kultúra

Dôležité je trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí ma vplyv na imidž regiónu a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s Českou a Srbskou republikou. Zapájanie obyvateľov do spoločenských aktivít je základným predpokladom pre oživenie spoločenského života v obci a vytvorenie vhodnej „klímy“ pre ďalšie spoločenské a ekonomické aktivity. Je predpokladom pre úspešnú implementáciu rozvojových programov a zapojenie obyvateľstva do realizácie konkrétnych aktivít. Záujmové združenia a spolky tvoria významný prvok v živote každej komunity na vidieku, prispievajú k socializácii obyvateľov a v neposlednom rade prostredníctvom konkrétnych aktivít prispievajú k reprezentácii obce.

Aktivity:

- usporiadanie pravidelných kultúrno-spoločenských podujatí,
- podpora športových podujatí a voľnočasových aktivít,
- integrácia marginalizovaných skupín do kultúrno-spoločenského života obce,
- podpora činností záujmových združení a spolkov,
- podpora prezentácie folklóru a mladej modernej kultúry.

Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obciach regiónu. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry v regióne pre všetky vekové kategórie a s pestrým zastúpením rôznorodých športových aktivít.

Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a dostavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecných kompostovísk. Chýbajúca kanalizácia je v mnohých obciach jednoznačne jedným z tých vážnejších problémov. Súčasný stav riešenia likvidácie odpadových vôd ohrozuje životné prostredie, zdravie obyvateľov, demotivuje podnikateľov rozširovať svoje aktivity a posilňovať hospodársky rozvoj. Preto je nevyhnutné:

- zabezpečenie kompletného odkanalizovania obcí regiónu,

- doriešiť napájanie verejných a súkromných budov na kanalizáciu.

Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutne z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblasti, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie pre rozvoj regiónu.

Skvalitnenie dostupnosti obchodov a služieb

Služby aj toho najšpecifickejšieho charakteru, pokiaľ nie sú dostupné priamo v obciach regiónu, môžu obyvatelia síce nájsť v blízkych väčších sídlach, kam obyvatelia dochádzajú za prácou, ale z pohľadu starších ľudí a obyvateľov, ktorí denne nedochádzajú do mesta, možno odporúčať vykonávať aktivity na zabezpečenie dostupnosti týchto služieb. Významným prvkom v dostupnosti služieb, ktoré nie sú obyvateľom k dispozícii priamo v obci, je hromadná a autobusová doprava, preto je potrebné vykonávať opatrenia na jej efektívne zintenzívnenie.

Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy. Cestná sieť si vyžaduje vykonanie aktivít zabezpečujúcich požiadavky na kvalitu z pohľadu podnikateľov, turistov a v neposlednom rade požiadavky na zdravie a bezpečnosť obyvateľov. Aktivity musia obsiahnuť všetky cestné triedy a takisto úžitkové komunikácie:

- budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba ciest, miestnych, komunikácií, chodníkov a cyklotrás,
- budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba úžitkových komunikácií,
- budovanie značení.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít.

Ide o vymedzenie priemyselných zón v obciach regiónu, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podpora malého a stredného podnikania

Cieľom je finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredne podnikanie zo strany obcí. Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obcí regiónu. Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obciach.

Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel.

Rekonštrukcia budov a hál v areáloch hospodárskych dvorov PD.

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie vyhovujúcich a vhodných podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch. Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií. Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Pre napĺňanie rozvojového potenciálu regiónu je nevyhnutné jeho personálne zabezpečenie – vytvorenie pracovných skupín zodpovedných za jednotlivé špecifické ciele, ktorých činnosť je nevyhnutné technicky materiálne a finančne zabezpečiť.

Okrem samotného personálneho zabezpečenia, je pre koordinovaný rozvoj potrebné nadväzovanie a udržiavanie partnerstiev s ďalšími obcami v okolí, so subjektmi samosprávy regionálnej úrovne, podnikateľskými subjektmi a tretím sektorom na lokálnej úrovni, so subjektmi poskytujúcimi odborné poradenstvo a tiež nadväzovanie partnerstiev cezhraničného a medzinárodného charakteru. Vhodné je tiež aktívne zapájať do rozvoja obce samotných obyvateľov a aplikovať prístupy komunitne riadeného lokálneho rozvoja.

4. Strategický rámec

Stratégia CLLD Občianskeho združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka bola spracovávaná v zmysle prístupu „zdola nahor“. To znamená, že na procese tvorby sa zúčastnili rôzne skupiny obyvateľstva na úrovni obcí (mládež, dôchodcovia, zamestnaní, podnikatelia), predstavitelia samosprávy (starostovia, poslanci, zamestnanci obecných úradov), zástupcovia spoločenských organizácií a občianskych združení pôsobiacich v území regiónu, ktorí v spolupráci s expertmi a za pomoci rôznych metód participovali na zostavovaní stratégie CLLD ZO Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka.

O aktivitách bola verejnosť informovaná hlavne prostredníctvom verejných zhromaždení, osobných pohovorov a aktivít OZ.

Na procese tvorby stratégie sa zúčastnili rôzne skupiny obyvateľstva obcí. Celý proces tvorby stratégie miestneho rozvoja CLLS pozostával z nasledovných fáz:

- zber podkladov, realizoval sa dotazníkový prieskum,
- spracovanie podkladov,
- spracovanie SWOT analýzy,
- po spracovaní analýzy sa konalo stretnutie v rámci sektorov a pracovných skupín,
- spracovanie a zostavenie strategického cieľa,
- zostavenie finančného plánu,
- detailné rozpracovanie akčného plánu.

Inovatívnosťou riešenia problémov je samotné založenie OZ - Združenie obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka, nachádzanie metód práce „zdola – nahor“ s územím tak, aby každý aktívny občan bol do procesu rozvoja územia zainteresovaný, vypracovanie rozvojovej stratégie vlastného územia podľa pripomienok a potrieb miestneho obyvateľstva za spolupráce verejného, podnikateľského a neziskového sektora. Nosnou myšlienkou, na ktorej je celá stratégia CLLD postavená, je zlepšenie podmienok života obyvateľov, zatraktívnenie a rozvoj podnikania a zlepšenie technickej infraštruktúry samotných obcí. Počas spoločnej práce si obyvatelia sami určili, a aj zoradili podľa dôležitosti hlavné problémové oblasti a konkrétne problémy v rámci nich.

Prostredníctvom týchto aktivít sa vyvíjala snaha o to, aby sa na procese zostavovania stratégie zúčastnilo čo najviac občanov členských obcí, a aby mohol každý vyjadriť svoj

názor na rôzne oblasti života v obci. Týmto spôsobom sa do stratégie CLLD dostali tie rozvojové aktivity, ktoré miestni obyvatelia naozaj potrebujú.

Po spracovaní údajov z brainstormingovej aktivity, ktorá sa konala na každom obecnom verejnom stretnutí, jasne vyplynulo, že vo väčšine členských obcí trápí obyvateľov najviac nedostatok pracovných príležitostí, nedostatočná technická infraštruktúra obcí, nedostatočná úroveň služieb zabezpečovaných samosprávou a štátom.

Z problémovej analýzy vychádza závažnejším problémom je nedostatok spomínaných pracovných príležitostí, nedostatočný rozvoj podnikateľskej činnosti a slabý finančný potenciál podnikateľskej sféry. Ďalej nedostatočné je využitie prírodného a ľudského potenciálu na rozvoj cestovného ruchu, stagnácia až úpadok miestnej ekonomiky. Na území chýbajú priemyselné parky, chýba infraštruktúra pre priemyselnú výrobu a dostatočne vzdelaná pracovná sila. Ďalšia v poradí vychádza nedostatočná kvalita života obyvateľov a problémom je taktiež nezáujem obyvateľov o dianie v území a o zmenu svojho postavenia.

Je zrejmé, že všetky problémové oblasti sa nebudú môcť riešiť prostredníctvom prístupu LEADER-CLLD, a budú musieť byť využité aj iné finančné zdroje na rozvoj, vrátane vlastných zdrojov územia.

Medzi kľúčové problémy OZ Združenia obcí Bielo-karpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka patrí teda:

- Nedostatočné využívanie miestneho potenciálu, nedostatok pracovných príležitostí
- Nedostatočná kvalita technickej infraštruktúry a úrovne občianskej vybavenosti a služieb
- Nedostatočné zapájanie sa obyvateľov územia do aktivít územia, nedostatočné využívanie možností pre rozvoj územia.

4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa

Cieľom VSP je komplexne riešiť príčiny problémov vidieka, a to v celej ich škále. Tie sú viditeľné takmer v každej oblasti života územia. Tvorcovia stratégie vychádzali z výsledkov analýz, ktoré jasne ukazovali na nevyužitú prírodnú a kultúrno – historickú možnosť územia. Ich využitím by sa mohli vyriešiť problémy s nedostatkom pracovných miest. Združenie sa bude všetkými prostriedkami podieľať na vybudovaní vyhovujúceho

ekonomického prostredia a územia s dobrými medziľudskými vzťahmi a potenciálom pre rozvoj celého regiónu.

Vízia je úzko prepojená na vnímanie aspektov života v regióne. Patrí sem bývanie, životné prostredie, pracovné príležitosti, oddych aj spoločenský život. Vízia bola vytvorená spoločne, každá obec sa na jej tvorbe spolupodieľala a je s ňou stotožnená. Táto vízia bude tvoriť podklad pri tvorbe spoločných rozhodnutí a procesy komunikácie v rámci partnerstva.

V rámci územia MAS – OZ Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je viditeľná určitá stagnácia takmer vo všetkých oblastiach života na vidieku. Územie, ktoré je veľmi rôznorodé, nedostatočne využíva svoj rozvojový potenciál. Bohatá fauna a flóra, chránené prírodné územia a biotopy národného a európskeho významu by mohli byť lákadlom pre domácich a zahraničných turistov. Spolupráca predstaviteľov verejného, neziskového a podnikateľského sektora je zárukou a prejavom snahy aktérov územia o jeho rozvoj.

Strategický cieľ

Strategický cieľ predstavuje dlhodobú zmenu v regióne, ktorá nastane pri zrealizovaní a dodržaní plánovaných opatrení, aktivít a finančného rámca. Strategický cieľ reflektuje potreby a situáciu v regióne, vychádza z auditu zdrojov a SWOT analýzy územia. Dané priority a ciele sú pre nás dosiahnuteľné s danými finančnými prostriedkami a kapacitami. Strategickým cieľom je do roku 2023 zvýšiť kvalitu života na území MAS – OZ Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka prostredníctvom rozvoja miestneho hospodárstva, skvalitnením verejnej infraštruktúry, efektívnym a ekologickým využitím prírodného, kultúrneho a historického bohatstva územia, zlepšením stavu sociálnych služieb a životného prostredia.

Strategický cieľ bude realizovaný najmä:

Zapojením obyvateľov územia do zodpovedného rozhodovania a kontroly rozvojových procesov v území, efektívnym a ekologickým využitím miestneho potenciálu pre posilnenie miestnej ekonomiky a tvorbu pracovných miest, rozumným a cieľavedomým riadením procesov zvyšovania kvality života v území samosprávou, poskytnúť územiu

perspektívu. Predovšetkým spraviť územie atraktívnym, zaujímavým pre každodenný život pre domácich obyvateľov a pre návštevníkov.

4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení

Na základe vyššie prezentovaných kľúčových problémov boli stanovené základné priority občianskeho združenia Združenie obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka:

Strategické ciele OZ Združenie obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka:

Strategický cieľ 1 – Rozvoj podnikania, cestovného ruchu a agroturistiky v regióne

Strategický cieľ 2 – Zakladanie nových podnikov a podpora zamestnanosti na vidieku

Strategický cieľ 3 – Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry v obciach, a tým zvýšenie kvality života obyvateľom na vidieku

Strategický cieľ 4 – Podpora participácie, informovania a vzdelávania obyvateľstva

Strategické priority takisto vychádzajú z problémovej analýzy územia. Je potrebné venovať im pozornosť z hľadiska vytvárania vhodných investičných príležitostí a vytvárania podmienok. Daným spôsobom je možné priority regiónu naplniť trvalo udržateľne a maximálne efektívne k dosiahnutiu strategického cieľa.

Na základe stanovených priorít sa budú implementovať nižšie uvedené špecifické ciele a opatrenia:

Strategický cieľ 1 – Rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu v regióne a investovanie do rozvoja cestovného ruchu

- Cieľ: Podporiť tvorbu a udržanie miestnych pracovných príležitostí prostredníctvom rozvoja vidieckeho turizmu, investovaním do cestovného ruchu a jeho rozvoja, propagačné aktivity

Prostredníctvom vyvážené určených oblastí (opatrení a špecifických cieľov) z programu PRV a IROP ako systémov podpory:

- Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností (podopatrenie 6.4)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- činnosti spojené s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov.
- podpora predaja miestnych produktov
- rozvoj agroturistiky
- zlepšenie ubytovacích a stravovacích možností
- podpora marketingu vidieckeho cestovného ruchu

Prispievajúce k fokusovej oblasti /PRV/:

6A Uľahčenie diverzifikácie, zakladanie nových malých podnikov a vytváranie pracovných miest

- Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie (podopatrenie 7.5)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúľ v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

Prispievane k fokusovej oblasti /PRV/:

6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach

Strategický cieľ 2 - Tvorba nových podnikov, podpora existujúcich podnikov, podpora zamestnanosti na vidieku

- Cieľ: Tvorba nových podnikov a podpora miestnych pracovných príležitostí prostredníctvom rozvoja existujúcich podnikov, podnikateľskej činnosti

Prostredníctvom vyvážené určených oblastí (opatrení a špecifických cieľov) z programu PRV a IROP ako systémov podpory:

- Podpora na rozvoj poľnohospodárskych podnikov (podopatrenie 4.1)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- Investície do hmotného majetku, ktoré zvyšujú celkovú výkonnosť a udržateľnosť poľnohospodárskeho podniku

Prispievane k fokusovej oblasti:

2A Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých poľnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie poľnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a poľnohospodárskej diverzifikácie.

Sekundárna 3A

- Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov (podopatrenie 4.2)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- Spracovanie poľnohospodárskych produktov prvovýroby, investície do hmotného majetku, ktoré sa týkajú spracovania, skladovania, uvádzania výrobkov na trh alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov

Prispievajúce k fokusovej oblasti /PRV/:

- primárne 3A Zvýšenie konkurencie schopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávanie hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií.

- sekundárne 6A Uľahčenie diverzifikácie, zakladanie nových malých podnikov a vytváranie pracovných miest

- Podpora na prevenciu škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami (podopatrenie 8.3)

Potreby, ktoré budú naplnené

Činnosť 1 na zlepšenie vodného hospodárstva v lesoch:

- zahrádzanie bystrín v lesoch podľa § 27 zákona č. 326/2005 Z. z. (budovanie a rekonštrukcia prehrádzok, malé vodné stupne alebo ich zoskupenia a úpravy korýt na bystrinách) na účely ochrany pred povodňami, zmiernenie erózných procesov a pre akumuláciu vody na účely ochrany pred požiarimi;
- budovanie a rekonštrukcia technických diel v lesoch na ochranu pred povodňami, zmiernenie erózných procesov a pre akumuláciu vody na účely ochrany pred požiarimi podľa § 27 zákona č. 326/2005 Z. z.;
- budovanie jednoduchých objektov protipovodňovej ochrany v lesoch – drobných prekladaných drevených hrádzok (zrubov) alebo sypaných kamenných hrádzok na lesných pozemkoch, ktorých budovanie si nevyžaduje stavebné povolenie.

Činnosť 2 na zlepšenie ochrannej protipožiarnej infraštruktúry:

- výstavba, rekonštrukcia protipožiarnej lesných ciest, ak slúžia ako prístup k vybudovaným objektom v rámci tohto podopatrenia, ktoré sú v súlade s požiadavkami životného prostredia a ochrany prírody;

- Tvorba nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev (špecifický cieľ 5.1.1)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest
- nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb
- podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností
- marketingové aktivity

Prispievajúce k fokusovej oblasti /PRV/:

4A Obnova, zachovanie a zvýšenie biologickej diverzity, vrátane na územiach sústavy NATURA 2000 a v oblastiach s prírodnými alebo inými špecifickými obmedzeniami a v poľnohospodárskej činnosti s vysokou prírodnou hodnotou a obnova, zachovanie ako aj zlepšenie stavu krajinných oblastí Európy

Prispievajúce k špecifickému cieľu /IROP/:

5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií

Strategický cieľ 3 - Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry v obciach a tým zvýšenie kvality života obyvateľov na vidieku

- Cieľ: Udržať čo najviac obyvateľov na vidieku a zlepšiť ich kvalitu života prostredníctvom rozvoja verejnej infraštruktúry, zlepšiť stav prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia technickej infraštruktúry v obciach

Prostredníctvom vyvážené určených oblastí (opatrení a špecifických cieľov) z programu PRV a IROP ako systémov podpory:

- Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov (podopatrenie 7.2)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní.

- zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Prispievane k fokusovej oblasti /PRV/:

6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach

- Cieľ: Udržať čo najviac obyvateľov na vidieku a zlepšiť ich kvalitu života prostredníctvom rozvoja verejnej infraštruktúry

Prostredníctvom vyvážené určených oblastí (opatrení a špecifických cieľov) z programu PRV a IROP ako systémov podpory:

- Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (podopatrenie 7.4)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- investície do výstavby/rekonštrukcie/modernizácii športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.

- Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (podopatrenie 7.2)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní.
- zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Prispievajúce k fokusovej oblasti /PRV/:

6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach

- Rozvoj základnej infraštruktúry (špecifický cieľ 5.1.2)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- Dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel
- Sociálne služby a komunitné služby
- Infraštruktúra vzdelávania

Prispievajúce k špecifickému cieľu /IROP/:

5.1.2 – Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

- Zlepšenie sociálnych služieb a zariadení na vidieku (špecifický cieľ 5.1.2)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie
- zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb
- rozvoj terénnych a ambulancných sociálnych služieb
- infraštruktúra komunitných centier

Prispievajúce k špecifickému cieľu /IROP/:

5.1.2 – Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Strategický cieľ 4 - Podpora participácie, informovania a vzdelávania obyvateľstva

- Zvýšiť informačnú a vzdelanostnú úroveň vidieckeho obyvateľstva a participáciu obyvateľov v živote regiónu prostredníctvom informačných, vzdelávacích a kultúrno-spoločenských aktivít.
- **Vzdelávanie v oblasti poľnohospodárstva a vidieckeho cestovného ruchu pri vytváraní pracovných miest** (podopatrenie 1.2)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- Vzdelávanie v oblasti zavádzania nových pestovateľských a spracovateľských postupov
- Vzdelávanie a informovanie v oblasti marketingu vlastných výrobkov
- Vzdelávanie v oblasti vidieckeho cestovného ruchu

Prispievanie k fokusovej oblasti /PRV/:

1A) Podopatrenie demonštračné a informačné aktivity výrazne prispieje k posilneniu inovácií, spolupráce a rozvoja znalostí vo vidieckych oblastiach prostredníctvom rýchlejšieho odovzdávania poznatkov a trendov o nových produktoch, postupoch a technológiách, cieleného odovzdávania informácií o požiadavkách environmentálnej legislatívy ako aj prospešných postupoch pre životné prostredie a klimatické zmeny vo výrobnom procese. Podopatrenie odborné vzdelávanie a získavanie zručností poskytne možnosť na zvýšenie vzdelanosti a znalostí v prospech osôb podnikajúcich ako MSP vo vidieckych oblastiach.

- **Vybudovanie regionálneho informačného systému** (podopatrenie 19.4)

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- Vybudovanie informačného a monitorovacieho systému v regióne
- Príprava a tlač informačných materiálov, propagácia stratégie
- Informatizácia vidieka

Prispievanie k fokusovej oblasti /PRV/:

6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach

- Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny (podopatrenie 19.3)*

Potreby, ktoré budú naplnené (podporované aktivity):

- Spolupráca medzi partnerstvami CLLD na vnútroštátnej a aj na medzinárodnej úrovni
- národná spolupráca

- nadnárodná spolupráca

Prispievane k fokusovej oblasti /PRV/:

6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach

**pozn. podopatrenie 19.3 nebude súčasťou finančného plánu v rámci stratégie CLLD ale MAS - OZ VSP Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka má záujem o uchádzanie sa o dotáciu v rámci samostatnej výzvy na podopatrenie 19.3*

4.3.Súhrn strategického rámca

Tabuľka 20: Súhrn strategického rámca

Vízia
Združenie obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka – je región, ktorého snahou je ponúknuť plnohodnotný život a trvalo udržateľný rozvoj pre jej obyvateľov, návštevníkov, vychádza pritom z efektívneho a ekologického využitia bohatého prírodného a kultúrno – historického bohatstva, špecifik územia a bohatých tradícií. Pre návštevníkov predstavuje potenciál pre ponuku kvalitných služieb v oblasti cestovného ruchu, pre podnikateľov vhodné prostredie pre rozvoj miestnej ekonomiky, pre miestnych obyvateľov možnosť kvalitného bývania, zdravotníctva, školstva a sociálnych služieb, kvalitnej infraštruktúry, možnosť efektívneho využívania voľného času a bohatú ponuku pracovných miest.
Strategický cieľ
Strategický cieľ predstavuje dlhodobú zmenu v regióne, ktorá nastane pri zrealizovaní a dodržaní plánovaných opatrení, aktivít a finančného rámca. Strategický cieľ reflektuje potreby a situáciu v regióne, vychádza z auditu zdrojov a SWOT analýzy územia, taktiež sa opiera o schválené programy a dokumenty v rámci verejnej správy . Dané priority a ciele sú pre nás dosiahnuteľné s danými finančnými prostriedkami a kapacitami. Strategickým cieľom do roku 2023 pre územie VSP Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je oživenie ekonomiky, rast životnej úrovne obyvateľov využívaním miestneho potenciálu, aktivizácia obyvateľov prostredníctvom rozvoja miestneho hospodárstva, verejnej infraštruktúry, zachovaním

prírodného a kultúrneho bohatstva územia, zlepšením stavu sociálnych služieb a životného prostredia a vytvorením pracovných miest.

Priorita:

Strategický cieľ 1 – Rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu v regióne a investovanie do rozvoja cestovného ruchu

Špecifický cieľ: Cieľ: Podporiť tvorbu a udržanie miestnych pracovných príležitostí prostredníctvom rozvoja vidieckeho turizmu, investovaním do cestovného ruchu a jeho rozvoja, propagačné aktivity

Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • M06 - Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikania • M07-Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach 		-

Priorita:

Strategický cieľ 2 - Tvorba nových podnikov, podpora existujúcich podnikov, podpora zamestnanosti na vidieku

Špecifický cieľ: Podporiť existujúcich podnikov a udržanie miestnych pracovných príležitostí prostredníctvom rozvoja existujúcich podnikov, podnikateľskej činnosti, podpora poľnohospodárov a prvovýrobcov.

Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • M04 - Investície do hmotného majetku • M08 - Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev 	-

Priorita:

Strategický cieľ 3 - Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry v obciach, a tým zvýšenie

kvality života obyvateľov na vidieku

Špecifický cieľ: Udržať čo najviac obyvateľov na vidieku a zlepšiť ich kvalitu života prostredníctvom rozvoja verejnej infraštruktúry, zlepšiť stav prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia technickej infraštruktúry v obciach

Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
<ul style="list-style-type: none">• M07-Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach*	<ul style="list-style-type: none">• Rozvoj základnej infraštruktúry• Zlepšenie sociálnych služieb a zariadení na vidieku• rekonštrukcia vodovodných sietí, objektov a zariadení verejného vodovodu v aglomeráciách do 2 000 EO• rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO	-

Priorita:**Strategický cieľ 4 – Podpora participácie, informovania a vzdelávania obyvateľstva**

Špecifický cieľ: Zvýšiť informačnú a vzdelanostnú úroveň vidieckeho obyvateľstva a participáciu obyvateľov v živote regiónu prostredníctvom informačných, vzdelávacích a kultúrno-spoločenských aktivít

Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
<ul style="list-style-type: none">• M01- Prenos vedomostí a zručností	-	-

<ul style="list-style-type: none"> • M19- Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER 		
---	--	--

* V nadväznosti na ustanovenia kapitoly Partnerskej dohody SR na roky 2014-2020 bude v rámci realizovaných operácií opatrenia č. 7 (podopatrenia 7.2 a 7.4) uplatňovaný sociálny aspekt pri VO. T. z. pre obstarávateľov bude povinnosť určiť doložku zákazky týkajúcu sa sociálneho aspektu vo VO, ktorá stanoví dodatočné špecifické podmienky zo strany obstarávateľa pre uchádzača.

Verejné obstarávanie uplatňujúce sociálny aspekt predstavuje operácie obstarávania, ktoré zohľadňujú jedno alebo viac sociálnych hľadísk: napr. pracovné príležitosti, dôstojná práca, dodržiavanie sociálnych a pracovných práv, sociálne začleňovanie a pod. Pre obstarávanie môžu byť relevantné napr. nasledujúce sociálne hľadiská:

- podpora zamestnanosti mladých ľudí;
- podpora vyváženého zastúpenia mužov a žien;
- podpora pracovných príležitostí pre dlhodobo nezamestnané osoby a starších pracovníkov;
- politika rozmanitosti a pracovné príležitosti pre osoby zo znevýhodnených skupín (napríklad migrujúci pracovníci, etnické menšiny, náboženské menšiny, osoby s nízkym dosiahnutým vzdelaním atď.);
- podpora pracovných príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím aj prostredníctvom začleňujúceho a dostupného pracovného prostredia;
- atď.

Pokiaľ ide o inklúziu marginalizovaných rómskych komunít, v tejto súvislosti sa bude v podmienkach SR uplatňovať sociálny aspekt pri VO vo vzťahu k projektom realizovaných v obciach, ktoré sú identifikované v Atlase rómskych komunít 2013. T. z. obce z atlasu rómskych komunít budú mať pri VO povinnosť uplatniť sociálne hľadisko týkajúce sa inklúzie MRK.

4.4. Integrované znaky stratégie CLLD

Zmyslom integrácie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou je vykonávať také opatrenia a činnosti, ktoré prispievajú k rozvoju daného regiónu. Verejno-súkromné partnerstvo vzniklo práve za účelom spolupráce a realizácie spoločných projektov. Integrovaným prístupom sa rozumie sústredené riešenie prioritných problémov územia s ohľadom na dosiahnutie celého komplexu žiaducich ekonomických, sociálnych, ekologických a kultúrnych účinkov synergickým využívaním dostupných zdrojov. V rámci implementácie stratégie sa budú realizovať integrované projekty, ktoré prepájajú niekoľko vzájomne sa podmieňujúcich investícií rôzneho zamerania v rámci jednej oblasti.

4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD

Hlavným cieľom verejno-súkromného partnerstva je riešiť problémy vidieka inovatívnym spôsobom. Snahou je nájsť nové spôsoby plnenia potrieb tak obyvateľov v regióne, ako aj návštevníkov nášho územia. Prostredníctvom implementácie stratégie chceme pozdvihnúť zachovanie spoločných tradícií, pri vykonávaní projektov spolupráce ponúknuť naše tradičné výrobky do iných regiónov, či už na Slovensku, alebo za jeho hranice.

Spravíme všetko preto, aby sa zručnosť miestnej staršej generácie v oblasti zachovala pre ďalšie generácie prostredníctvom propagovania miestnych tradičných výrobkov a kultúrnych podujatí. Takisto podporou obyvateľov, ktorí majú snahu venovať sa poľnohospodárskej činnosti aj napriek nepriaznivému finančnému ohodnoteniu ich práce najmä rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov.

Budeme zavádzať inovatívne postupy pri realizácii projektov spolupráce, kde poskytneme druhej strane skúsenosti prípadne ich budeme vystríhať pred problémami. Prostredníctvom implementácie stratégie CLLD podporíme malých a stredných podnikateľov, ktorí pôsobia na území MAS. Potrebujeme zabezpečiť vytvorenie pracovných miest pre obyvateľov z územia, aby sme zamedzili migrácií dlhodobo nezamestnaných, ale aj vzdelaných mladých ľudí v regióne, a tým efektívne využívať existujúce pracovné kapacity.

5. Implementačný rámec

5.1 Popis riadiaceho a implementačného procesu

5.1.1 Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS

Štruktúra a organizácia verejno-súkromného partnerstva Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je presne špecifikovaná v stanovách občianskeho združenia. MAS je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú orgány verejnej moci viac ako 49 % hlasovacích práv.

V zmysle Stanov Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka v článku V. orgánmi združenia sú:

- 1. Najvyšší orgán**
- 2. Výkonný orgán**
- 3. Výberová komisia**
- 4. Monitorovací výbor**
- 5. Štatutárny orgán**
- 6. Kontrolný orgán**

Úlohy a zodpovednosť jednotlivých subjektov a organizačných zložiek verejno-súkromného partnerstva pri realizácii CLLD:

Najvyšší orgán

Najvyšším orgánom združenia je Valné zhromaždenie. Je tvorený zo všetkých členov Združenia, pričom pomer hlasovacích práv každej záujmovej skupiny nesmie byť vyšší ako 49%. Schádza sa najmenej jedenkrát ročne a vykonáva nasledovné činnosti:

- a) rozhoduje o zániku združenia zlúčením s iným občianskym združením alebo dobrovoľným rozpustením;
- b) schvaľuje stanovy, ich zmeny a doplnky;
- c) schvaľuje plán činnosti a výročnú správu;
- d) schvaľuje rozpočet a správu o hospodárení;
- e) volí a odvoláva členov výkonného orgánu, predsedu združenia (pokiaľ si ho spomedzi seba nevoli výkonný orgán)

- f) schvaľuje prijatie nových členov, pokiaľ ich neschvaľuje iný orgán združenia
- g) MAS vykonáva aj úlohy a činnosti v zmysle Systému riadenia CLLD v platnom znení.

Výkonný orgán

Výkonným orgánom združenia je správna rada a v obdobiach medzi zasadnutiami Valného zhromaždenia riadi činnosť združenia. Správna rada za svoju činnosť zodpovedá Valnému zhromaždeniu. Predseda Správnej rady je zároveň štatutárnym orgánom Združenia. Rozhoduje o zakladaní organizačných zložiek Združenia. Správna rada má 3 členov, pričom členská základňa výkonného orgánu musí byť zastúpená každou záujmovou skupinou, ale žiadna záujmová skupina nemôže mať viac ako 49 % všetkých rozhodujúcich hlasov a to počas celého obdobia implementácie stratégie rozvoja územia. Funkčné obdobie Správnej rady je 4 roky. V rámci svojich kompetencií vykonáva úlohy a činnosti:

- a) riadi činnosť združenia v období medzi zasadnutiami najvyššieho orgánu
- b) volí spomedzi seba a odvoláva predsedu (pokiaľ ho nevolí najvyšší orgán)
- c) zvoláva a obsahovo pripravuje rokovanie najvyššieho orgánu a pripravuje základné materiály na tieto rokovania

Vykonáva aj ďalšie úlohy a činnosti v zmysle Systému riadenia CLLD v platnom znení.
v zmysle Systému riadenia CLLD v platnom znení.

Výberová komisia

Výberová komisia vyberá projekty podľa poradia ich prínosu k plneniu cieľov a zámerov stratégie CLLD a stanovuje výšku podpory. Zloženie členov musí odrážať požiadavku v zmysle všeobecného nariadenia, čl. 34, ods.3, písm b), teda musí byť zabezpečené, aby aspoň 50 % hlasov rozhodnutí o výbere patrilo partnerom, ktorí nie sú orgánmi verejnej správy, zároveň musí byť umožnený výber písomným konaním.

Výberová komisia má minimálne 3 členov. Združenie môže okrem riadnych členov menovať aj náhradníkov členov výberovej komisie.

Spôsob voľby/odvolania, výber členov výberovej komisie a vykonávané činnosti musia byť v súlade so stratégiou CLLD združenia.

Člen výberovej komisie nemusí pôsobiť (mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) v území MAS. Pre jednu výzvu bude stanovená jedna výberová komisia.

Správna rada združenia menuje vždy novú výberovú komisiu pre každú výzvu, pričom jednotliví členovia sa môžu opakovať. V rámci jednej výzvy môže byť menovaná len jedna výberová komisia na celú výzvu, výnimkou môže byť len výmena členov z opodstatnených dôvodov. Opodstatnenými dôvodmi sú najmä konflikt záujmov, úmrtie člena výberovej komisie, jeho dlhodobá pracovná neschopnosť alebo nečinnosť a pod.

Členstvo vo výberovej komisii je nezlučiteľné s členstvom vo výkonnom orgáne, kontrolnom orgáne a monitorovacom výbore združenia.

V prípade realizácie stratégie CLLD sa Výberová komisia bude riadiť ustanoveniami príslušného Riadiaceho orgánu a jeho Usmernení, Príručiek a pokynov v platnom znení.

S cieľom naplnenia týchto podmienok ods.6 tejto kapitoly výberová komisia v rámci PRV SR 2014 – 2020 vykonáva nasledovné činnosti:

- a) zabezpečí proces posúdenia projektových zámerov (ak relevantné)/ odborné hodnotenia ŽoNFP;
- b) posudzuje splnenie podmienok poskytnutia príspevku určených vo výzve,
- c) prideluje body jednotlivým projektovým zámerom (ak relevantné)
- d) stanoví poradie ŽoNFP od najvyššie umiestnenej ŽoNFP spĺňajúcej všetky podmienky poskytnutia príspevku po najnižšie umiestnenú ŽoNFP spĺňajúcu všetky podmienky poskytnutia príspevku prostredníctvom ITMS2014+ (ak relevantné) a to na základe výsledkov odborného hodnotenia;
- e) vykoná výber projektových zámerov (ak relevantné)/ŽoNFP
- f) navrhne PPA pre jednotlivé ŽoNFP vydanie príslušného rozhodnutia (rozhodnutie o schválení/neschválení ŽoNFP, rozhodnutie o zastavení konania) podľa zákona o príspevku EŠIF
- g) schvaľuje/odporúča, resp. neschvaľuje/neodporúča vydanie hodnotiacej správy pre projektové zámery (ak relevantné);
- h) vypracuje záverečnú správu výzvy projektového zámeru/ŽoNFP v rámci PRV SR 2014 – 2020
- i) stanovuje výšku podpory NFP pre jednotlivé ŽoNFP.

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor MAS je orgánom, ktorý najmä vyhodnotenie výstupov a výsledkov a monitorovanie realizácie projektov v rámci stratégie CLLD, pripravuje a vypracováva správy o implementácii stratégie, správy o monitoringu za ročné obdobie a pod. v zmysle Systému riadenia CLLD.

Monitorovací výbor MAS na svojom prvom zasadnutí stanoví rozsah činnosti. Rozsah činnosti Monitorovacieho výboru MAS podlieha schváleniu Najvyššiemu orgánu alebo Výkonnému orgánu.

Členstvo v monitorovacom výbore MAS je nezlučiteľné s členstvom vo výkonnom orgáne združenia.

Štatutárny orgán

Predseda združenia a podpredseda sú štatutárnym orgánom združenia, ktorý vystupujú v mene MAS navonok a ich funkčné obdobie je 4 ročné. Môžu byť zvolený opakovane. Ak je predseda zo zástupcov miestnej samosprávy, podpredseda sa volí zo zástupcov podnikateľských subjektov a mimovládnych organizácií a opačne. Mandát predsedu a podpredsedu zaniká uplynutím funkčného obdobia, odstúpením alebo odvolaním predsedu či podpredsedu predsedníctvom združenia.

Predseda združenia je zároveň aj predsedom výkonného orgánu združenia. Predseda združenia koná v mene MAS samostatne.

Predseda vykonáva nasledovné činnosti:

- a) zvoláva a riadi zasadnutia predsedníctva;
- b) zaisťuje vecne, organizačne a administratívne priebeh zasadnutí predsedníctva;
- c) jedná v mene združenia s tretími osobami a podpisuje s tým súvisiace dokumenty;
- d) spravuje finančné prostriedky združenia a manipuluje s nimi
- e) ďalšie právomoci a povinnosti v súlade so Systémom riadenia CLLD v platnom znení, Príručkou žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 v platnom znení a Príručkou pre prijímateľa nenávratného finančného príspevku z PRV 2014- 2020 .

Predseda ďalej vykonáva samostatne nasledovné činnosti súvisiace s implementáciou

stratégie CLLD v oblasti výziev zameraných na občiansky a podnikateľský sektor:

- a) vystupuje v mene MAS navonok a podpisuje zmluvy;
- b) schvaľuje harmonogram výziev na predkladanie projektových zámerov /ŽoNFP/ŽoPr
- c) schvaľuje výzvu na prekladanie projektových zámerov /ŽoNFP/ŽoPr
- d) schvaľuje zrušenie/zmenu výzvy na predkladanie projektových zámerov /ŽoNFP/ŽoPr
- e) vo vzťahu k PRV 2014 – 2020 predkladá na PPA záverečnú správu z výzvy na predkladanie projektového zámeru (pri uplatnení dvojkolového systému)/ŽoNFP. Vo vzťahu k IROP predkladá na RO pre IROP Protokol o výbere žiadosti o príspevok IROP.

Kontrolný orgán

Kontrolným orgánom združenia je Revízna komisia, ktorá zodpovedá za svoju činnosť Valnému zhromaždeniu. Revízna komisia sa vo svojej činnosti riadi príslušnými všeobecne záväznými platnými právnymi predpismi SR a stanovami.

Valné zhromaždenie na návrh Správnej rady združenia volí a odvoláva predsedu a členov Revíznej komisie na obdobie štyroch rokov. Revíziu komisiu tvoria traja členovia združenia. Pomerné zastúpenie členov zo sektorov: zástupcovia súkromného sektora vrátane občianskeho a neziskového musia byť zastúpení s min. 51 % všetkých rozhodujúcich hlasov a zástupcovia verejného sektora s max. 49 % všetkých rozhodujúcich hlasov.

Kontrolný orgán vykonáva tieto činnosti:

- je kontrolným orgánom, ktorý za svoju činnosť zodpovedá najvyššiemu orgánu;
- členstvo v revíznej komisii je nezlučiteľné s členstvom v orgánoch združenia, okrem v najvyššom orgáne;
- kontroluje hospodárenie združenia, upozorňuje príslušné orgány MAS na nedostatky a navrhuje opatrenia na ich odstránenie;
- kontroluje aj dodržiavanie stanov a vnútorných predpisov;
- ďalšie právomoci a povinnosti v súlade so Systémom riadenia CLLD v platnom znení

Výkonný orgán zriadi svoju Kanceláriu na zabezpečenie spravovania verejných prostriedkov ako aj manažovanie činnosti MAS a realizáciu úloh združenia. Na čele Kancelárie je manažér MAS menovaný výkonným orgánom. Manažér MAS je povinný zúčastňovať sa na zasadnutí výkonného orgánu s hlasom poradným. Kancelária pracuje na základe pracovného a organizačného poriadku schváleného výkonným orgánom. Administratívu a realizáciu úloh združenia zabezpečujú zamestnanci MAS, ktorí môžu byť členmi len najvyššieho orgánu. Výkonný orgán spĺňa nasledovné požadované vzdelanie – 1/3 členov výkonného orgánu disponuje minimálne 5 ročnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, potravinárstva, rozvoja vidieka, regionálneho rozvoja a pod.

Hlavné činnosti Kancelárie:

- zabezpečuje finančné riadenia a vnútorný audit stratégie;
- pripravuje materiály na zasadnutie Valného zhromaždenia, Správnej rady, Výberovej komisie, Revíznej komisie a Monitorovacieho výboru;
- zabezpečuje kontakt s potencionálnymi a existujúcimi užívateľmi integrovanej stratégie miestneho rozvoja, poradenstvo a konzultácie;
- organizuje vzdelávacie a tréningové podujatia Združenia
- organizuje informačné kampane, vyhlasuje výzvy pre jednotlivé opatrenia strategických dokumentov;
- zabezpečuje celú administratívu súvisiacu s implementáciou strategických dokumentov;
- komunikuje navonok;
- zabezpečuje monitoring implementácie strategických dokumentov zo strany Združenia;
- zabezpečuje ďalšie činnosti z poverenia Správnej rady.

Administratívu a realizáciu úloh združenia zabezpečujú zamestnanci kancelárie a združenia:

1. Projektový manažér/Manažér MAS

Vo vzťahu k realizácii stratégie CLLD zabezpečuje odborné činnosti:

- príprava a zmena výziev na predkladanie žiadostí o príspevok

- výkon formálnej kontroly prijatých žiadostí o príspevok,
- vypracovanie návrhu zmluvy s užívateľom/dodatku k zmluve s užívateľom,
- riadenie implementácie projektov užívateľov, zabezpečovanie riadenia procesov zmenového konania, finančné riadenie, monitorovanie a kontrola projektov vrátane kontroly na mieste,
- výkon základnej finančnej kontroly, administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste finančných operácií projektu,
- výkon kontroly výročných/záverečných/následných monitorovacích správ projektu,
- kontrola procesov verejného obstarávania (prieskumu trhu) užívateľov,
- riešenie individuálnych nezrovnalostí na projektovej úrovni.

Vo vzťahu k realizácii projektu chodu MAS zabezpečuje:

- priebežné riadenie projektového tímu,
- priebežné riadenie rizík,
- realizáciu verejného obstarávania (prieskum trhu),
- sledovanie dosahovania fyzických a finančných cieľov, resp. pokroku v rámci realizácie stratégie CLLD,
- príprava a vypracovanie informácií o stave realizácie stratégie CLLD,
- priebežné činnosti monitorovania a kontroly projektu,
- spracovanie monitorovacej správy,
- vypracovanie žiadosti o zmenu projektu,
- zabezpečenie aktivít komunikácie a informovanosti,
- reprezentuje MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí vrátane prípravy podkladov.

2. Odborný administratívny asistent/ekonomický manažér

Vo vzťahu k realizácii stratégie CLLD zabezpečuje odborné činnosti:

- súčinnosť pri príprave a zmene výziev na predkladanie žiadostí o príspevok,
- príjem a registrácia žiadostí o príspevok,
- výkon formálnej kontroly prijatých žiadostí o príspevok,
- príjem a vedenie evidencie prijatých žiadostí o platbu užívateľmi,

- výkon základnej finančnej kontroly a administratívnej finančnej kontroly žiadosti o platbu užívateľa,
- sledovanie a kontrola stavu vybavenia žiadosti o platbu užívateľa,
- úhradu finančného príspevku užívateľovi,
- účtovanie o poskytnutých príspevkoch užívateľom,
- poskytovanie odbornej súčinnosti projektovému manažérovi pri plnení jeho úloh.

Vo vzťahu k realizácii projektu na chod MAS zabezpečuje:

- vypracovanie žiadosti o platbu na riadiace orgány,
- účtovanie o účtovných prípadoch súvisiacich s chodom MAS,
- vedenie agendy personalistiky a miezd,
- poskytovanie odbornej súčinnosti projektovému manažérovi pri plnení jeho úloh.

3. Administratívny pracovník

Zabezpečuje:

- informačnú, organizačnú a evidenčnú prácu kancelárie MAS (napr. organizačné zastrešenie zasadnutí orgánov MAS),
- vybavovanie korešpondencie a písomnosti podľa pokynov nadriadeného, alebo všeobecných zásad organizácie,
- spracovanie, triedenie a zápis údajov podľa pokynov nadriadeného, alebo všeobecných zásad organizácie,
- vedenie evidencie, záznamov, protokolov, prehľadov a iných informácií organizačného útvaru,
- komplexné zabezpečenie registratúry (najmä archivácia projektových zložiek užívateľov),
- plnenie ďalších úloh na základe pokynu nadriadených.

Ďalšie činnosti, ktoré vykonáva kancelária MAS:

- vykonávanie formálnej kontroly prijatých projektových zámerov od prijímateľov, kontroly predloženia všetkých povinných príloh, registrácia projektových zámerov,

- zabezpečenie zberu informácií pre monitoring a hodnotenie,
- sledovanie čiastkových a celkových výsledkov (monitorovanie), hodnotenie výsledkov, zabezpečenie publicity a informovanosti,
- poskytovanie poradenstva, informácií v oblasti rozvoja vidieka a poľnohospodárstva pre verejnosť v regióne,
- uskutočnenie prieskumu trhu a verejného obstarávania,
- zber informácií o potrebách regiónu na vzdelávacie a informačné aktivity,
- poskytovanie informácií pre prijímateľom prostredníctvom zriadenej web stránky.

5.1.2 Implementačný proces

ZO Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sa rozhodla pre jednokolový proces výberu Žiadosti o NFP. Príjem žiadostí sa na úrovni MAS bude uskutočňovať v súlade so Systémom riadenia CLLD pre programové obdobie 2014 – 2020.

ŽoNFP v rámci PRV SR 2014 - 2020:

Proces vyhlásenia výzvy

Miestna akčná skupina vyhlási výzvu na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok podľa ustanovenia časti 9 a 11 aktuálne platného Systému riadenia CLLD, a to zverejnením v ITMS2014+. MAS je povinná zverejniť výzvu na predkladanie ŽoNFP aj na svojom webovom sídle, avšak toto zverejnenie má iba informatívny charakter bez právnych účinkov a za oficiálne zverejnenie s právnymi účinkami (možnosť podať projektový zámer) sa považuje zverejnenie v systéme ITMS2014+.

MAS bude vyhlasovať výzvy v súlade s indikatívnym harmonogramom výziev, v ktorom sa zohľadnia plánované termíny vyhlásenia výziev. MAS zostaví harmonogram výziev na obdobie minimálne jedného kalendárneho roka. Výzvy budú mať charakter uzavretej výzvy s presným určením dátumu jej vyhlásenia a dátumu jej uzavretia, pričom dĺžka trvania výzvy je minimálne 30 pracovných dní.

MAS je povinná vyhlásiť výzvu na predkladanie ŽoNFP zaradenú do harmonogramu výziev od aktivovania harmonogramu výziev v rámci implementácie stratégie CLLD zo strany PPA v ITMS2014+ (relevantné v prípade aplikácie jednokolového procesu výberu projektov).

V prípade, ak MAS nevyhlási výzvu na predkladanie ŽoNFP v zmysle tohto odseku do termínu uvedeného v príručke pre prijímateľa LEADER, PPA uplatní voči MAS sankcie v zmysle podmienok zmluvy o poskytnutí NFP.

MAS je povinná pre opatrenia PRV SR 2014 – 2020 počas každého kalendárneho roka vyhlásiť minimálne výzvy dve výzvy na predkladanie ŽoNFP.

Forma a štruktúra výzvy na predkladanie ŽoNFP je definovaná v zmysle nariadenie vlády č. 71/2018. Po vypracovaní výzvy na predkladanie ŽoNFP zo strany MAS v ITMS2014+ pred jej oficiálnym zverejnením vykonaná kontrola zo strany PPA do 5 pracovných dní priamo v ITMS2014+.

Po vykonaní kontroly výzvy na predkladanie ŽoNFP zo strany PPA vykoná MAS aktiváciu predmetnej výzvy na predkladanie ŽoNFP v systéme ITMS2014+. Za aktiváciu výzvy na predkladanie ŽoNFP v systéme ITMS2014+ je zodpovedná MAS. Originál výzvy na predkladanie ŽoNFP zo systému ITMS2014+ (ak relevantné) je súčasťou dokumentácie, týkajúcej sa predmetnej výzvy a musí byť podpísaná štatutárnym orgánom MAS.

Obligatórne náležitosti, ako formálne náležitosti a podmienky poskytnutia príspevku, ktoré musí výzva obsahovať sú dané v zmysle Systému riadenia CLLD v platnom znení.

Postup hodnotenia ŽoNFP

Hodnotiace kritériá pre výber projektov (bodovacie kritériá) pre ŽoNFP definuje MAS v závislosti od charakteru podporovaných projektov v nadväznosti na schválenú stratégiu CLLD. V rámci hodnotiacich kritérií pre výber projektov (bodovacie kritériá) je definované pre každý stupeň (rozsah) hodnotiaceho (bodovacieho) kritéria jasný popis, kedy projekt získa konkrétny počet bodov, resp. kedy spĺňa dané kritérium. MAS spolu s hodnotiacimi kritériami pre výber projektov (bodovacie kritériá) definuje aj rozlišovacie kritériá. Rozlišovacie kritériá slúžia na určenie poradia v prípade rovnakého počtu bodov dosiahnutého viacerými ŽoNFP v odbornom hodnotení.

MAS si zvolí overiteľné výberové kritériá, ktoré budú prispievať ku konečným výsledkom napĺňania stratégie CLLD, ako aj jasne identifikujú konečných prijímateľov projektov. MAS môže výzvu zmeniť, ak sa zmenou podstatným spôsobom nezmenia podmienky poskytnutia príspevku; MAS tak môže spraviť do uzavretia výzvy.

Zmena výzvy je aktivovaná zo strany MAS v ITMS2014+ a následne zverejnená na webovom sídle MAS. MAS je oprávnená zrušiť výzvu v prípade, ak je objektívne nemožné pristúpiť k schváleniu ŽoNFP, z dôvodu legislatívnej alebo neodstrániteľnej prekážky, ktorú nebolo možné predvídať v čase vyhlásenia výzvy ani pri všetkej vynaloženej starostlivosti), alebo je nevyhnutná taká zmena podmienok poskytnutia príspevku, ktorá znamená podstatnú zmenu týchto podmienok. Zrušenie výzvy na predkladanie ŽoNFP vykoná MAS na základe súhlasného stanoviska PPA.

ŽoNFP je základným dokumentom, ktorým žiadateľ na základe vyhlásenej výzvy na predkladanie ŽoNFP žiada MAS o spolufinancovanie projektu z finančných prostriedkov určených na danú výzvu. Žiadateľ doručuje ŽoNFP19 elektronicky prostredníctvom verejnej časti ITMS2014+ a v písomnej forme na adresu určenú v predmetnej výzve. Prístup do verejnej časti môžu získať žiadatelia na základe žiadosti o aktiváciu používateľského konta. Podmienky doručenia a registrácie žiadosti o NFP sú pre žiadateľa záväzne stanovené v Systéme riadenia v platnom znení.

MAS po prijatí ŽoNFP overí splnenie podmienok poskytnutia príspevku. MAS vykoná overenie podmienok poskytnutia príspevku na základe údajov a informácií uvedených žiadateľom vo formulári ŽoNFP a v relevantných prílohách ŽoNFP. V prípade podmienok poskytnutia príspevku, v rámci ktorých je možné využiť integračné akcie prostredníctvom ITMS2014+ je žiadateľ povinný stiahnuť informáciu o plnení podmienky automaticky z iného informačného systému verejnej správy. prípade, ak pri overovaní splnenia podmienok poskytnutia príspevku vzniknú pochybnosti o pravdivosti alebo úplnosti ŽoNFP alebo jej príloh, MAS tieto pochybnosti oznámi žiadateľovi a vyzve ho, aby sa k nim vyjadril, resp. v prípade pochybností o kompletnosti ŽoNFP, MAS vyzve žiadateľa na doplnenie. Lehota na vyjadrenie/doplnenie nesmie byť kratšia ako 5 pracovných dní od doručenia oznámenia. MAS je oprávnená pri vzájomnej komunikácii so žiadateľom/prijímateľom v rámci implementácie stratégie CLLD využívať elektronicky spôsob komunikácie a to prostredníctvom e-mailu (napr.: pri zasielaní výzvy na doplnenie), pričom elektronický systém musí byť nastavený tak, že od žiadateľa/prijímateľa odoslaním e-mailu MAS obdrží „Potvrdenie o prijatí a Potvrdenie o prečítaní“. Žiadateľ má na doplnenie údajov a informácií, na základe ktorých odstráni pochybnosti o pravdivosti alebo úplnosti ŽoNFP, lehotu 7 pracovných dní od doručenia výzvy na doplnenie ŽoNFP.

MAS vymedzí oprávnenosť výdavkov, ako aj vecnú náplň oprávnených výdavkov v rámci PRVSR 2014 – 2020, stratégie CLLD, výzvy, prípadne aj v príručkách pre žiadateľa. MAS rozhoduje o oprávnenosti, resp. neoprávnenosti výdavkov projektu v procese schvaľovania ŽoNFP. Výdavky projektu môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O ktoré sa začalo najskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.MAS zabezpečí priradenie odborných hodnotiteľov k ŽoNFP prostredníctvom ITMS2014+ (ak relevantné).

Odborní hodnotitelia vykonajú odborné hodnotenie ŽoNFP na základe kritérií na výber projektov CLLD zverejnených vo výzve na predkladanie ŽoNFP. Odborné hodnotenie jednotlivých ŽoNFP zaznamenávajú odborní hodnotitelia do hodnotiaceho hároku. Hodnotiaci hárok obsahuje vyhodnotenie kritérií vrátane komentára odborných hodnotiteľov (t. j. slovný popis dôvodov vyhodnotenia daného kritéria a počtu pridelených bodov), popis záverov z odborného hodnotenia a súčet dosiahnutých bodov z odborného hodnotenia.

Odborní hodnotitelia sú povinní pred účasťou na odbornom hodnotení podpísať Čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov.

Postup výberu ŽoNFP

S cieľom akcelerácie implementácie jednotlivých opatrení je MAS oprávnená uplatňovať len jednokolový proces konania o žiadosti o NFP namiesto dvojkolového procesu.

Aplikáciou rozlišovacích kritérií v ITMS2014+ výberová komisia stanoví poradie ŽoNFP, ktoré je vytvorené od najvyššie umiestnenej ŽoNFP spĺňajúcu všetky podmienky pre poskytnutie príspevku po najnižšie umiestnenú ŽoNFP spĺňajúcu všetky podmienky pre poskytnutie príspevku.

Po ukončení procesu výberu ŽoNFP výberová komisia vypracuje v rámci každého kola hodnotenia záverečnú správu z výzvy (ŽoNFP), v ktorej navrhne PPA pre jednotlivé ŽoNFP vydanie konkrétneho rozhodnutia podľa zákona o príspevku z EŠIF (rozhodnutie o schválení/neschválení ŽoNFP, rozhodnutie o zastavení konania) . Záverečná správa z výzvy (ŽoNFP) spolu so všetkými predloženými ŽoNFP, v rámci príslušného kola hodnotenia, je MAS povinná predložiť na PPA do 45 pracovných dní odo dňa ukončenia výzvy.

Závěrečná správa z výzvy (ŽoNFP) musí byť podpísaná štatutárnym orgánom MAS. Dokumenty doložené do záverečnej správy z výzvy (ŽoNFP) musia byť originály, pričom musí obsahovať výstupy z administratívneho overovania, odborného hodnotenia ako aj výberu ŽoNFP.

Špecifiká postupov jednokolového procesu výberu sú uvedené v príručke pre prijímateľa LEADER. PPA zabezpečí príjem posúdených ŽoNFP vrátane záverečnej správy z výzvy (ŽoNFP) z MAS.

Po overení splnenia podmienok predložiť ŽoNFP riadne, včas a v určenej forme na MAS, PPA vykoná overenie ostatných podmienok poskytnutia príspevku. Overenie podmienok predloženia ŽoNFP na MAS zaznamená PPA v systéme ITMS2014+ (ak relevantné), resp. kontrolnom liste. Pri kompletných ŽoNFP overuje PPA splnenie každej jednotlivej podmienky poskytnutia príspevku v systéme ITMS2014+ (ak relevantné) a to na základe údajov uvedených žiadateľom v ŽoNFP a v relevantných prílohách, ktorými žiadateľ preukazuje splnenie vybraných podmienok poskytnutia príspevku. V rámci odborného hodnotenia overí PPA priradenie oprávnených výdavkov uvedených v ŽoNFP k prioritným a sekundárnym fokusovým oblastiam príslušného opatrenia/podopatrenia a operácie.

Na základe skutočností zistených v rámci konania o ŽoNFP, t.j. na základe posúdenia splnenia podmienok poskytnutia príspevku určených vo výzve MAS, vydá PPA:

- a) Rozhodnutie o schválení;
- b) Rozhodnutie o neschválení;
- c) Rozhodnutie o zastavení konania.

PPA vydá rozhodnutie do 35 dní od predloženia záverečnej správy z výzvy (ŽoNFP). Rozhodnutím o schválení ŽoNFP konštatuje PPA splnenie všetkých podmienok poskytnutia príspevku stanovených vo výzve na predkladanie ŽoNFP a zároveň deklaruje dostatok finančných prostriedkov na financovanie schváleného projektu na základe indikatívnej alokácie určenej v predmetnej výzve.

Príspevok sa poskytuje prijímateľovi na základe a v súlade so zmluvou uzavretou podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Zmluva o poskytnutí NFP upravuje práva a povinnosti prijímateľa a PPA pri realizácii projektu a počas doby udržateľnosti projektu. Poskytnutie príspevku na základe zmluvy o poskytnutí NFP je viazané na splnenie podmienok dohodnutých v zmluve. Žiadateľ je povinný poskytnúť pred uzavretím zmluvy o poskytnutí

NFP PPA súčinnosť v rozsahu potrebnom na uzavretie zmluvy. Zmluva o poskytnutí NFP nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej prvého zverejnenia. Týmto dňom vzniká prijímateľovi právny nárok na poskytnutie NFP.

Výzva na predkladanie Žiadostí o príspevok (ŽoPr) v rámci IROP 2014 – 2020

MAS bude vyhlasovať výzvy v súlade s harmonogramom výziev, s cieľom včasnej informovanosti potenciálnych žiadateľov. Harmonogram podlieha schváleniu zo strany RO pre IROP, zostavuje sa na obdobie 1 kalendárneho roka. MAS zverejní harmonogram na svojom webovom sídle, takisto je zodpovedná za jeho aktuálnosť. Harmonogram sa zostaví a aktualizuje na základe podmienok určených v Systéme riadenia CLLD pre programové obdobie 2014 – 2020.

Výzva bude mať formu otvorenej výzvy, ktorej dĺžka trvania bude závislá na disponibilných finančných prostriedkoch, ktorých vyčerpanie bude dôvod na ukončenie výzvy. Hodnotenie ŽoPr bude prebiehať v termínoch určených vo výzve.

Zmena a zrušenie výzvy

MAS môže meniť výzvu na základe podmienok uvedených v Systéme riadenia CLLD pre programové obdobie 2014 – 2020. MAS je oprávnená vo výzve zmeniť:

- formálne náležitosti
- podmienky poskytnutia príspevku
- prílohy.

MAS je oprávnená zrušiť výzvu do doby, kým nie je vyčerpaná alokácia, zrušenie musí odôvodniť. Pred zmenou alebo zrušením výzvy zasiela MAS v dostatočnom časovom predstihu návrh zmeny/zrušenia výzvy spolu s odôvodnením na odsúhlasenie RO pre IROP, ktorý sa k zmene/zrušeniu vyjadrí do 5 pracovných dní.

Postup hodnotenia ŽoPr a postup výberu ŽoPr je popísaný v INTERNEJ SMERNICI (Stratégia CLLD) schválenej dňa 22.6.2017.

5.2 Akčný plán

Časť A.) Akčný plán implementácie stratégie CLLD

Tabuľka 21: Zakladanie nových mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev

Názov opatrenia	Zakladanie nových mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev
Priradenie kódu opatrenia	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele opatrenia	Cieľom tohto opatrenia je podpora existujúcich drobných podnikateľov, zvyšovať zamestnanosť v regióne, zvyšovanie konkurencieschopnosti malých a začínajúcich podnikateľov a zvyšovanie podielu výrobkov a služieb na regionálnej úrovni.
Zdôvodnenie výberu	Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou prispieva k tematickému cieľu č. 9 Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácie. Podpora je orientovaná na trh práce v miestnom kontexte, sústreďuje sa na rozvoj a rast udržateľných pracovných miest bez ohľadu na sektor alebo odvetvie vrátane oblasti zelených technológií.
Rozsah a oprávnené činnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest 2. nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb 3. podpora marketingových aktivít 4. podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností.
Oprávnení prijímatelia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH ▪ mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH
Intenzita pomoci ¹	55 % zo zdrojov EÚ, 45 % vlastné zdroje/spolufinancovanie prijímateľom <i>V rámci schém pomoci de minimis.</i>
Oprávnené výdavky ²	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest ▪ nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb ▪ podpora marketingových aktivít ▪ podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností.

¹ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

² v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<i>Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR</i> <i>Maximálna výška príspevku: 100 000 EUR</i>																													
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>173 833,91</td> <td>95 608,65</td> <td>-</td> <td>78 225,26</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>173 833,91</td> <td>95 608,65</td> <td>-</td> <td>78 225,26</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>						Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	173 833,91	95 608,65	-	78 225,26	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	173 833,91	95 608,65	-	78 225,26	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																									
MR	173 833,91	95 608,65	-	78 225,26	-																									
VR	-	-	-	-	-																									
Spolu	173 833,91	95 608,65	-	78 225,26	-																									
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ³	<p>1. <u>Výberové kritériá pre výber projektov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hlavné zásady výberu operácií definované v IROP pre špecifický cieľ 5.1.1., <p>2. <u>Hodnotiace kritériá:</u></p> <p>Vylučujúce kritériá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia (PRV SR 2014-2020), <p>▪ <u>Bodované kritériá:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - príspevok navrhovaného projektu k cieľom IROP vytvorením 1 alebo viac nových pracovných miest, - príspevok navrhovaného projektu k cieľom IROP počtom podporených mikro a malých podnikov, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na prevádzkovú a technickú udržateľnosť, predpokladaný počet rokov, ktoré sa bude predmet projektu využívať a jeho prevádzková a technická udržateľnosť, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na administratívne a/alebo odborné kapacity na realizáciu projektu, zabezpečenie realizácie predmetu projektu, skúsenosti s realizáciou obdobných projektov, - adekvátnosť navrhovaného projektu z časového hľadiska, - posúdenie oprávnenosti navrhovaných výdavkov, - posúdenie hospodárnosti a efektívnosti navrhovaných výdavkov. 																													
Povinné prílohy stanovené MAS	<u>Žiadne</u>																													

³ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	-	Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch	počet	0	2
	-	Počet podnikov, ktorým sa poskytne nenávratný finančný príspevok	počet	0	1
Indikatívny harmonogram výziev	11/2017-06/2022				

Pozn.: Pre PRV ako aj pre IROP platí, že maximálna veľkosť oprávnených výdavkov výška NFP na 1 projekt (okrem aktivít zameraných na chod MAS a animácie) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Tabuľka 22: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: - sociálne služby a komunitné služby - dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele opatrenia	Audit zdrojov poukazuje na chýbajúce sociálne služby a sociálne zariadenia. Slabá stránka regiónu vyplýva z absencie komunitných centier, denných stacionárov a sociálnych zariadení pre dôchodcov a pre sociálne znevýhodnené obyvateľstvo. Sociálne služby sa neposkytujú alebo sa poskytujú len na veľmi nízkej úrovni. Cieľom tohto opatrenia je zlepšenie sociálnych služieb na území a dobudovanie alebo rekonštrukcia sociálnych zariadení, budovanie komunitných centier.
Zdôvodnenie výberu	Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou prispieva k tematickému cieľu

	<p>č. 9 Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácie. Podpora je orientovaná do vytvárania predpokladov pre riešenie vzťahov medzi mestom a vidiekom v oblasti podpory verejnej infraštruktúry a verejných služieb. Ide o prepojenia medzi mestským a vidieckym prostredím, ktoré vyplývajú z prepravy tovaru, presunov do a z práce, vzdelávacích služieb, zdravotných služieb, vodného a odpadového hospodárstva, hospodárskych transakcií, prístupu k prírodným zdrojom, ako aj z kultúry a rekreačných činností.</p>
Rozsah a oprávnené činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia, • zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb, • rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb, • infraštruktúra komunitných centier, • výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk na linkách prepájajúcich obec s mestom, • budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v mestách, • nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbovaných osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie, <p>○ zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektrobicykle a pod.</p>
Oprávnení prijímatelia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ občianske združenia ▪ neziskové organizácie ▪ cirkevné organizácie ▪ združenie miest a obcí
Intenzita pomoci ⁴	<p>95% zo zdrojov EÚ</p> <p>5% vlastné zdroje/spolufinancovanie prijímateľom</p>
Oprávnené výdavky ⁵	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbovaných osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie ▪ zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektrobicykle a pod., ▪ zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia ▪ zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb ▪ rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb

⁴ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

⁵ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ infraštruktúra komunitných centier 																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<p><i>Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR</i></p> <p><i>Maximálna výška príspevku: 100 000 EUR</i></p>																								
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>53 144,21</td> <td>50 487,00</td> <td>-</td> <td>2 657,21</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>53 144,21</td> <td>50 487,00</td> <td>-</td> <td>2 657,21</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	53 144,21	50 487,00	-	2 657,21	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	53 144,21	50 487,00	-	2 657,21	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	53 144,21	50 487,00	-	2 657,21	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	53 144,21	50 487,00	-	2 657,21	-																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<ul style="list-style-type: none"> • Výberové kritériá pre výber projektov: <ul style="list-style-type: none"> - Hlavné zásady výberu operácií definované v IROP pre špecifický cieľ 5.1.2., • Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none"> Vylučujúce kritériá: <ul style="list-style-type: none"> - Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia (PRV SR 2014-2020), Bodované kritériá: <ul style="list-style-type: none"> - príspevok navrhovaného projektu k cieľom IROP dobudovaním zložky verejnej infraštruktúry, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na prevádzkovú a technickú udržateľnosť, predpokladaný počet rokov, ktoré sa bude predmet projektu využívať a jeho prevádzková a technická udržateľnosť, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na administratívne a/alebo odborné kapacity na realizáciu projektu, zabezpečenie realizácie predmetu projektu, skúsenosti s realizáciou obdobných projektov, - adekvátnosť navrhovaného projektu z časového hľadiska, - posúdenie oprávnenosti navrhovaných výdavkov, - posúdenie hospodárnosti a efektívnosti navrhovaných výdavkov. 																								
Povinné prílohy stanovené MAS	<i>Žiadne</i>																								
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová																			
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová																					

⁶ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

					hodnota	
	-	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	0	1	
	-	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	0	1	
Indikatívny harmonogram výziev	11/2017-06/2022					

Pozn.: Pre PRV ako aj pre IROP platí, že maximálna veľkosť oprávnených výdavkov – výška NFP na 1 projekt (okrem aktivít zameraných na chod MAS a animácie) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Tabuľka 23: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel ▪ infraštruktúra vzdelávania ▪ sociálne služby a komunitné služby
Priradenie kódu opatrenia	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele opatrenia	<p>Cieľom tejto aktivity je prispieť k zlepšeniu dopravnej prepojenosti, dostupnosti pracovísk, verejných a iných služieb.</p> <p>Cieľom tejto aktivity je prispieť k zlepšeniu a ku kvalite infraštruktúry vzdelávania, a tak zvýšiť atraktivitu obcí a vytvoriť príazlivé prostredie pre život mladých ľudí.</p> <p>Cieľom tejto aktivity je prispieť k zlepšeniu sociálnych a komunitných služieb na území, dobudovanie alebo rekonštrukcia sociálnych a komunitných zariadení.</p> <p>Audit dopravnej infraštruktúry a kvality obecných komunikácií a chodníkov odhalil nevyhovujúci stav cestnej siete, chodníkov, autobusových zastávok, lávok a mostov v regióne. Zlý stav a absencia chodníkov v niektorých obciach znižujú bezpečnosť chodcov, ktorí namiesto chodníkov využívajú cestné komunikácie. Takisto inštitúcie vzdelávania nie sú vo vyhovujúcom stave, znižuje sa tak kvalita vzdelávacieho procesu. Potreba budovania cyklotrás a napojenie sa na existujúce trasy.</p> <p>Nedostatky v občianskej vybavenosti znižujú atraktivitu obcí a nevytvárajú vhodné podmienky pre zotrvanie mladých ľudí a rodín v regióne. Cieľom je aj skvalitniť technické vybavenie v rámci vzdelávacieho procesu a zvýšiť aj</p>

	kapacity týchto inštitúcií v regióne.
Zdôvodnenie výberu	Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou prispieva k tematickému cieľu č. 9 Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácie. Podpora je orientovaná do vytvárania predpokladov pre riešenie vzťahov medzi mestom a vidiekom v oblasti podpory verejnej infraštruktúry a verejných služieb. Ide o prepojenia medzi mestským a vidieckym prostredím, ktoré vyplývajú z prepravy tovaru, presunov do a z práce, vzdelávacích služieb, zdravotných služieb, vodného a odpadového hospodárstva, hospodárskych transakcií, prístupu k prírodným zdrojom, ako aj z kultúry a rekreačných činností.
Rozsah a oprávnené činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk na linkách prepájajúcich obec s mestom, ○ budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v mestách, ○ nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie, ○ zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektrobicykle a pod. ○ vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ, ○ skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení. ○ zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia, ○ zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb, ○ rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb, ○ infraštruktúra komunitných centier.
Oprávnení prijímatelia	<i>V súlade s IROP</i>
Intenzita pomoci ⁷	<p>95 % zo zdrojov EÚ</p> <p>5 % vlastné zdroje/spolu financovanie prijímateľom</p>
Oprávnené výdavky ⁸	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom

⁷ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v mestách ▪ nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbovaných osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie ▪ zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektrobicykle a pod. ▪ zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia ▪ zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb ▪ rozvoj terénnych a ambulatných sociálnych služieb ▪ infraštruktúra komunitných centier ▪ vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ ▪ skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení. 																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<p><i>Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR</i></p> <p><i>Maximálna výška príspevku: 100 000 EUR</i></p>																								
Finančný plán	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">Región</th> <th style="width: 15%;">Spolu</th> <th style="width: 15%;">EÚ</th> <th style="width: 15%;">ŠR</th> <th style="width: 15%;">VZ</th> <th style="width: 15%;">iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>88 134,74</td> <td>83 728,00</td> <td>-</td> <td>4 406,74</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>88 134,74</td> <td>83 728,00</td> <td>-</td> <td>4 406,74</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	88 134,74	83 728,00	-	4 406,74	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	88 134,74	83 728,00	-	4 406,74	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	88 134,74	83 728,00	-	4 406,74	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	88 134,74	83 728,00	-	4 406,74	-																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁹	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výberové kritériá pre výber projektov: <ul style="list-style-type: none"> - Hlavné zásady výberu operácií definované v IROP pre špecifický cieľ 5.1.2., 2. Hodnotiace kritériá: <ul style="list-style-type: none"> Vylučujúce kritériá: <ul style="list-style-type: none"> - Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia (PRV SR 2014-2020), 3. Bodované kritériá: <ul style="list-style-type: none"> - príspevok navrhovaného projektu k cieľom IROP dobudovaním zložky verejnej infraštruktúry, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na prevádzkovú a technickú udržateľnosť, predpokladaný počet rokov, ktoré sa bude 																								

⁸ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

⁹ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

	<p>predmet projektu využívať a jeho prevádzková a technická udržateľnosť,</p> <ul style="list-style-type: none"> - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na administratívne a/alebo odborné kapacity na realizáciu projektu, zabezpečenie realizácie predmetu projektu, skúsenosti s realizáciou obdobných projektov, - adekvátnosť navrhovaného projektu z časového hľadiska, - posúdenie oprávnenosti navrhovaných výdavkov, - posúdenie hospodárnosti a efektívnosti navrhovaných výdavkov. 															
Povinné prílohy stanovené MAS	<i>Žiadne</i>															
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>Počet novovytvorených pracovných miest</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	-	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	ks	0	1	-	Počet novovytvorených pracovných miest	ks	0	0
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota												
-	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	ks	0	1												
-	Počet novovytvorených pracovných miest	ks	0	0												
Indikatívny harmonogram výziev	<i>11/2017-06/2022</i>															

Pozn.: Pre PRV ako aj pre IROP platí, že maximálna veľkosť oprávnených výdavkov – výška NFP na 1 projekt (okrem aktivít zameraných na chod MAS a animácie) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Tabuľka 24: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Rekonštrukcia vodovodných sietí, objektov a zariadení verejného vodovodu v aglomeráciách do 2 000 EO
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-
Priradenie k fokusovej	5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami

oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach																								
Ciele opatrenia	<i>Cieľom tejto aktivity je dobudovanie tejto zložky verejnej infraštruktúry, ktoré vedie k zvýšeniu kvality života obyvateľov, ale predovšetkým k zvýšeniu ochrany životného prostredia a ochrany vodných tokov nachádzajúcich sa v území mikroregiónu.</i>																								
Zdôvodnenie výberu	<i>Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou prispieva k tematickému cieľu č. 9 Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácie. Podpora je orientovaná do vytvárania predpokladov pre riešenie vzťahov medzi mestom a vidiekom v oblasti podpory verejnej infraštruktúry a verejných služieb. Ide o prepojenia medzi mestským a vidieckym prostredím, ktoré vyplývajú z prepravy tovaru, presunov do a z práce, vzdelávacích služieb, zdravotných služieb, vodného a odpadového hospodárstva, hospodárskych transakcií, prístupu k prírodným zdrojom, ako aj z kultúry a rekreačných činností.</i>																								
Rozsah a oprávnené činnosti	<i>Budovanie a rekonštrukcia verejných kanalizácií a budovanie a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2000 EO</i>																								
Oprávnení prijímatelia	Mestá/samostatné mestské časti a obce z územia MAS																								
Intenzita pomoci ¹⁰	<i>95 % zo zdrojov EÚ 5 % vlastné zdroje/spolufinancovanie prijímateľom</i>																								
Oprávnené výdavky ¹¹	Rekonštrukcia vodovodných sietí, objektov a zariadení verejného vodovodu v aglomeráciách do 2 000 EO																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<i>Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR Maximálna výška príspevku: 100 000 EUR</i>																								
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>34 487,37</td> <td>32 763,00</td> <td>-</td> <td>1 724,37</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>34 487,37</td> <td>32 763,00</td> <td>-</td> <td>1 724,37</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	34 487,37	32 763,00	-	1 724,37	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	34 487,37	32 763,00	-	1 724,37	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	34 487,37	32 763,00	-	1 724,37	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	34 487,37	32 763,00	-	1 724,37	-																				

¹⁰ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

¹¹ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

<p>Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií¹²</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výberové kritériá pre výber projektov: <ul style="list-style-type: none"> - Hlavné zásady výberu operácií definované v IROP pre špecifický cieľ 5.1.2., 2. Hodnotiace kritériá: <p>Vylučujúce kritériá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia (PRV SR 2014-2020), 3. Bodované kritériá: <ul style="list-style-type: none"> - príspevok navrhovaného projektu k cieľom IROP dobudovaním zložky verejnej infraštruktúry, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na prevádzkovú a technickú udržateľnosť, predpokladaný počet rokov, ktoré sa bude predmet projektu využívať a jeho prevádzková a technická udržateľnosť, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na administratívne a/ alebo odborné kapacity na realizáciu projektu, zabezpečenie realizácie predmetu projektu, skúsenosti s realizáciou obdobných projektov, - adekvátnosť navrhovaného projektu z časového hľadiska, - posúdenie oprávnenosti navrhovaných výdavkov, - posúdenie hospodárnosti a efektívnosti navrhovaných výdavkov. 															
<p>Povinné prílohy stanovené MAS</p>	<p><i>Žiadne</i></p>															
<p>Merateľné ukazovatele projektu</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Kód/ID</th> <th style="width: 40%;">Názov/Ukazovateľ</th> <th style="width: 10%;">Merná jednotka</th> <th style="width: 10%;">Počiatočná hodnota</th> <th style="width: 10%;">Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">-</td> <td>Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry</td> <td style="text-align: center;">ks</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-</td> <td>Počet novovytvorených pracovných miest</td> <td style="text-align: center;">ks</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	-	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	ks	0	1	-	Počet novovytvorených pracovných miest	ks	0	0
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota												
-	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	ks	0	1												
-	Počet novovytvorených pracovných miest	ks	0	0												
<p>Indikatívny harmonogram výziev</p>	<p><i>11/2017-06/2022</i></p>															

¹² v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 25: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO											
Priradenie kódu opatrenia	-											
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach											
Ciele opatrenia	Cieľom tejto aktivity je dobudovanie tejto zložky verejnej infraštruktúry, ktoré vedie k zvýšeniu kvality života obyvateľov, ale predovšetkým k zvýšeniu ochrany životného prostredia a ochrany vodných tokov nachádzajúcich sa v území mikroregiónu.											
Zdôvodnenie výberu	<i>Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou prispieva k tematickému cieľu č. 9 Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácie. Podpora je orientovaná do vytvárania predpokladov pre riešenie vzťahov medzi mestom a vidiekom v oblasti podpory verejnej infraštruktúry a verejných služieb. Ide o prepojenia medzi mestským a vidieckym prostredím, ktoré vyplývajú z prepravy tovaru, presunov do a z práce, vzdelávacích služieb, zdravotných služieb, vodného a odpadového hospodárstva, hospodárskych transakcií, prístupu k prírodným zdrojom, ako aj z kultúry a rekreačných činností.</i>											
Rozsah a oprávnené činnosti	<i>Budovanie a rekonštrukcia verejných kanalizácií a budovanie a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2000 EO</i>											
Oprávnení prijímatelia	Mestá/samostatné mestské časti a obce z územia MAS											
Intenzita pomoci ¹³	95 % zo zdrojov EÚ 5 % vlastné zdroje/spolufinancovanie prijímateľom											
Oprávnené výdavky ¹⁴	rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO											
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR Maximálna výška príspevku: 100 000 EUR											
Finančný plán	<table border="1"> <tr> <td>Región</td> <td>Spolu</td> <td>EÚ</td> <td>ŠR</td> <td>VZ</td> <td>iné</td> </tr> </table>						Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné							

¹³ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

¹⁴ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

		MR	27 970,53	26 572,00		1 398,53	-															
		VR	-	-	-	-	-															
		Spolu	27 970,53	26 572,00	-	1 398,53	-															
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ¹⁵	<p>1. Výberové kritériá pre výber projektov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hlavné zásady výberu operácií definované v IROP pre špecifický cieľ 5.1.2., <p>2. Hodnotiace kritériá:</p> <p>Vylučujúce kritériá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia (PRV SR 2014-2020), <p>3. Bodované kritériá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - príspevok navrhovaného projektu k cieľom IROP dobudovaním zložky verejnej infraštruktúry, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na prevádzkovú a technickú udržateľnosť, predpokladaný počet rokov, ktoré sa bude predmet projektu využívať a jeho prevádzková a technická udržateľnosť, - adekvátnosť navrhovaného projektu vzhľadom na administratívne a/alebo odborné kapacity na realizáciu projektu, zabezpečenie realizácie predmetu projektu, skúsenosti s realizáciou obdobných projektov, - adekvátnosť navrhovaného projektu z časového hľadiska, - posúdenie oprávnenosti navrhovaných výdavkov, - posúdenie hospodárnosti a efektívnosti navrhovaných výdavkov. 																					
Povinné prílohy stanovené MAS	Žiadne																					
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>Počet novovytvorených</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>							Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	-	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	ks	0	1	-	Počet novovytvorených	ks	0	0
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																		
-	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	ks	0	1																		
-	Počet novovytvorených	ks	0	0																		

¹⁵ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

		pracovných miest			
Indikatívny harmonogram výziev	11/2017-06/2022				

Tabuľka 26: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	M04 - Investície do hmotného majetku
Priradenie opatrenia kódu	4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	2A, 3A, 5C, 6A
Ciele opatrenia	Primárnym cieľom opatrenia je zvýšiť efektivitu výrobných faktorov a dosiahnuť zvyšovanie sa pridanej hodnoty poľnohospodárskych podnikov. Z analýzy územia vychádza potreba investične podporiť malé podniky v regióne, ktoré majú momentálne obmedzené zdroje financovania svojich podnikateľských zámerov.
Zdôvodnenie výberu	Prostredníctvom tohto podopatrenia sa poskytne investičná podpora pre poľnohospodárske podniky v regióne, ktoré majú momentálne obmedzené zdroje financovania svojich podnikateľských zámerov. Investíciou do hmotného majetku sa dosiahne zvýšenie celkovej výkonnosti a udržateľnosti poľnohospodárskych podnikov v oblastiach: špeciálnej rastlinnej výroby, živočíšnej výroby, zlepšenia využívania závlah, zavádzania inovatívnych technológií v súvislosti s aplikáciou organických a priemyselných hnojív, zlepšenia odbytu, založenia porastov rýchlo rastúcich drevín a iných trvalých energetických plodín, skladovacích kapacít a pozberovej úpravy, zníženia záťaže na životné prostredie vrátane technológií na znižovanie emisií skleníkových plynov.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oblasť zamerania č. 1 - Špecializovaná rastlinná výroba <ul style="list-style-type: none"> - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov špecializovanej rastlinnej výroby vrátane prípravy staveniska a vrátane okolitých spevnených plôch; - investície do obstarania technického a technologického vybavenia špecializovanej rastlinnej výroby vrátane strojov a náradia slúžiacich na pestovanie, aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, priemyselných a

	<p>hospodárskych hnojív, zber a pozberovú úpravu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - investície do objektov na využívanie geotermálnej energie na vykurovanie skleníkov a fóliovníkov a na vlastnú spotrebu v podniku vrátane súvisiacich investičných činností. - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov a do jeho vnútorného vybavenia na priamy predaj výhradne vlastných výrobkov v rámci areálu daného podniku (vrátane okolitých spevnených plôch; <p>Oblasť zamerania č. 2 - Živočíšna výroba</p> <ul style="list-style-type: none"> - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov živočíšnej výroby vrátane prípravy staveniska; - investície do obstarania technického a technologického vybavenia živočíšnej výroby vrátane strojov a náradia slúžiacich aj na zber objemových krmív, uskladnenie a manipuláciu s krmivami a stelivami; - investície do zavádzania technológií na výrobu energie energetickou transformáciou biomasy vyprodukovanej primárne v rámci živočíšnej výroby s doplnkovou funkciou biomasy vyprodukovanej na ostatnej poľnohospodárskej pôde (nevyužitej ornej i TTP) a odpadových druhov biomasy z poľnohospodárstva, vlastnej výroby potravinárskych výrobkov. <p>Oblasť zamerania č. 3 - Zlepšenie využívania závlah (zavlažovanie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebné investície na výstavbu, rekonštrukciu alebo modernizáciu závlahových systémov vrátane infraštruktúry s cieľom zvýšenia produkcie alebo jej kvality; - investície do obstarania a modernizácie techniky a technológie závlahových systémov s cieľom zvýšenia produkcie alebo jej kvality, pričom oprávnené sú len kompletne závlahové detaily (nie súčasti na existujúci detail, ani stavebné investície) <p>Oblasť zamerania č. 4 - Zníženie záťaže na životné prostredie vrátane technológií na znižovanie emisií skleníkových plynov v spojitosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie</p> <ul style="list-style-type: none"> - investície do nových technológií na znižovanie emisií skleníkových plynov v ustajnení hospodárskych zvierat v súvislosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie; - investície do objektov a technológií na bezpečné uskladnenie a nakladanie s hospodárskymi hnojivami a inými vedľajšími produktmi vlastnej živočíšnej výroby (výstavba hnojísk, uskladňovacích nádrží alebo žúmp) v súvislosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie; - investície do uskladnenia hnojív a chemických prípravkov v rastlinnej výrobe a do objektov, technológií a zariadení na bezpečné uskladnenie senáže a siláže v súvislosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie. <p>Oblasť zamerania č. 5 - Skladovacie kapacity a pozberová úprava a oblasť odbytu</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie skladovacích kapacít a pozberovej úpravy vrátane sušiarňí s energetickým využitím biomasy na výrobu tepla s max. tepelným výkonom do 2 MWt. - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov a do jeho vnútorného vybavenia: na priamy predaj výhradne vlastných výrobkov v rámci areálu daného podniku. <p>Oblasť zamerania č. 6 - Zavádzanie inovatívnych technológií v súvislosti s variabilnou aplikáciou organických a priemyselných hnojív a ostatných substrátov s cieľom lepšenia kvalitatívnych vlastností a úrodnosti pôdy a ochrany pred jej degradáciou</p> <ul style="list-style-type: none"> - investície do obstarania inovatívnej techniky, technológie a strojov s variabilnou aplikáciou organických a priemyselných hnojív a ostatných substrátov do pôdy. <p>Oblasť 7: Biomasa, založenie porastov rýchlo rastúcich drevín a iných trvalých energetických plodín, investície súvisiace s energetickým využitím biomasy v spojitosti s investíciami v ostatných oblastiach</p> <ul style="list-style-type: none"> - náklady na založenie porastov rýchlo rastúcich drevín a iných trvalých energetických plodín na poľnohospodárskej pôde. Zoznam rýchlorastúcich drevín pre účely pestovania na ornej pôde tvorí prílohu č. 10B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER - investície na budovanie, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na energetické využívanie biomasy na výrobu tepla a vykurovanie s max. tepelným výkonom do 500 kWt; - investície na budovanie, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na energetické využívanie biomasy na výrobu elektriny a tepla spaľovaním bioplynu vyrobeného anaeróbnou fermentáciou, s max. elektrickým výkonom do 500 kWe; - investície na výrobu biomasy pre technické a energetické využitie.
Oprávnení prijímateľa	Prijímateľom pomoci sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
Intenzita pomoci	<p>50 % zo zdrojov EÚ a SR</p> <p>50 % vlastné zdroje/spolufinancovanie prijímateľom</p>
Oprávnené výdavky	Výdavky pre žiadateľa / prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené - výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016 . Oprávnené

	<p>výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré začalo najneskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV. Oprávnené výdavky projektu, ktoré žiadateľ musí splňať sú oprávnené výdavky v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve ako oprávnené výdavky MAS. Žiadateľ musí zároveň splňať aj podmienky uvedené v bode 2.2 pre Podopatrenie 4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov uvedené v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a podmienky v kapitole 7., ods. 3 až ods. 5 vyššie uvedenej príručky. Žiadateľ musí zároveň splňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. výdavky na hmotné a nehmotné investície v súlade s podporovanými činnosťami (vrátane začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry, následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce, náklady súvisiace s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie) 2. súvisiace všeobecné náklady s bodom 1 (v prípade investičných opatrení): <ol style="list-style-type: none"> a. výstavba, obstaranie (vrátane leasingu) alebo zlepšenie nehnuteľného majetku; b. kúpa alebo kúpa na leasing nových strojov a zariadení, ako i strojov a zariadení do výšky ich trhovej hodnoty; c. všeobecné náklady súvisiace s výdavkami uvedenými v bode a) a v bode b) ako sú poplatky architektom, inžinierom a konzultantom, poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti zostávajú oprávnenými aj v prípade, ak sa na základe ich výsledkov nebudú realizovať žiadne výdavky uvedené v bodoch a) a b) – max. do 15% z výšky projektu; d. nehmotné investície ako obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru, získanie patentov, licencií, autorských práv a obchodných značiek. 																								
<p>Výška príspevku (minimálna a maximálna)</p>	<p>Minimálna výška príspevku: 0 EUR Maximálna výška príspevku: 31 551,16 EUR</p>																								
<p>Finančný plán</p>	<table border="1" data-bbox="510 1523 1292 1780"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>116 292,32</td> <td>3 609,62</td> <td>4 536,54</td> <td>8 146,16</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>116 292,32</td> <td>3 609,62</td> <td>14 536,54</td> <td>8 146,16</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	116 292,32	3 609,62	4 536,54	8 146,16	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	116 292,32	3 609,62	14 536,54	8 146,16	
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	116 292,32	3 609,62	4 536,54	8 146,16	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	116 292,32	3 609,62	14 536,54	8 146,16																					
<p>Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií</p>	<p>Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií sú stanovené v schválených kritériách pre výber projektov stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou MAS Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka..</p>																								

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	4.1	Počet podporených projektov	počet	0	2
		Celkový objem investícií	EUR	0	116 292,32
		Počet vytvorených pracovných miest	počet	0	2

Tabuľka 27: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	M06 - Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikania
Priradenie kódu opatrenia	6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	2A, 5C, 6A
Ciele opatrenia	Cieľom tohto opatrenia je vytvoriť možnosti získania doplnkových zdrojov príjmov pre miestne obyvateľstvo cez ubytovanie, ponuku miestnych špecialít a budovanie služieb pre relaxáciu a aktívny oddych. Poloha územia mikroregiónu a prírodné prostredie sú základnými predpokladmi pre tvorbu vidieckeho cestovného ruchu.
Zdôvodnenie výberu	Podopatrenie 6.4 - Investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností reaguje na potrebu udržania existujúcich a vytvárania nových pracovných miest na vidieku, čím sa prispeje k napĺňaniu fokusovej oblasti 6A.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené aktivity projektu (činnosti), ktoré žiadateľ musí spĺňať sú oprávnené aktivity projektu (činnosti) v zmysle stratégie CLLD uvedené výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené aktivity/činnosti MAS. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj podmienky uvedené v bode 2.1 pre Podopatrenie 6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností uvedené v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj nasledovné podmienky: Oblasť 1: • činnosti spojené s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov. V rámci danej činnosti je oprávnená:

- výstavba ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení, ako aj nevyužívaných objektov na ubytovacie zariadenie, a to s kapacitou od 5 do 30 lôžok, len v nadväznosti na investície do rozvoja rekreačných a relaxačných činností,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doplnkových relaxačných a rekreačných zariadení v nadväznosti na existujúce ubytovacie zariadenie bez kapacitného lôžkového obmedzenia, ako napr. wellness, športové relaxačné ihrisko, sauna, krb, bazén apod.,
- v prípade obhospodarovateľov lesa je činnosť I oprávnená s výnimkou budovania a obnovy občianskej a poznávacej infraštruktúry (náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, odpočívadlá, pozorovateľne, mostíky, turistické značenie, mapové panely, informačné tabule, turistické útulne, ohniská, odpadkové koše, vyhliadkové veže, lanové dráhy, schody, rebríky, chodníky, objekty a centrá biodiverzity na pozorovanie – mokrade, malé vodné plochy, ukázkové lesné biotopy).

Oblasť 2:

- činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu. V rámci danej oblasti je možné sa zamerať aj na terapie (hipoterapia, animoterapia), lesnú pedagogiku a pod., ktoré prispievajú k rekonvalescencii, lepšiemu začleneniu do spoločenského života, zvýšeniu motoriky cieľovej skupiny.

Oblasť 3:

- činnosti spojené so spracovaním a uvádzaním na trh produktov, ktorých výstup spracovania nespadá do prílohy I ZFEÚ. Vstupom spracovania môže byť aj produkt, ktorý spadá do prílohy I ZFEÚ za podmienky, že je vstupom zároveň aj produkt, ktorý nespadá do prílohy I ZFEÚ (s výnimkou spracovania poľnohospodárskych produktov, ktorých vstup spadá výlučne do prílohy I ZFEÚ a výstupom je energia z OZE alebo produkt, ktorý sa ďalej využíva na výrobu energie) vrátane doplnkovej výroby nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru, ako aj predaj vlastných produktov nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru (vrátane zariadenia mobilných predajných miest) a výrobkov a/alebo produktov iných poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesa a akvakultúrnych podnikov za účelom ekonomického rozvoja daného územia. Oprávnená je aj tvorba a rozvoj aktivít a činností spojených s poskytovaním služieb, najmä služieb súvisiacich so skladovaním, logistikou a dopravou a zriaďovaním podnikateľských inkubátorov.

Oprávnení prijímateľa	<p>Príjemcom pomoci je podnik v zmysle čl. 107 ods. 1 ZFEÚ, t.j. každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právny status a spôsob financovania (ďalej len "prijemca pomoci").</p> <p>Príjemcom pomoci je jediný podnik.</p> <p>Jediný podnik v zmysle čl. 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1407/2013 zahŕňa všetky podniky, medzi ktorými je aspoň jeden z týchto vzťahov:</p> <ol style="list-style-type: none"> jeden podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v inom podniku; jeden podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku; jeden podnik má právo dominantným spôsobom ovplyvňovať iný podnik na základe zmluvy, ktorú s daným podnikom uzavrel, alebo na základe ustanovenia v zakladajúcom dokumente alebo stanovách spoločnosti; jeden podnik, ktorý je akcionárom alebo spoločníkom iného podniku, má sám, na základe zmluvy s inými akcionármi alebo spoločníkmi daného podniku, pod kontrolou väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v danom podniku. <p>Podniky, ktoré majú akýkoľvek vzťah uvedený v písm. a) až d) prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov, sa takisto považujú za jediný podnik .</p> <p>Oprávneným žiadateľom sú:</p> <p>Pre oblasť 1 a 2 v zmysle oprávnenosti aktivít realizácie projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mikropodniky a malé podniky (v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) vo vidieckych oblastiach <p>Pre oblasť 1 až 3 v zmysle oprávnenosti aktivít realizácie projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. - fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: <ul style="list-style-type: none"> - súkromných vlastníkov a ich združení; - obcí a ich združení; - Cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním. - fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry).
Intenzita pomoci	<p>50 % zo zdrojov EÚ a ŠR 50 % vlastné zdroje/spolufinancovanie prijímateľom</p>
Oprávnené výdavky	<p>Výdavky pre žiadateľa / prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou</p>

všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené - výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od **1. januára 2016**. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré začalo najneskôr dňa **19. apríla 2016**. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.

Oprávnené výdavky projektu, ktoré žiadateľ musí spĺňať sú oprávnené výdavky v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve ako oprávnené výdavky MAS. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj podmienky uvedené v bode 2.3 pre Podopatrenie 6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností uvedené v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a podmienky v kapitole 7., ods. 3 až ods. 5 vyššie uvedenej príručky.

Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj nasledovné podmienky:

Oprávnené výdavky v menej rozvinutých regiónoch (mimo Bratislavského kraja)

Výdavky na hmotné a nehmotné aktíva¹⁶

Oprávnené výdavky sú výdavky na oprávnené projekty, súvisiace s aktivitami v zmysle bodu 2.2 tohto podopatrenia a to výdavky na:

- výdavky na hmotné a nehmotné aktíva¹⁷,
- výstavbu, obstaranie (vrátane leasingu) alebo rozšírenie kapacity nehnuteľného majetku vrátane prípravy staveniska, terénnych úprav a úpravy okolia a vrátane vnútorného vybavenia; u obstarania nehnuteľného majetku (okrem nezastavaného a zastavaného pozemku) najviac za sumu nepresahujúcu 30 % celkových oprávnených výdavkov na príslušnú operáciu zistenú znaleckým posudkom,
- kúpu nezastavaného a zastavaného pozemku za sumu nepresahujúcu 10 % celkových oprávnených výdavkov na príslušnú operáciu zistenú znaleckým posudkom,
- obstaranie nových strojov a zariadení vrátane leasingu do výšky ich trhovej hodnoty o nehmotné investície - len obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru,
- za oprávnené vnútorné vybavenie nehnuteľného majetku sa pre potreby tejto výzvy pokladajú len elektrospotrebiče, prístroje a technológie (napr. sauna, zariadenie posilňovne) súvisiace s cieľom projektu. Pokiaľ nie sú súčasťou stavby musí ísť o majetok zaradený do dlhodobého hmotného majetku (t.j. samostatné hnutelné veci, alebo súbory hnutelných vecí so samostatným technicko-ekonomickým určením s obstarávacou cenou nad 1700 EUR resp. s cenou pod 1700 EUR, pokiaľ doba ich použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok),
- za oprávnené stroje sa pre potreby tejto výzvy pokladajú len stroje slúžiace na výrobu alebo poskytovanie služieb v súlade s cieľom projektu, pričom v oblasti 1 maximálne spolu do 30 % oprávnených výdavkov projektu,
- za oprávnené zariadenia sa pre všetky oblasti pre potreby tejto výzvy považujú všetky výrobné a obslužné zariadenia a technológie súvisiace s

¹⁶ V zmysle článku 2, ods. 29 a 30, Kapitoly I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 hmotné aktíva pozostávajú z pozemkov, budov, závodov, strojov a zariadení a nehmotné aktíva sú aktíva, ktoré nemajú fyzickú alebo finančnú podobu, napr. patenty, licencie, know-how alebo iné duševné vlastníctvo.

¹⁷ V zmysle článku 2, ods. 29 a 30, Kapitoly I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 hmotné aktíva pozostávajú z pozemkov, budov, závodov, strojov a zariadení a nehmotné aktíva sú aktíva, ktoré nemajú fyzickú alebo finančnú podobu, napr. patenty, licencie, know-how alebo iné duševné vlastníctvo.

	<p>oprávneným predmetom projektu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - za oprávnené výdavky sa považujú aj výdavky súvisiace s úpravou okolia vrátane zelenej infraštruktúry – stromy, kríky a pod ak sú súčasťou stavebnej investície max do výšky 5 % z oprávnených výdavkov projektu, - za oprávnené výdavky v súvislosti s oblasťou 1 a 2 sa považujú aj výdavky súvisiace poskytovaním stravovacích a reštauračných služieb. V rámci oblasti 1 len do výšky 30 % oprávnených výdavkov projektu. V oblasti 2 výhradne na účel a pre cieľovú skupinu. <p>Výdavky spojené s lízingom hmotných aktív možno zohľadniť za týchto podmienok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v prípade pozemkov a budov musí prenájom pokračovať najmenej 3 roky a v prípade veľkých podnikov najmenej 5 rokov, po očakávanom dátume ukončenia projektu; - v prípade zariadenia a strojov musí mať prenájom formu finančného lízingu a musí zahŕňať záväzok pre príjemcu pomoci odkúpiť tieto aktíva po uplynutí doby prenájmu. <p>Nehmotné aktíva sú oprávnené na výpočet investičných výdavkov, ak spĺňajú tieto podmienky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - musia sa používať výlučne v podniku, ktorý je príjemcom pomoci; a musia byť odpisovateľné; - musia byť nakúpené za trhových podmienok od tretích strán, ktoré nie sú v žiadnom vzťahu voči nadobúdateľovi; - musia byť zahrnuté v aktívach podniku, ktorý je príjemcom pomoci, a musia ostať spojené s projektom, na ktorý bola pomoc poskytnutá, najmenej počas troch rokov a v prípade veľkých podnikov najmenej päť rokov. <p>Výdavky sú oprávnené ak spĺňajú nasledovné podmienky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné „ozelenenie“ objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce. 2. Súvisiace všeobecné náklady s bodom 1 (v prípade investičných opatrení): <ol style="list-style-type: none"> a) výstavba, obstaranie (vrátane leasingu) alebo zlepšenie nehnuteľného majetku; b) kúpa alebo kúpa na leasing nových strojov a zariadení, ako i strojov a zariadení do výšky ich trhovej hodnoty; c) všeobecné náklady súvisiace s výdavkami uvedenými v bode a) a v bode b) ako sú poplatky architektom, inžinierom a konzultantom, poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti zostávajú oprávnenými aj v prípade, ak sa na základe ich výsledkov nebudú realizovať žiadne výdavky uvedené v bodoch a) a b) – max. do 15% z výšky projektu; d) nehmotné investície ako obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru, získanie patentov, licencií, autorských práv a obchodných značiek. 3. Nadobudnuté aktíva musia byť nové, s výnimkou mikropodnikov, malých a stredných podnikov. 												
<p>Výška príspevku (minimálna a maximálna)</p>	<p>Minimálna výška príspevku: 2 000 EUR</p> <p>Maximálna výška príspevku: 69 801 EUR</p>												
<p>Finančný plán</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">Región</td> <td style="width: 15%;">Spolu</td> <td style="width: 15%;">EÚ</td> <td style="width: 15%;">ŠR</td> <td style="width: 15%;">VZ</td> <td style="width: 15%;">iné</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné						
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné								

	MR	139 602,00	52 350,75	17 450,25	69 801,00	-																			
	VR	-	-	-	-	-																			
	Spolu	139 602,00	52 350,75	17 450,25	69 801,00	-																			
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií sú stanovené v schválených kritériách pre výber projektov stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou MAS Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka..																								
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">6.4</td> <td>Počet podporených projektov</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Celkový objem financií</td> <td>EUR</td> <td>0</td> <td>139 602,00</td> </tr> <tr> <td>Počet vytvorených pracovných miest</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>							Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	6.4	Počet podporených projektov	ks	0	1	Celkový objem financií	EUR	0	139 602,00	Počet vytvorených pracovných miest	ks	0	1
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																					
6.4	Počet podporených projektov	ks	0	1																					
	Celkový objem financií	EUR	0	139 602,00																					
	Počet vytvorených pracovných miest	ks	0	1																					

Tabuľka 28: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	M07 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
Priradenie kódu opatrenia	7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6A, 6B
Ciele opatrenia	Cieľom je zachovanie efektívneho a udržateľného rastu vidieckych oblastí práve prostredníctvom podporovania investícií do budovania infraštruktúry. Tieto oblasti je potrebné podporiť v záujme zabránenia odlivu obyvateľov z územia, vytvorením vhodných podmienok pre život vo vidieckych oblastiach. Je potrebné zvýšiť životný štandard v obciach, čo bude vplývať aj na zvýšenie návštevnosti danej obce. Zámerom je čo najviac zachovať vidiecky charakter obcí, ale takisto zabezpečiť čo najviac pracovných príležitostí pre ľudí z regiónu.
Zdôvodnenie výberu	Podopatrenie 7.2. zahŕňa nasledovné činnosti: - výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo

	<p>čistiarne odpadových vôd;</p> <p>- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);</p> <p>- zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.</p> <p>Z analýz realizovaných v rámci daného územia je potreba aplikácie možností tohto podopatrenia jednoznačná. Obce vo vidieckych oblastiach majú takto možnosť zvýšiť kvalitu života svojich obyvateľov.</p>
<p>Rozsah a oprávnené činnosti</p>	<p>Oprávnené aktivity projektu (činnosti), ktoré žiadateľ musí spĺňať sú oprávnené aktivity projektu (činnosti) v zmysle stratégie CLLD príslušnej MAS uvedené vo výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené aktivity/činnosti MAS. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj podmienky uvedené v bode 2.1 pre Podopatrenie 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie uvedené v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER.</p> <p>Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné):</p> <ul style="list-style-type: none"> • výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.) <p>Konkrétnejšie aktivity: miestne komunikácie v dedinách, vidiecke cesty a chodníky (cesty a chodníky aj vrátane parkovísk), parkoviská, priekopy a rigoly (len ak sú súčasťou popri realizovanej ceste, resp. chodníku), cestné mosty (z ocele, betónu alebo z iného materiálu) spolu s nadjazdami a príjazdami, pešie mosty (lávky pre peších), autobusové prístrešky (autobusové zastávky).</p> <p><u>Za oprávnený výdavok sa považuje aj tzv. mobiliár:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lavička, - odpadkový kôš, - kontajner na zeleň/kvetináč, informačné plochy/tabule/vitríny (napr. aj vrátane názvu zastávky, názvu ulice, umiestnenie mapy obce/okolia/kultúrnych pamiatok), - uvítacie tabule,

- smerníky a ukazovatele (napr. k obecnému úradu, ku kultúrnej pamiatke, k historickej budove, múzeu, pamätnej izbe, a pod.),
- bariéry,
- zábrany vjazdu,
- ochranné mreže (napr. na koreň/kmeň stromov).

• **výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd. Podrobnejšie: stokové siete (kmeňové stoky, zberače a uličné stoky, výustné stoky a odl'ahčovacie stoky), čistiarne odpadových vôd, obecné, skupinové a ostatné vodovody lokálneho charakteru, miestne potrubné rozvody teplej vody, súvisiace vodárenské stavby miestneho významu (úpravne vody, čerpacie stanice).**

• **zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov, aleje, pešie zóny, nábregia (v prípade, že je súčasťou takejto investície aj parkovisko v menšom rozsahu, , tak sú výdavky oprávnené aj vrátane parkovísk) a pod.**

Za verejné priestranstvo možno považovať pre účely vydávania zákazov a príkazov v legislatívnej pôsobnosti obce každý priestor, ktorý splňuje súčasne tri nasledujúce podmienky:

- je prístupný všetkým bez obmedzenia (teda prístupný každému bez toho, aby musel prekonávať prekážky)
- slúži na všeobecné užívanie (teda neexistuje žiadny právny dôvod, ktorý by niekoho vylučoval z jeho užívania resp. neexistuje právny dôvod, ktorý by obmedzoval jeho využívanie len pre zúžený okruh osôb alebo len pre určitý účel)
- je ako verejné priestranstvo definovaný alebo určený (lokalizovaný) vo všeobecne záväznom nariadení obce.

Slová "priestor prístupný bez obmedzení" je nutné definovať tak, že nejde o akékoľvek ľubovoľné priestory, ale že ide o priestranstvá majúce podobný charakter ako námestie, trhovisko, cesty, miestne komunikácie, parky a verejná zeleň.

Obec je vo všeobecne záväzných nariadeniach oprávnená pojem "verejné priestranstvo" definovať, avšak táto definícia musí vychádzať zo zákonného základu.

Vo všeobecnosti môžeme za verejné priestranstvo považovať verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce alebo pozemky, ktoré si obec prenajíma. Verejným priestranstvom na účely zákona nie sú pozemky, ktoré sú síce vo vlastníctve obce, ale obec ich prenajala podľa osobitného zákona. Za verejné priestranstvo je možné považovať aj cintorín, a aj to len v prípade, ak ho má obec definovaný alebo určený (lokalizovaný) vo všeobecne záväznom nariadení obce pred podaním ŽoNFP, ako verejné priestranstvo. Za verejné priestranstvo nie je možné považovať školu, školské zariadenia (škôlky, jasle), areál školy (školský dvor).

Oprávneným výdavkom v rámci aktivity 3 je aj mobiliár/drobný architektonický prvok napr.:

- lavička, odpadkový kôš,
- kontajner na zeleň/kvetináč,

	<ul style="list-style-type: none"> - informačné plochy/tabule/vitríny (napr. názvu námestia/parku, umiestnenie mapy obce/okolía/kultúrnych pamiatok a pod.), - smerníky a ukazovatele (napr. ku kultúrnej pamiatke, k historickej budove, múzeu, pamätnej izbe, a pod.), - stojan a/alebo prístrešky na bicykle, - bariéry, - zábrany vjazdu, - ochranné mreže (napr. na koreň/kmeň stromov), - hodiny, - fontánka na pitnú vodu/výpustný stojan na pitnú vodu <p>• výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehĺbovanie existujúcich obecných studní</p> <p>Oprávnené investície sú drenáže a odvodňovacie kanály. otvorené odtokové kanály, odvodňovacie priekopy, obecné studne.</p> <p><u>Je možné realizovať aj investície do:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - historických vodohospodárskych diel (tajchy, jarky, náпустné alebo výpustné objekty a pod.), - historických vodovodov, priehrad, - diaľkových rozvodov vody, - do miestnych potrubných rozvodov vody, - plavebných kanálov
Oprávnení prijímatelia	Oprávneným žiadateľom je: 1. Obce z územia príslušnej MAS
Intenzita pomoci	100 % zo zdrojov EÚ a SR
Oprávnené výdavky	<p>Výdavky pre žiadateľa / prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené - výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré začalo najneskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.</p> <p>Oprávnené výdavky projektu, ktoré žiadateľ musí spĺňať sú oprávnené výdavky v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené výdavky MAS. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj podmienky uvedené v bode 2.2 pre Podopatrenie .2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie uvedené</p>

	<p>v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a podmienky v kapitole 7., ods. 3 až ods. 5 vyššie uvedenej príručky.</p> <p>Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné):</p> <p>1. Výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce.</p> <p>2. Všeobecné náklady súvisiace s bodom 1 (v prípade investičných opatrení):</p> <p>a. výstavba, obstaranie (vrátane leasingu) alebo zlepšenie nehnuteľného majetku</p> <p>b. kúpa alebo kúpa na leasing nových strojov a zariadení, ako i strojov a zariadení do výšky ich trhovej hodnoty</p> <p>c. všeobecné náklady súvisiace s výdavkami uvedenými v bode a) a v bode b) ako sú poplatky architektom, inžinierom a konzultantom, poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti zostávajú oprávnenými aj v prípade, ak sa na základe ich výsledkov nebudú realizovať žiadne výdavky uvedené v bodoch a) a b) – max. do 15% z výšky projektu</p> <p>d. nehmotné investície ako obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru, získanie patentov, licencií, autorských práv a obchodných značiek</p>																								
<p>Výška príspevku (minimálna a maximálna)</p>	<p>Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR</p> <p>Maximálna výška príspevku: 100 000 EUR</p>																								
<p>Finančný plán</p>	<table border="1" data-bbox="512 1554 1246 1805"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>08 097,95</td> <td>56 073,46</td> <td>2 024,49</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>08 097,95</td> <td>56 073,46</td> <td>2 024,49</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	08 097,95	56 073,46	2 024,49	0	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	08 097,95	56 073,46	2 024,49	0	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	08 097,95	56 073,46	2 024,49	0	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	08 097,95	56 073,46	2 024,49	0	-																				
<p>Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií</p>	<p>Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií sú stanovené v schválených kritériách pre výber projektov stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou MAS Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka.</p>																								

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	7.2	Počet podporených obcí	ks	0	6
		Celkový objem investícií	v EUR	0	208 097,95
		Počet osôb vo vidieckych oblastiach, ktorí majú prospech z realizovaného projektu	ks	0	15 000

Tabuľka 29: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	M07 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
Priradenie kódu opatrenia	7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	3A, P4, 5C, 6A, 6B
Ciele opatrenia	Z analýzy územia je zrejmé, že v regióne je nedostatočná voľno-časová infraštruktúra, zlý stav a absencia viacúčelových športovísk a detských ihrísk. Cieľom tohto opatrenia je zlepšenie verejných služieb a rekonštrukcia a modernizácia prvkov základného občianskeho vybavenia.
Zdôvodnenie výberu	Z analýzy potrieb vyplývajú potreby realizácie aktivít, ktoré zahŕňa opatrenie 7.4.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené aktivity projektu (činnosti), ktoré žiadateľ musí spĺňať sú oprávnené aktivity projektu (činnosti) v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené aktivity/činnosti MAS. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj podmienky uvedené v bode 2.1 pre Podopatrenie 7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry uvedené v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné): - investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času

	<p>vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia/rozšírenie (prístavba,nadstavba, zväčšenie) športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov/ vonkajší exteriérový priestor pre kultúrne a spoločenské podujatia, ktoré musí byť spojené pevne so zemou (vrátane zastrešenia, osvetlenia, ozvučenia apod.) , investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov</p> <p>- investície zamerané na zriadenie nových, rozšírenie (prístavba, nadstavba, prestavba), rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia</p> <p>- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu</p> <p>- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcia, modernizácia/rozšírenie (prístavba,nadstavba, zväčšenie) nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.</p> <p>- investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb. Za miestne služby sa považujú len služby spojené so spolkovou činnosťou v rámci komunitných centier, služby spojené s kultúrou v rámci kultúrnych domov, služby spojené s poskytovaním samosprávnych činností v rámci obecných úradov, služby spojené s predškolskou výchovou v rámci materských škôlok a služieb spojených so športom v rámci obecných športových hál a telocviční</p> <p>- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti t.j. nákup prídavných zariadení na komunálnu techniku na čistenie, údržbu zelene a zimnú údržbu ciest/miestnych komunikácií a chodníkov (malé zariadenia) a investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov)</p> <p>–</p>
Oprávnení prijímateľa	Oprávneným žiadateľom je: 1. Obce z územia príslušnej MAS
Intenzita pomoci	100 % zo zdrojov EÚ a SR
Oprávnené výdavky	<p>Výdavky pre žiadateľa / prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené - výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré začalo najneskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.</p> <p>Oprávnené výdavky projektu, ktoré žiadateľ musí splňať sú oprávnené výdavky</p>

	<p>v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené výdavky MAS. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj podmienky uvedené v bode 2.2 pre Podopatrenie 7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry uvedené v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a podmienky v kapitole 7., ods. 3 až ods. 5 vyššie uvedenej príručky.</p> <p>Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. výdavky na hmotné a nehmotné investície v súlade s podporovanými činnosťami (vrátane začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry, následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce, náklady súvisiace s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie) 2. súvisiace všeobecné náklady s bodom 1 (v prípade investičných opatrení): <ol style="list-style-type: none"> a. výstavba, obstaranie (vrátane leasingu) alebo zlepšenie nehnuteľného majetku; b. kúpa alebo kúpa na leasing nových strojov a zariadení, ako i strojov a zariadení do výšky ich trhovej hodnoty; c. všeobecné náklady súvisiace s výdavkami uvedenými v bode a) a v bode b) ako sú poplatky architektom, inžinierom a konzultantom, poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti zostávajú oprávnenými aj v prípade, ak sa na základe ich výsledkov nebudú realizovať žiadne výdavky uvedené v bodoch a) a b) – max. do 15% z výšky projektu; d. nehmotné investície ako obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru, získanie patentov, licencií, autorských práv a obchodných značiek. <p>- Pod výdavkami na prípravné práce sa rozumejú výdavky na poplatky architektom, projektantom, inžinierom a konzultantom súvisiace s vypracovaním projektovej dokumentácie (max. 4%), výdavky za stavebný dozor (max. 1%) a výdavky na poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti (max. 8%).</p>						
<p>Výška príspevku (minimálna a maximálna)</p>	<p>Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR</p> <p>Maximálna výška príspevku: 100 000EUR</p>						
<p>Finančný plán</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="512 1960 651 2020">Región</td> <td data-bbox="651 1960 802 2020">Spolu</td> <td data-bbox="802 1960 954 2020">EÚ</td> <td data-bbox="954 1960 1090 2020">ŠR</td> <td data-bbox="1090 1960 1241 2020">VZ</td> <td data-bbox="1241 1960 1343 2020">iné</td> </tr> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné		

	MR	67 985,35	25 989,01	1 996,34	0	-
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	67 985,35	25 989,01	1 996,34	0	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií sú stanovené v schválených kritériách pre výber projektov stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou MAS Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka..					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	7.4	Počet podporených obcí	ks	0	5	
		Celkový objem investícií	EUR	0	167 985,35	
		Počet osôb vo vidieckych oblastiach, ktorí majú prospech z realizovaného projektu	ks	0	7 000	

Tabuľka30: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	M07 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
Priradenie opatrenia kódu	7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6A, 6B
Ciele opatrenia	Opatrenie reaguje na potreby daného územia, a to podpora turisticky zaujímavých miest, zachovanie historických prvkov regiónu a podporu zvyšovania návštevnosti obcí a ich okolia. Investovaním do rekreačnej infraštruktúry sa má zabezpečiť zníženie odlivu obyvateľstva a zároveň zvýšenie počtu návštevníkov v území. Dané opatrenie prispeje k skrášleniu vzhľadu obcí a tým sa aj skvalitní voľný čas obyvateľov strávený v prírode.
Zdôvodnenie výberu	Podopatrenie 7.5. - Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na

	verejné využitie prispieva k fokusovej oblasti 6B prostredníctvom investícií zlepšujúcich kvalitu života (infraštruktúra, miestne služby), ktoré budú mať vplyv na miestny ekonomický rozvoj v podobe vytvorenia podmienok pre podnikateľov a zároveň zlepšené podmienky pre život obyvateľov a zabránenie odlivu obyvateľov z vidieka.
Rozsah a oprávnené činnosti	<ul style="list-style-type: none"> investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.; investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.; budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.
Oprávnení prijímatelia	1. Obce z územia príslušnej MAS
Intenzita pomoci	100 % zo zdrojov EÚ a SR
Oprávnené výdavky	<p>Výdavky pre žiadateľa / prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené - výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré začalo najneskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.</p> <p>Oprávnené výdavky projektu, ktoré žiadateľ musí spĺňať sú oprávnené výdavky v zmysle stratégie CLLD uvedené vo výzve na predkladanie ŽoNFP ako oprávnené výdavky MAS. Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj podmienky uvedené v bode 2.2 pre Podopatrenie 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie uvedené v Prílohe 6B k Príručke pre prijímateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022 pre opatrenie 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a podmienky v kapitole 7., ods. 3 až ods. 5 vyššie uvedenej príručky.</p> <p>Žiadateľ musí zároveň spĺňať aj nasledovné podmienky (ak relevantné):</p> <p>1. Výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s</p>

	<p>podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce.</p> <p>2. Všeobecné náklady súvisiace s bodom 1 (v prípade investičných opatrení):</p> <ol style="list-style-type: none"> výstavba, obstaranie (vrátane leasingu) alebo zlepšenie nehnuteľného majetku kúpa alebo kúpa na leasing nových strojov a zariadení, ako i strojov a zariadení do výšky ich trhovej hodnoty všeobecné náklady súvisiace s výdavkami uvedenými v bode a) a v bode b) ako sú poplatky architektom, inžinierom a konzultantom, poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti zostávajú oprávnenými aj v prípade, ak sa na základe ich výsledkov nebudú realizovať žiadne výdavky uvedené v bodoch a) a b) – max. do 15% z výšky projektu nehmotné investície ako obstaranie alebo vývoj počítačového softvéru, získanie patentov, licencií, autorských práv a obchodných značiek 																								
<p>Výška príspevku (minimálna a maximálna)</p>	<p>Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR</p> <p>Maximálna výška príspevku: 37 281,61 EUR</p>																								
<p>Finančný plán</p>	<table border="1" data-bbox="488 1240 1230 1496"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>37 281,61</td> <td>27 961,21</td> <td>9 320,40</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>37 281,61</td> <td>27 961,21</td> <td>9 320,40</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	37 281,61	27 961,21	9 320,40	0	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	37 281,61	27 961,21	9 320,40	0	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	37 281,61	27 961,21	9 320,40	0	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	37 281,61	27 961,21	9 320,40	0	-																				
<p>Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií</p>	<p>Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií sú stanovené v schválených kritériách pre výber projektov stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou MAS Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka..</p>																								
<p>Merateľné ukazovatele projektu</p>	<table border="1" data-bbox="469 1771 1264 2024"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatková hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>7.5</td> <td>Počet podporených obcí</td> <td>ks</td> <td>0</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Celkový objem</td> <td>v EUR</td> <td>0</td> <td>37 281,61</td> </tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota	7.5	Počet podporených obcí	ks	0	2		Celkový objem	v EUR	0	37 281,61									
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota																					
7.5	Počet podporených obcí	ks	0	2																					
	Celkový objem	v EUR	0	37 281,61																					

		investícií				
		Počet osôb vo vidieckych oblastiach, ktorí majú prospech z realizovaného projektu	ks	0	5 000	

Tabuľka 31: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER
Priradenie kódu opatrenia	Príprava a vykonávanie projektov spolupráce MAS 19.3. – Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach
Ciele opatrenia	<p>Projekty sú zamerané hlavne na hľadanie spoločného potenciálu území a regiónov, budovanie spoločných tradícií, zvyšovanie turistického potenciálu, takisto výmenu skúseností medzi danými územiami. Projekty budú vychádzať z lokálnych potrieb spolupracujúcich regiónov. Cieľom je aj podporiť informačné a a propagačné aktivity zúčastnených MAS.</p> <p>Spolupráca medzi partnerstvami CLLD na vnútroštátnej a aj na nadnárodnej úrovni je podstatným prostriedkom na výmenu a prenos osvedčených postupov a na pomoc rozšírenia úspešných projektových nápadov</p> <p>V rámci podopatrenia projektov spolupráce, pôjde o 2 typy spolupráce:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Národná</u> – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS a/alebo s verejno-súkromnými partnerstvami, ktoré pracujú na princípoch LEADER/CLLD na území SR; 2. <u>Nadnárodná</u> – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS v EÚ a/alebo s verejno-súkromným partnerstvom, ktoré pracujú na princípoch LEADER/CLLD, na území EÚ alebo tretích krajín.
Oprávnení prijímateľa	Miestne akčné skupiny vybrané a schválené riadiacim orgánom na implementáciu stratégie miestneho rozvoja.

Intenzita pomoci ¹⁸	100 % zo zdrojov EÚ a ŠR														
Oprávnené výdavky ¹⁹	<p>Oprávnené sú výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkov v podkapitole 8.1.3</p> <p>Oprávnené budú náklady v súlade s čl. 44/1 nariadenia č. 1305/2013 na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predbežnú technickú podporu národného alebo nadnárodného projektu spolupráce <ul style="list-style-type: none"> ○ náklady oprávnené v rámci predbežnej technickej podpory môžu byť: <ul style="list-style-type: none"> ▪ náklady v súvislosti s výmenou skúseností (napr. organizovanie stretnutí potenciálnych partnerov, cestovné, ubytovanie, poplatky na tlmočníkov a pod.); ▪ náklady na vývoj projektu (napr. štúdie uskutočniteľnosti projektu, konzultácie špecifických problémov, náklady na preklady, ďalšie náklady na zamestnancov a pod.); • realizáciu národného alebo nadnárodného projektu spolupráce <ul style="list-style-type: none"> ○ náklady súvisiace s realizovaním konkrétnej aktivity s jasne identifikovanými výstupmi, ktoré budú mať dopad na príslušné územia; ○ náklady súvisiace s budovaním kapacít, a výmenou skúseností v oblasti miestneho rozvoja – napr. spoločné publikácie, semináre, twinningové opatrenia (výmenné pobyty manažérov, zamestnancov a pod.) vedúce k prijatiu spoločnej metodológie a pracovných postupov alebo k vypracovaniu spoločných alebo koordinovaných rozvojových dokumentov; ○ spoločné náklady partnerov spolupráce – náklady, ktoré zdieľajú viacerí partneri projektu spolupráce (napr. náklady na vytvorenie webového sídla, spoločných brožúr a pod.). 														
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<p>Minimálna výška príspevku: 5 000 EUR</p> <p>Maximálna výška príspevku: 70 000 EUR</p>														
Finančný plán	Výška príspevku bude stanovená RO pre PRV 2014 – 2010.														
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ²⁰	Budú stanovené RO pre PRV 2014 – 2010.														
Povinné prílohy stanovené MAS	Žiadne														
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatková hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>19.3</td> <td>Počet podporených projektov spolupráce</td> <td>počet</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>					Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota	19.3	Počet podporených projektov spolupráce	počet	0	1
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota											
19.3	Počet podporených projektov spolupráce	počet	0	1											

¹⁸ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

¹⁹ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

²⁰ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

	19.3	Počet spolupracujúcich MAS	počet	0	1	
Indikatívny harmonogram výziev	Minimálne 1x ročne.					

ČASŤ B.) Akčný plán pre Chod MAS a animácie

Tabuľka 32: Animácie (základná alokácia pre MAS z menej rozvinutého regiónu)

Názov opatrenia	M19 - Chod miestnej akčnej skupiny a animácia
Priradenie kódu opatrenia	19.4. – Podpora na prevádzkové náklady a oživenie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach
Ciele opatrenia	<p>Cieľom tohto podopatrenia je podpora sociálneho zabezpečenia a hospodárskeho rozvoja, ako aj znižovanie chudoby vo vidieckych oblastiach, ktoré sa budú vzťahovať na sekundárne aj na iné oblasti v rámci PRV.</p> <p>Náklady v súvislosti s oživovaním stratégie miestneho rozvoja, t.j. propagácia stratégie a informovanosť o dotknutom území.</p>
Zdôvodnenie výberu	Prostredníctvom tejto aktivity sa zabezpečí financovanie nákladov verejno-súkromného partnerstva určené na animácie, propagáciu územia MAS a uskutočňovanie informačných aktivít pre dotknutú verejnosť. Budú sa podporovať výmenné pobyty pre členov MAS zamerané na odovzdávanie si skúseností, propagáciu nášho regiónu a vzdelávanie budúcich prijímateľov z opatrení v rámci CLLD.
Rozsah a oprávnené činnosti	<p>1. financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové vrátane nákladov na prenájom kancelárskych priestorov, osobné náklady, poistenie), - vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD. - náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov

	<p>MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS,</p> <ul style="list-style-type: none"> - finančné náklady (napr. bankové poplatky), - náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD (na úrovni MAS), <p>2. financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; - výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác, - vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov. 																								
Oprávnení prijímatelia	Miestne akčné skupiny vybrané a schválené riadiacim orgánom na implementáciu stratégie miestneho rozvoja.																								
Intenzita pomoci ²¹	100 % zo zdrojov EÚ a ŠR																								
Oprávnené výdavky ²²	<p>Financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; b. výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác; c. vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov. <p>Náklady súvisiace s oživovaním stratégie (animácie) musia tvoriť min. 15 % a max 25 % z celkových výdavkov v rámci operácie Chod miestnej akčnej skupiny a animácia.</p>																								
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>19 842,00</td> <td>14 881,50</td> <td>4 960,50</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>19 842,00</td> <td>14 881,50</td> <td>4 960,50</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	19 842,00	14 881,50	4 960,50	0	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	19 842,00	14 881,50	4 960,50	0	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	19 842,00	14 881,50	4 960,50	0	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	19 842,00	14 881,50	4 960,50	0	-																				

²¹ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

²² v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	19.4	Podporené aktivity	ks	0	1

Pozn.: Pre PRV ako aj pre IROP platí, že maximálna veľkosť oprávnených výdavkov-výška NFP na 1 projekt (okrem aktivít zameraných na chod MAS a animácie) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Tabuľka 33: Chod MAS 1 a Chod MAS 2 (základná alokácia z menej rozvinutého regiónu)

Názov opatrenia	Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégie CLLD
Priradenie kódu opatrenia	-
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele opatrenia	Prostredníctvom tohto opatrenia sa zabezpečí financovanie prevádzkových nákladov MAS, ktoré sú bezprostredne potrebné k fungovaniu kancelárie a sú spojené s riadením uskutočňovania stratégie CLLD počas celého programovacieho obdobia.
Zdôvodnenie výberu	Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou prispieva k tematickému cieľu č. 9 Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii. Podpora je orientovaná na trh práce v miestnom kontexte, sústreďuje sa na rozvoj a rast udržateľných pracovných miest bez ohľadu na sektor alebo odvetvie vrátane oblasti zelených technológií.
Rozsah a oprávnené činnosti	- financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégie CLLD: A.) personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové, osobné, poistenie), B.) vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD. C.) náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS, D.) finančné náklady (napr. bankové poplatky), E.) náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégie CLLD (na úrovni MAS),

Oprávenní prijímateľa	Miestne akčné skupiny vybrané a schválené riadiacim orgánom na implementáciu stratégie miestneho rozvoja.																													
Intenzita pomoci ²³	95 % zo zdrojov EÚ 5 % vlastné zdroje/spolufinancovanie prijímateľom																													
Oprávenné výdavky ²⁴	<ul style="list-style-type: none"> ▪ personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové, osobné, poistenie) ▪ vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD ▪ náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS ▪ finančné náklady (napr. bankové poplatky) ▪ náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD (na úrovni MAS) 																													
Finančný plán	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>109 627,73</td> <td>104 146,34</td> <td>0</td> <td>5 481,39</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>109 627,73</td> <td>104 146,34</td> <td>0</td> <td>5 481,39</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>						Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	109 627,73	104 146,34	0	5 481,39	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	109 627,73	104 146,34	0	5 481,39	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																									
MR	109 627,73	104 146,34	0	5 481,39	-																									
VR	-	-	-	-	-																									
Spolu	109 627,73	104 146,34	0	5 481,39	-																									
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																									
		Podporené aktivity	ks	0	1																									

Tabuľka 34: Chod MAS a animácie (dodatočná alokácia na základe splnenia míľníka A), max. 20% z pridelenej dodatočnej alokácie na základe splnenia míľníka A

Názov opatrenia	M19 - Chod miestnej akčnej skupiny a animácia
Priradenie kódu opatrenia	19.4. – Podpora na prevádzkové náklady a oživenie
Priradenie k fokusovej	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach

²³ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

²⁴ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

oblasti PRV	
Ciele opatrenia	<p>Cieľom tohto podopatrenia je podpora sociálneho zabezpečenia a hospodárskeho rozvoja, ako aj znižovanie chudoby vo vidieckych oblastiach, ktoré sa budú vzťahovať na sekundárne aj na iné oblasti v rámci PRV.</p> <p>Náklady v súvislosti s oživovaním stratégie miestneho rozvoja, t.j. propagácia stratégie a informovanosť o dotknutom území.</p>
Zdôvodnenie výberu	<p>Prostredníctvom tejto aktivity sa zabezpečí financovanie nákladov verejno-súkromného partnerstva určené na animácie, propagáciu územia MAS a uskutočňovanie informačných aktivít pre dotknutú verejnosť. Budú sa podporovať výmenné pobyty pre členov MAS zamerané na odovzdávanie si skúseností, propagáciu nášho regiónu a vzdelávanie budúcich prijímateľov z opatrení v rámci CLLD.</p>
Rozsah a oprávnené činnosti	<p>1. financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové vrátane nákladov na prenájom kancelárskych priestorov, osobné náklady, poistenie), - vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD. - náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS, - finančné náklady (napr. bankové poplatky), - náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD (na úrovni MAS), <p>2. financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; - výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác, - vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov.
Oprávnení prijímateľa	<p>Miestne akčné skupiny vybrané a schválené riadiacim orgánom na implementáciu</p>

	stratégie miestneho rozvoja.																												
Intenzita pomoci ²⁵	100 % zo zdrojov EÚ a ŠR																												
Oprávnené výdavky ²⁶	<p>Financovanie prevádzkových nákladov MAS:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové, osobné, poistenie) b. vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD c. náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS d. finančné náklady (napr. bankové poplatky) e. náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD (na úrovni MAS) <p>Financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; b. výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác; c. vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov. <p>Náklady súvisiace s oživovaním stratégie (animácie) musia tvoriť min. 15 % a max 25 % z celkových výdavkov v rámci operácie Chod miestnej akčnej skupiny a animácia.</p>																												
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>10 436,24</td> <td>7 827,18</td> <td>2 609,06</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>10 436,24</td> <td>7 827,18</td> <td>2 609,06</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>					Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	10 436,24	7 827,18	2 609,06	0	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	10 436,24	7 827,18	2 609,06	0	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																								
MR	10 436,24	7 827,18	2 609,06	0	-																								
VR	-	-	-	-	-																								
Spolu	10 436,24	7 827,18	2 609,06	0	-																								
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																								
	19.4	Podporené aktivity	ks	0	1																								

²⁵ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

²⁶ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 35: Chod MAS a animácie (dodatočná alokácia na základe predĺženia obdobia PRV v zmysle nariadenia o prechodných pravidlách), max. 20% z pridelenej dodatočnej alokácie na základe predĺženia obdobia PRV v zmysle nariadenia o prechodných pravidlách

Názov opatrenia	M19 - Chod miestnej akčnej skupiny a animácia
Priradenie opatrenia	19.4. – Podpora na prevádzkové náklady a oživenie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach
Ciele opatrenia	Cieľom tohto podopatrenia je podpora sociálneho zabezpečenia a hospodárskeho rozvoja, ako aj znižovanie chudoby vo vidieckych oblastiach, ktoré sa budú vzťahovať na sekundárne aj na iné oblasti v rámci PRV. Náklady v súvislosti s oživovaním stratégie miestneho rozvoja, t.j. propagácia stratégie a informovanosť o dotknutom území.
Zdôvodnenie výberu	Prostredníctvom tejto aktivity sa zabezpečí financovanie nákladov verejno-súkromného partnerstva určené na animácie, propagáciu územia MAS a uskutočňovanie informačných aktivít pre dotknutú verejnosť. Budú sa podporovať výmenné pobyty pre členov MAS zamerané na odovzdávanie si skúseností, propagáciu nášho regiónu a vzdelávanie budúcich prijímateľov z opatrení v rámci CLLD.
Rozsah a oprávnené činnosti	<p>1. financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové vrátane nákladov na prenájom kancelárskych priestorov, osobné náklady, poistenie), - vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD. - náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS, - finančné náklady (napr. bankové poplatky), - náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD (na úrovni MAS), <p>2. financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie</p>

	<p>CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; - výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác, - vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov. 																								
Oprávnení prijímatelia	Miestne akčné skupiny vybrané a schválené riadiacim orgánom na implementáciu stratégie miestneho rozvoja.																								
Intenzita pomoci ²⁷	100 % zo zdrojov EÚ a ŠR																								
Oprávnené výdavky ²⁸	<p>Financovanie prevádzkových nákladov MAS:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové, osobné, poistenie) b. vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD c. náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS d. finančné náklady (napr. bankové poplatky) e. náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD (na úrovni MAS) <p>Financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; b. výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác; c. vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov. <p>Náklady súvisiace s oživovaním stratégie (animácie) musia tvoriť min. 15 % a max 25 % z celkových výdavkov v rámci operácie Chod miestnej akčnej skupiny a animácia.</p>																								
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Región</th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MR</td> <td>31 631,97</td> <td>23 723,97</td> <td>7 908,00</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>VR</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>31 631,97</td> <td>23 723,97</td> <td>7 908,00</td> <td>0</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	MR	31 631,97	23 723,97	7 908,00	0	-	VR	-	-	-	-	-	Spolu	31 631,97	23 723,97	7 908,00	0	-
Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
MR	31 631,97	23 723,97	7 908,00	0	-																				
VR	-	-	-	-	-																				
Spolu	31 631,97	23 723,97	7 908,00	0	-																				

²⁷ Intenzita pomoci je percentuálny pomer medzi financovaním zo strany žiadateľa a príspevkom v fondov a rozpočtu.

²⁸ v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	19.4	Podporené aktivity	ks	0	1

5.3 Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD

5.3.1 Opis monitorovania a hodnotenia stratégie CLLD

Pre potreby monitorovania a hodnotenia bol zostavený „Monitorovací a hodnotiaci rámec“, ktorý umožní už na začiatku zvážiť realnosť strategického cieľa, špecifických cieľov a rozvojových opatrení na území MAS - OZ Združenie obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka. Hodnotiaci a monitorovací rámec bude slúžiť ako nástroj priebežného hodnotenia implementácie CLLD MAS pre najvyšší orgán, výkonný orgán, monitorovací výbor a kontrolný orgán. Ukazovatele, ktoré obsahuje hodnotiaci a monitorovací rámec, sa budú sledovať nasledovne:

- **Povinné monitorovacie ukazovatele pre MAS** – budú sledované ročne do konca roku 2020, resp. do konca roku 2023.
- **Povinné ukazovatele za opatrenia Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020 a IRO 2014 – 2020** – budú sledované ročne do konca roku 2020, resp. do konca roku 2023.
- **Dodatočné monitorovacie ukazovatele** – budú sledované ročne do konca roku 2020, resp. do konca roku 2023 alebo len na konci roku 2020.

Dodatočné monitorovacie ukazovatele na úrovni strategického cieľa, špecifických cieľov a rozvojových opatrení (viď nižšie v tabuľkách) budú slúžiť pre monitorovanie priebehu a výsledku realizácie projektov v rámci implementácie stratégie a činnosti MAS vzhľadom k stanoveným cieľom. Sledovanie plnenia ukazovateľov bude zabezpečovať manažér MAS spolu s výkonným orgánom, monitorovacím výborom, pričom dosiahnuté hodnoty týchto ukazovateľov budú prezentované na začiatku každého roka pre všetky orgány občianskeho združenia. MAS bude ročne vypracovávať aj „Správu o činnosti MAS“. Posledná Správa o činnosti MAS bude predložená za rok 2020 (najneskôr do 31.3.2021).

Súčasťou Správy o činnosti MAS bude aj vyhodnotenie stanovených indikátorov uvedených v stratégii MAS.

Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom združenia a tvoria všetci členovia združenia, pričom na hlasovaní na zasadnutí najvyššieho orgánu má každý člen jeden hlas. V prípade rovnosti hlasov sa vykoná nové hlasovanie. Valné zhromaždenie vedie predseda združenia.

Monitorovací výbor je kontrolným orgánom Výkonného výboru a vykonáva svoju činnosť v prípade implementácie Stratégie CLLD.

Monitorovací výbor vykonáva najmä:

- Hodnotenie a kontrolu realizácie projektov v rámci stratégie združenia,
- Pripravuje a vypracováva správy o implementácii stratégie,
- pripravuje správy o monitoringu za ročné obdobie,
- monitoring priebehu vecného a finančného plnenia projektov za ročné obdobie a vyhodnotenie jednotlivých výziev.

Výsledky implementácie Stratégie CLLD budú každoročne vyhodnocované na zasadnutí valného zhromaždenia a následne zverejňované prostredníctvom poskytnutia informácií a na webovej stránke OZ. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu sa podpisom zmluvy zaväzuje, že umožní výkon kontroly auditu zo strany oprávnených kontrolných zamestnancov v zmysle príslušných predpisov Európskeho Spoločenstva a predpisov SR a bude ako kontrolovaný subjekt pre výkone kontroly a auditu riadne plniť povinnosti, ktoré mu vyplývajú z uvedených predpisov. Predkladateľ projektu je povinný vytvoriť oprávneným kontrolným orgánom vykonávajúcim kontrolu a audit primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a poskytnúť im bezodkladne potrebnú súčinnosť.

Oprávnení zamestnanci orgánov kontroly a auditu sú:

- Poverení zamestnanci PPA, Ministerstva pôdohospodárstva SR, Ministerstva financií SR, Najvyššieho kontrolného úradu SR, príslušnej správy finančnej kontroly
- Zamestnanci poverení kontrolným orgánom na kontrolu čerpania finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu
- Riadne splnomocnení zástupcovia Komisie a Audítorského dvora
- Osoby prizvané kontrolnými úradmi

Predmetom výkonu kontroly na mieste je najmä:

- Overenie skutočného dodania tovaru, vykonanie prác alebo poskytnutie služieb
- Overenie, či MAS, resp. konečný prijímateľ projektu predkladá prostredníctvom monitorovacích správ správne informácie ohľadom fyzického pokroku realizácie projektu
- Overenie, či sú v účtovnom systéme MAS, resp. konečného prijímateľa projektu zaúčtované všetky skutočnosti, ktoré sa týkajú projektu žiadateľa
- Overenie prípadných príjmov z realizácie projektu
- Overenie dodržania pravidiel publicity

Postupy sebahodnotenia jednotlivých orgánov MAS a činnosti MAS

Jednotlivé orgány MAS - OZ Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka budú pravidelne vyhodnocovať inštitucionálne zabezpečenie implementácie stratégie, a to konkrétne:

- Funkčnosť existujúcej organizačnej štruktúry MAS
- Funkčnosť manažmentu MAS
- Flexibilitu, účinnosť a oprávnenosť rozhodovacích postupov o stratégii a projektoch
- Schopnosť MAS zabezpečiť implementáciu stratégie a projektov
- Schopnosť MAS zabezpečiť monitoring a hodnotenie projektov

Ďalej pre výkonný orgán, výberovú komisiu MAS a monitorovací výbor budú dôležité aj nasledovné otázky sebahodnotenia:

Orgán	Otázky sebahodnotenia	Odpoveď (áno / nie)
Výkonný orgán	Predsedníctvo sa schádzalo minimálne dvakrát ročne	
	Predsedníctvo bolo stále uznášaniaschopné	
	Boli dodržané všetky termíny týkajúce sa činnosti orgánu	
	Boli pripravené všetky materiály na rokovania najvyššieho orgánu	
	Boli pripravené všetky dokumenty týkajúce sa činnosti	

	MAS (napr. štatúty, pracovný a organizačný poriadok, atď.)	
	Spolupráca s ostatnými orgánmi MAS vrátane najvyššieho orgánu funguje plynule	
Výberová komisia	Komisia zasadala pravidelne, a to na základe projektových výziev	
	Komisia bola stále uznášaniaschopná	
	Zástupcovia RO, PPA a NSRV nemali výhrady proti činnosti komisie	
	Komisia spolupracuje s manažérom MAS a výkonným orgánom plynule	
	Boli dodržané všetky termíny týkajúce sa činnosti komisie	
	Boli pripravené všetky materiály týkajúce sa činnosti komisie	
Monitorovací výbor	Monitorovací výbor zasadal pravidelne podľa potreby, avšak minimálne raz ročne	
	Monitorovací výbor bol stále uznášaniaschopný	
	Zástupcovia RO, PPA a NSRV nemali výhrady proti činnosti výboru	
	Monitorovací výbor spolupracuje s manažérom MAS, výkonným orgánom plynule	
	Boli dodržané všetky termíny týkajúce sa činnosti výboru	
	Boli pripravené všetky materiály týkajúce sa činnosti výboru	

Všetky uvedené otázky budú na začiatku každého roka prerokované. Kontrolu sebahodnotenia uvedených orgánov vykoná kontrolný orgán MAS. V prípade odpovedi „nie“ príslušný orgán prerokuje danú oblasť a na základe toho vykoná potrebné opatrenia na odstránenie problému.

Predmetom sebahodnotenia činnosti MAS je:

- priebeh implementácie stratégie,
- fungovanie kancelárie MAS.

Základom sebahodnotenia implementácie stratégie je pravidelné (minimálne raz za rok) číselné vyhodnocovanie vyššie uvedených ukazovateľov monitorovania a hodnotenia (výstup - úroveň opatrení a výsledok - úroveň špecifického cieľa) za súčasného sledovania

celkového vývoja územia v kontexte. Ukazovatele dopadu (úroveň strategického cieľa) sa vyhodnocujú na konci programového obdobia (rok 2020) a implementácie stratégie (rok 2022). V súčinnosti s PPA ďalej MAS vyhodnocuje indikátory povinne stanovené v PRV SR. Správy o monitorovaní pripravuje kancelária MAS, ktorá má k dispozícii údaje v podobe kvantifikovaných ukazovateľov (ich aktuálne hodnoty k dátumu monitorovania) na základe pravidelných zberov údajov z monitorovacích správ projektov od jednotlivých konečných prijímateľov. Správy o monitorovaní sú ďalej podkladom pre zostavenie „Správy o činnosti MAS“ a tie slúžia následne ako vstup pre nezávislé hodnotenie implementácie CLLD i ako podklad pre RO pre hodnotenie implementácie všetkých vybraných opatrení v rámci CLLD MAS vrátane posúdenia ako tieto prispievajú k realizácii cieľov PRV SR.

Výkonný orgán na každom svojom zasadnutí prerokuje správy o monitorovaní a vydá k nim stanovisko. Správa spolu so stanoviskom je postúpená Monitorovaciemu výboru MAS, ktorý zasadá minimálne raz ročne a ktorý správu prerokuje a schváli/neschváli, pričom hodnotí, či implementácia stratégie postupuje v súlade s jej cieľmi. V prípade, že zistí nezrovnalosti alebo odklon od cieľa, neplánované objektívne dôvody pre nevyužívanie alokovaných zdrojov v jednotlivých opatreniach, alebo vysoké požiadavky v rámci iných opatrení, vykoná návrh na zmeny v implementácii stratégie, tak, aby sa sledovali navrhované strategické a špecifické ciele. Návrhy na zmenu v implementácii stratégie zabezpečí kancelária MAS a schvaľuje najvyšší orgán MAS. Pre samohodnotenie inštitucionálneho zabezpečenia činnosti MAS si Výkonný orgán zostaví tabuľky sebahodnotenia, ktoré zohľadnia vyššie uvedené kritériá a bodovací systém v prvom roku prevádzky MAS, konkrétne do 12 mesiacov od uskutočnenia prvej výzvy.

5.3.2. Monitorovacie ukazovatele

V období rokov 2014 – 2020 bude preukazovanie naplňania cieľov vo forme jasne merateľných ukazovateľov pre výstupy, zobrazené v tabuľkách nižšie uvedených.

Naplňanie cieľov stratégie CLLD MAS – OZ Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sa bude preukazovať prostredníctvom nasledujúcich ukazovateľov pre výstupy:

Tabuľka 36: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR

Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2025
Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb	12 712
Počet obyvateľov podporenej MAS	12 712
Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	3

Tabuľka 37: Celkové verejné výdavky – PRV SR

Názov ukazovateľa výstupu	Cieľová hodnota v roku 2025
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD (len časť z PRV)	541 312,07
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení - (len časť z PRV)	61 910,21

Tabuľka 38: Povinné ukazovatele na úrovni IROP

Názov ukazovateľa výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet podporených podnikov	podnik	4
Zamestnanosť v podporených podnikoch	počet	3
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podnik	2
Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	3
Zamestnanosť v nových službách	počet	0

Tabuľka 39: Vlastné ukazovatele

Úroveň	Ukazovateľ (názov a merná jednotka)	Typ ukazovateľa	Cieľová hodnota ukazovateľa do r. 2025
Opatrenie: Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev (5.1.1)	Nárast zamestnanosti	Výstup	2
	Počet podporených podnikov	Výstup	2

Úroveň	Ukazovateľ (názov a merná jednotka)	Typ ukazovateľa	Cieľová hodnota ukazovateľa do r. 2025
Opatrenie: Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach <ul style="list-style-type: none"> ▪ dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel ▪ infraštruktúra vzdelávania ▪ sociálne služby a komunitné služby (5.1.2)	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	Výstup	1
	Počet novovytvorených pracovných miest	Výstup	1
Opatrenie: Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociálne služby a komunitné služby ▪ dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel ▪ infraštruktúra vzdelávania (5.1.2)	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	Výstup	2
	Počet novovytvorených pracovných miest	Výstup	1
Opatrenie: Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov (4.1.)	Počet podporených projektov	Výstup	2
	Celkový objem investícií v EUR	Výstup	116 292,32
	Počet vytvorených pracovných miest	Výstup	2
Opatrenie: Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností (6.4.)	Počet podporených projektov	Výstup	2
	Celkový objem investícií v EUR	Výstup	139 602,00
	Počet vytvorených pracovných miest	Výstup	1
Opatrenie: Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (7.2.)	Počet podporených obcí	Výstup	6
	Celkový objem investícií v EUR	Výstup	208 097,95
	Počet osôb vo vidieckych oblastiach, ktorí majú prospech z realizovaného	Výstup	15 000

Úroveň	Ukazovateľ (názov a merná jednotka)	Typ ukazovateľa	Cieľová hodnota ukazovateľa do r. 2025
	projektu		
Opatrenie: Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (7.4.)	Počet podporených obcí	Výstup	5
	Celkový objem investícií v EUR	Výstup	167 985,35
	Počet osôb vo vidieckych oblastiach, ktorí majú prospech z realizovaného projektu	Výstup	7 000
Opatrenie: Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie (7.5.)	Počet podporených obcí	Výstup	2
	Celkový objem investícií v EUR	Výstup	37 281,61
	Počet osôb vo vidieckych oblastiach, ktorí majú prospech z realizovaného projektu	Výstup	5 000
Opatrenie: Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením a uskutočňovaním stratégií CLLD (5.1.1)	Počet podporených aktivít	Výstup	1
Opatrenie: Podpora na prevádzkové náklady a oživenie (19.4.)	Počet podporených aktivít	Výstup	1

6. Finančný rámec

6.1 Financovanie stratégie CLLD

Tabuľka 40: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP

	SPOLU (EUR)
Základná alokácia	
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (základná alokácia podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	744 117,99

Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	620 129,65	
Chod MAS a animácie	123 988,34	
Dodatočná alokácia na základe splnenia míľníka A		
Celkové zdroje z PRV (EPFRV), z toho:	62 617,44	
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	52 181,20	
Chod MAS a animácie	10 436,24	
Dodatočná alokácia na základe predĺženia obdobia PRV v zmysle nariadenia o prechodných pravidlách		
Celkové zdroje z PRV (EPFRV), z toho:	189 791,84	
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	158 159,87	
Chod MAS a animácie	31 631,97	
Chod MAS a animácie	Chod MAS	Animácie
Suma v rámci IROP v zmysle vydaného Rozhodnutia na Chod MAS1 a Chod MAS2	104 146,34	
Suma v rámci PRV v zmysle vydaného Rozhodnutia na podopatrenie 19.4 základná alokácia		19 842,00
Suma v rámci dodatočnej alokácie na základe splnenia míľníka A	8 870,80	1 565,44
Suma v rámci dodatočnej alokácie na základe predĺženia obdobia PRV v zmysle nariadenia o prechodných pravidlách	26 887,17	4 744,80

6.2 Finančný plán pre opatrenia

Finančný plán odzrkadľuje potrebu získania dotácie pre realizáciu stanovených aktivít stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou. Aj napriek bohatému potenciálu územia je tu zaznamenané zaostávanie za vyspelejšími regiónmi. Preto je potrebné využiť financovanie aktivít stratégie zo zdrojov EÚ.

Tabuľka 41: Zameranie stratégie podľa sektorov

Názov opatrenia stratégie CLLD	Rozpočet opatrenie	na	Oprávnený prijímateľ verejný sektor (označiť „X“)	Oprávnený prijímateľ neverejný sektor (označiť „X“)
Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	95 608,65 €			x
Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach <ul style="list-style-type: none"> ▪ dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel ▪ infraštruktúra vzdelávania ▪ sociálne služby a komunitné služby 	50 487,00 €			x
Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociálne služby a komunitné služby ▪ dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel ▪ infraštruktúra vzdelávania 	83 728,00 €		x	
Rekonštrukcia vodovodných sietí, objektov a zariadení verejného vodovodu v aglomeráciách do 2 000 EO	32 763,00 €		x	
Rekonštrukcia stokovej siete, objektov a zariadení verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO	26 572,00 €		x	
M04 – Investície do hmotného majetku	58 146,16			x
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	69 801,00 €			x
M07 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	413 364,91 €		x	
Celkový rozpočet podľa sektorov	-----		556 427,91 €	274 042,81 €
Percentuálny pomer zamerania stratégie	-----		67 %	33%

7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť

7.1 Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia

Podporou rozvoja podnikania sa posilní stabilita pracovných miest, a tým aj ekonomika vidieka. Činnosti MAS budú smerovať k rozvoju diverzifikácie nepoľnohospodárskych činností a rozvoj podnikania mikro a malých podnikov vo vidieckych oblastiach. Budeme vytvárať podmienky pre ekonomický rozvoj vidieckych oblastí, čo bude smerovať k znižovaniu nezamestnanosti v regióne. Celkovo je plánované vytvorenie 6- tich nových pracovných miest.

Ekonomický rozvoj je nástrojom pre expandovanie ekonomických príležitostí za účelom zvýšenia zamestnanosti, zvýšenia životnej úrovne obyvateľov, produkcie výrobkov a služieb, zvýšenia príjmov obyvateľov, produktívnych a diverzifikovaných podnikov, perspektívy rovnomerného ekonomického rozvoja do budúcnosti atď. Na druhej strane komunitný rozvoj môžeme chápať ako proces zlepšovania komunity, ktorá sa prostredníctvom aktivít stáva lepším miestom pre život a prácu. Medzi komunitný rozvoj môžeme zaradiť aktivity, ktoré primárne zlepšujú bývanie, sociálnu oblasť, vzdelávania a podobne.

Ekonomický rozvoj patrí k dôležitým cieľom územia a zahŕňa v sebe viacero oblastí. Oblasť nadväzuje najmä na tradičné formy poľnohospodárstva a vhodné podmienky na rozvoj poľnohospodárstva a agroturistiky. Zároveň podporiť konkurencieschopnosť územia súvisí aj s rozvojom ďalších odvetví malého a stredného podnikania s využitím miestnych zdrojov a ľudových remesiel. Cieľom je vytvoriť také podmienky, ktoré zabezpečia rozvoj malých a stredných podnikov a vytvoria pracovné príležitosti. K zlepšovaniu ekonomického rozvoja vo veľkej miere prispieva aj zlepšovanie vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva nakoľko vyššie vzdelanie zlepšuje uplatnenie na trhu práce a zároveň prispieva k procesu tvorby nových pracovných miest. Stratégia CLLD reaguje na potreby vytvárať vhodné podmienky pre malých a stredných podnikateľov – rozvíjať existujúce podnikateľské subjekty, podporovať vznik nových a zároveň podporovať zavádzanie inovácií vo výrobných procesoch. V rámci poľnohospodárskeho sektora sa zameriava na zlepšenie konkurencieschopnosti a to modernizáciou, diverzifikáciou činností a vzdelávaním. Prínosom by malo byť vytvorenie pracovných príležitostí v území

tak, aby sa zamedzilo dochádzke za prácou do veľkých miest. V území sa budú vytvárať také väzby na podporu ekonomického rozvoja, ktoré prispejú k zlepšeniu podnikateľského prostredia realizáciou integrovaných aktivít. Ekonomický rozvoj v rámci stratégie CLLD je podporovaný aktivitami, ktoré prispejú k vytváraniu pracovných miest, predpokladá sa vytvorenie 6 pracovných miest.

7.2 Prínosy k naplneniu cieľov PRV

Celkové zameranie stratégie CLLD a z nej vyplývajúci výber cieľov, ktoré sú jej súčasťou, má priamu súvislosť s cieľmi Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020, ktorými sú:

- Posilnenie konkurencieschopnosti pôdohospodárskeho sektora

Daný cieľ sa bude naplňovať prostredníctvom podpory aktivít zameraných na zvýšenie efektivity všetkých výrobných faktorov a dosiahnutie nárastu pridanej hodnoty podnikov v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesníctve. Implementáciou stratégie sa budú dávať do popredia aktivity, ktoré napomôžu pôdohospodárskym podnikom zvýšiť svoj podiel na domácom trhu, aj exportných trhoch. Opatrenia v rámci stratégie boli zostavené so zreteľom na potrebu podpory predaja domácej produkcie, na podporu spolupráce medzi aktérmi dodávateľského reťazca a na podporu miestnych trhov. Pri implementácii stratégie budú uprednostnené také projekty, ktoré sa zaviažu napomôcť zvýšeniu predaja domácich tradičných výrobkov pri zachovaní ľudových tradícií. Takisto naplňovanie cieľov stratégie bude smerovať k rastu pridanej hodnoty domácich produktov zvyšovaním kvality domácej poľnohospodárskej produkcie a tiež podporou projektov na zvýšenie štandardu dobrých životných podmienok zvierat. Činnosti podporených projektov budú smerovať k zvýšeniu energetickej efektívnosti, konkrétne podporou energeticky úsporných technológií.

- Udržateľný manažment prírodných zdrojov a prispôsobovanie sa klimatickým zmenám

MAS sa pri podpore tohto cieľa zameria na projekty, ktoré budú zvyšovať energetickú efektívnosť a zvyšovať podiel využívania nevyužitého potenciálu OZE. Daný cieľ chceme naplniť prostredníctvom investícií do technológií a inovatívnych postupov pre produkciu obnoviteľných zdrojov energie.

- Vyvážený územný rozvoj vidieckych hospodárstiev a komunít vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest

Rovnosť príležitostí

V prípade rovnosti príležitostí deklarovaná stratégia miestneho rozvoja vytvára možnosti tvorby nových príležitostí a zapojenia rôznych beneficentov do „tvorby“ vlastných dodatočných ekonomických príjmov. V stratégii sa to konkrétne odráža zvýhodnením „žien a mladých ľudí“ v rámci bodovacích kritérií hodnotenia projektov. Celkovo CLLD vytvára podmienky pre stabilizáciu domácich obyvateľov a zvýšenie kvality ich života.

Marginalizované rómske komunity

Intervencia navrhnutá cez niektoré vybrané opatrenia PRV SR 2014 - 2020 CLLD MAS – OZ VSP Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka bude mať v krátkodobom i dlhodobom horizonte pozitívne dopady na tieto komunity. Ide najmä o Opatrenie M07 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach a Opatrenie 1.2 Vzdelávanie a informovanie - Začleňovanie sociálne znevýhodnených skupín obyvateľov do života regiónu.

V občianskom združení združenie obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka majú výrazné zastúpenie ženy, ale i mladí ľudia. Pomer mužov a žien v členskej základni združenia je tiež vyvážený. Pri voľbe členov Výkonného výboru a Revíznej komisie sa kládol dôraz na skúsenosti, ale i aktivitu a ochotu pracovať na rozvoji celého územia OZ.

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou Miestnej akčnej skupiny – Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je v súlade s horizontálnymi prioritami politik Európskej Únie a s horizontálnymi prioritami vidieckej politiky EÚ.

Vláda Slovenskej republiky v rámci Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 si stanovila za cieľ podporiť procesy, ktoré budú smerovať k sociálnemu a ekonomickému začleneniu rómskych komunít na Slovensku. Rozhodnutie vlády SR vyplýva zo stavu, že kvalita života rómskych komunít sa v porovnaní s rokom 1989 zhoršila, a že bez vonkajších zásahov nemožno stav rómskych komunít v reálnom čase zlepšiť. Aj stratégia v rámci riešenia potreby „Zlepšiť sociálno-ekonomické podmienky

marginalizovaných skupín obyvateľstva“ sa bude zameriavať na vytváranie podmienok sociálneho začleňovania Rómov do bežného života. Uvedená potreba vyplynula nielen s pohľadu každodenného života, kde sa zaznamenáva narastajúce množstvo obyvateľov rómskej menšiny a nepriaznivých podmienok, v ktorých títo občania žijú, ale aj z dotazníka, ktorý bol rozdáný Rómskym obyvateľom, ktorí mohli vyjadriť svoj názor. Socioekonomické podmienky sa v území budú riešiť prostredníctvom zlepšenia, resp. vybudovania štandardnej technickej infraštruktúry vrátane ciest a chodníkov, vzdelávaním a vytváraním podporných programov na ich začleňovania do sociálneho života. Zároveň obce s prítomnosťou MRK v rámci verejných obstarávaní budú musieť povinne využiť potenciál miestnej pracovnej sily a to zamestnaním dlhodobo nezamestnaných Rómov. Uplatnením sociálneho aspektu vo verejnom obstarávaní bude predstavovať jeden z kľúčových nástrojov, ktorý napomôže k zvyšovaniu zamestnanosti dlhodobo nezamestnaných Rómov. Cieľom podpory v rámci stratégie CLLD je aj poskytovanie sociálnych služieb prostredníctvom komunitných pracovníkov a zvýšenie miery informovanosti v oblasti finančného poradenstva (zvýšenie finančnej gramotnosti obyvateľov MRK). Aktivity sú zamerané aj na nadviazanie komunikácie so zamestnávateľmi na vytvorenie opatrení zamestnávania obyvateľov MRK.

Prínosy k životnému prostrediu sa uplatňujú prostredníctvom nástrojov na podporu efektívneho využívania prírodných zdrojov a efektívneho riadenia, ktoré zamedzí zhoršovanie životného prostredia sa uplatňuje aj na miestnej úrovni v rámci stratégie CLLD. Stratégia je zvolená tak, aby prostredníctvom výberu cieľov a im zodpovedajúcich priorít, ako aj prostredníctvom špecifických cieľov umožňovala podporiť udržateľný rast, a teda konkrétne umožňovala:

- dosiahnuť environmentálne udržateľné využívanie jednotlivých zložiek životného prostredia,
- prispieť k efektívnejšiemu využívaniu prírodných zdrojov a udržateľnému hospodáreniu s nimi;
- prispieť k efektívnejšiemu využívaniu energetických zdrojov zameraných na podporu energetickej efektívnosti v podnikoch, ako aj verejných infraštruktúrach

- podporiť udržateľné využívanie energetických zdrojov prostredníctvom investičných priorít zameraných na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie
- podporovať technológie priaznivé vo vzťahu k životnému prostrediu a tým zmiernovať zhoršovanie jeho kvality.
- zabezpečiť vhodné podmienky pre život obyvateľov a hospodárske aktivity predchádzaním rizík vyplývajúcich zo zmien klímy.

Z hore uvedeného vyplýva, že stratégia je zostavená tak, aby smerovala k podpore a zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti hospodárskeho rozvoja. Implementačné aktivity stratégie CLLD budú smerovať k zachovaniu vyhovujúceho stavu jednotlivých zložiek životného prostredia aj pre budúce generácie.

7.3 Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP

Jednotlivé opatrenia našej stratégie sú previazané s konkrétnymi vybranými opatreniami IROP pre obdobie 2014 – 2020. Opatrenia, ktoré sú predmetom stratégie, medzi sebou navzájom súvisia a zároveň na seba logicky nadväzujú, čím prispievajú k hodnotovému naplneniu strategického cieľa. Stratégia je zameraná na podporu zamestnanosti vytváraním vhodných podmienok podnikania, či už založením nových mikro a malých podnikov, alebo podporou existujúcich mikro a malých podnikov. Implementáciou stratégie miestneho rozvoja sa pri plnení špecifického cieľa: „Podporiť tvorbu a udržanie miestnych pracovných príležitostí prostredníctvom rozvoja poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít“ budeme zameriavať na zníženie odlivu mladých ľudí, ako aj dlhodobo nezamestnaných obyvateľov z regiónu. Týmto chceme zvýšiť a minimálne udržať počet trvalo bývajúcich na území MAS zabezpečením zvýšenia kvality života obyvateľstva.

7.4 Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD

7.4.1 Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať

Stratégia Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je v nadväznosti na: **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja PHSR jednotlivých obcí a Regionálnu integrovanú územnú stratégiu:**

Na základe predošlej analýzy TSK a zhodnotenia faktorov vnútorného a vonkajšieho prostredia môžeme odhadnúť možný vývoj Trenčianskeho regiónu (TSK). Bude pokračovať úbytok obyvateľstva, podľa demografických prognóz očakáva do roku 2023 pokles obyvateľstva o takmer 3 tisíc. Takisto očakáva nárast neaktívneho obyvateľstva na úroveň 27 %. Priemerný vek sa podľa doterajších trendov a prognóz zvýši na úroveň viac ako 44 rokov. Vývoj hospodárstva je daný celkovou kondíciou Slovenska ako aj vplyvom vonkajších faktorov na región TSK. Očakáva sa kontinuálny rast ekonomiky TSK o 0,5 percentuálneho bodu ročne na úroveň 7,5 mld eur HDP. V oblasti nezamestnanosti sa očakáva do roku 2023 znižujúci sa stav, nezamestnanosť zostane pod úrovňou 10 percent. V oblasti rozvoja vidieka očakávame rozvoj vidieckych oblastí a zvýšenie kvality života vo vidieckych oblastiach. OČAKÁVANÝ VÝVOJ PO UPLATNENÍ NAVRHOVANÝCH OPATRENÍ:

- znižovanie miery nezamestnanosti a tým prispieť k zníženiu populácie ohrozenej sociálnym vylúčením,
- zlepšenie podnikateľského prostredia a zvýšenie hospodárskeho rastu cez zavádzanie inovácií a vznik klastrov, podnikateľských inkubátorov, o vedecko-technologických parkov, prípadne využitím existujúcich priemyselných parkov,
- konkurencieschopné poľnohospodárstvo a lesníctvo,
- zvýšenie adaptability pracovnej sily,
- zníženie množstva emisií, TSK patrí medzi najväčších znečisťovateľov spomedzi všetkých krajov (hlavne oxidu siričitého),
- rozvoj Hornej Nitry vybudovaním dopravného prepojenia s Považím cez rýchlostnú cestu R2,
- zlepšenie dopravnej dostupnosti verejnou osobnou dopravou,
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu v kraji,
- implementácia komplexných projektov,
- zvýšená kvalita ciest,
- príchod ďalších investorov do regiónu PZI

7.4.2 Synergie a komplementarity

Trvaloudržateľný rozvoj

Vzhľadom na explicitnú koncentráciu vysokohodnotných prírodných a kultúrnych zdrojov regiónu vytvára priamu konšteláciu smerovania k trvalo-udržateľnému rozvoju, a to dvomi skupinami alternatív. Na jednej strane vytvára široké portfólio činností pre „ekonomický rast“ územia, na druhej strane vytvára podmienky pre jeho udržateľný rozvoj. Trvalá udržateľnosť ekonomického rastu je zabezpečená opatreniami CLLD vytvárajúcimi nové pracovné príležitosti a doplnkové ekonomické príjmy pre miestnych obyvateľov.

Informačná spoločnosť

Stratégia CLLD je zameraná i na informatizáciu a prepojenie informovanosti priamo v území. Uplatňuje sa vo viacerých opatreniach stratégie CLLD.

Horizontálne priority vidieckej politiky EÚ

Rozvoj ľudského potenciálu

Komparatívny súlad je daný predovšetkým rozvojom vzdelávania – potreby získavania moderných vedomostí a zručností. Druhým aspektom je realizácia integrovanej stratégie cez projekty na báze spoločnej spolupráce a partnerstva.

Zvýšenie integrácie vidieka do informačnej spoločnosti: v prípade realizácie CLLD stratégie územia MAS - Združenia obcí Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je rešpektovanie tohto princípu cez projekty Opatrenia M07 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach na vidieku a Opatrenia 19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER .

Zlepšenie spravovania vidieka

Zlepšenie spravovania vidieka je dané uplatnením samotného prístupu Leader, ktorý prináša zmenu prístupu k rozvoju vidieka, spravovaniu verejných a súkromných zdrojov a vidieckeho územia.

Stratégia MAS – ZO Bielokarpatsko - Trenčianskeho Mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je v súlade s Operačným programom Ľudské zdroje, konkrétne s prioritami:

PRIORITNÁ OS Č. 1: Vzdelávanie

PRIORITNÁ OS Č. 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

PRIORITNÁ OS Č. 3: Zamestnanosť

PRIORITNÁ OS Č. 4: Sociálne začlenenie

PRIORITNÁ OS Č. 5: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

PRIORITNÁ OS Č. 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Opatrenia stratégie MAS sú zostavené so zreteľom na hore uvedené priority. Cieľom je prostredníctvom opatrení podporiť začlenenie mladých ľudí do pracovného procesu, takisto aj podporiť podnikateľské aktivity dlhodobo nezamestnaných a ťažko zamestnateľných skupín. Prostredníctvom opatrení zameraných na vzdelávanie takisto budeme zvyšovať vzdelanostnú úroveň a informovanosť týchto skupín obyvateľov o možnostiach zakladania nových foriem podnikania pri zachovaní vidieckeho charakteru a tradícií.

7.5 Popis multiplikačných efektov

Priorita stratégie je zameraná na podporu zvýšenia zamestnanosti na miestnej úrovni prostredníctvom rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, s vysokým multiplikačným efektom v oblasti rozvoja podnikov, zamestnanosti a príjmov. Záujem OZ je podporiť inovatívne projekty za účelom zatraktívnenia územia a ponuky turistických produktov.

v rozvoji **viacerých sektorov života** na vidieku: ekonomika, sociálna oblasť a vzdelávanie, podmienky života v obciach, stratégia bude podporovať projekty so synergickým efektom, tak aby sa navzájom podporovali a nie si konkurovali a aby sa vyznačovali vzájomným multiplikačným charakterom, napríklad projekty v oblasti vzhľadu a malej infraštruktúry obcí majú napomáhať aj rozvoju cestovného ruchu, alebo rozvoju miestneho podnikania, sociálne služby prepojiť s diverzifikáciou a vzdelávanie zamerať hlavne na rozvoj podnikania a cestovného ruchu. Výsledky implementácie stratégie budú šírené prostredníctvom propagačných materiálov MAS, jej členov a prijímateľov pomoci.